APARELLS DE MESURA ELECTRICA
METRON
Fabricació catalana
Plaça de Catalunya, 9

LA PUBLICITAT

ANY LIV.—NUM. 16.104.—PREU: 15 CENTIMS — BARCELONA, DIVENDRES, 19 D'AGOST DE 1932
TALLERS D'IMPRENTA: CARRER BARBARA, 11 I 13. — TELEFON 19603 — REDACCIO I ADMINISTRACIO: CORTS CATALANES, 559, 1.er. TELEFON 17480

Rocalla
Tubs especials per a baixants d'aigües
ROCALLA, S. A. -- Canuda, 2
BARCELONA
Tenim establerts Sucursals i Dipòsits per tota la Península

Al marge del procés

La tradició sentimental

No crec que calgui gaire esforç per a admetre que la sanjurjada d'aquest deu d'agost ha estat la vicissitud més considerable que ha experimentat fins ara la segona República espanyola. És cert que qualsevol pronunciament vuitcentista era més estrepitós i més cruent que no ha estat aquest. El cop d'estat de Primo de Rivera era un fet d'una originalitat innegable, perquè és l'únic cas a Espanya de pronunciament militar fet sota la inspiració del rei i a satisfacció seva. El darrer Borbó no estalvià ni aquest expedient per a falcar la monarquia primparada. Els resultats de l'ardit no han d'ésser gaire encoratjadors per als monarques que se sentin en perill; si ens haguéssim d'atendre a aquella experiència, hauríem d'afirmar que els reis que es volen donar un dictador acaben perdent-hi bous i esquelles. El cas d'Itàlia n'és la contraprova. Alfons de Borbó fou el creador de la dictadura espanyola; a Itàlia, la dictadura feixista es produïa a despit de la voluntat reial. A Itàlia, després de deu anys encara hi ha rei i dictador; a Espanya, ja en fa més d'un que no hi ha monarquia ni dictadura.

Això, al capdavall, voldria dir que fins les dictadures necessiten tenir una rel en el poble; provocades de dalt estant, amb l'ajut de generals i d'una part de l'exèrcit, són un mal negoci, perquè per a consolidar-les cal almenys que satisfacin la ilusió nacional d'un sector important del país, i aquest estat psicològic és molt difícil de provocar-lo administrativament per via d'apremi patriòtic.

Un dels caires que acusen la transcendència del fracassat moviment dictatorial, antirepublicà militarista, és la vivíssima reacció cívica que l'ha seguit i l'expectació sostinguda que n'acompanya la tramitació. Sense aquesta reacció saludable, el poder públic segurament no hauria disposat de la decisió que caracteritza els seus determinis. Decisió en aquest cas no vol pas dir aplicació de procediments sumaríssims, d'aquells procediments que la monarquia aplicà tantes vegades durant el segle passat i que encara trobaren una ocasió d'aplicar-se ara fa vint mesos a Ósca. És evident que en circumstàncies equivalents la monarquia s'hauria mostrat més cruel, però també hauria deixat un marge a la impunitat, llavor de futures pertorbacions. La monarquia no amava la veritat; els processos li feien nosa; preferia el rigor immediat, atemperat amb un oblit fictici. Primer que tot necessitava la sang d'unes quantes víctimes, afusellades a cop calent; després els processos s'esllanguien fins a dissoldre's en la complexitat de la política de rotació.

La República ha fet néixer un altre concepte d'aquestes qüestions, i aquesta mutació sorprèn i neguiteja els esperits que haurien admès sense sorpresa la tècnica defensiva del vell règim. La República vol saber, vol informar-se, vol depurar i sotmetre's a la llei; són els tribunals els que han de determinar la culpabilitat dels acusats, no el poder executiu ni cap altre organisme qui decideix el cas. Aquest camí, és clar, és més lent que l'altre, però això no vol dir ni tolerància ni sadisme. Els que haurien excusat una sentència irreparable dictada segons els procediments de la monarquia, no la poden rebutjar emesa per un tribunal constituït amb totes les garanties de la llei. En un delicte comú tothom protestaria de l'aplicació d'un procediment sumaríssim, sense proves suficients, davant d'un tribunal que podria actuar sota la trepidació dels fets delictuosos que els fossin sotmesos. Sigui la que sigui la sentència que ara es pronunciarà, indubtablement tindrà uns fonaments de dret molt més sòlids i la llei serà atesa amb molta més escrupolositat.

Els sentimentals cal que ho tinguin ben present i donin a la reflexió la part que li correspon. I això és el que fa el Govern, i ha de portar fins a les últimes conseqüències aquesta actitud serena que fa més respectable i eficaç l'energia. Cada dia es més sensible l'extensió que hauria pogut adquirir el moviment si no hagués topat amb la massa compacta de l'opinió pública; però per això mateix, ara que es tenen els fils a la mà, convé seguir-los fins al capdavall i veure on porten. I estem segura que alguns ens permetrien descobrir coses gens satisfactòries en la intimitat d'alguna organització civil armada en la qual organització civil armada en la hi ha una promiscuïtat perillosa d'elements polítics. Les autoritats encarregades d'aquest control són les que han d'informar-se, per evitar-se i evitar al país pertorbacions inútils i perniciosos per a la tranquillitat pública i per al prestigi de la República.

CARLES CAPDEVILA

—Ja ho veus. Quan el donàvem per mort sembla que es converteix en Convenció.

Comentari

La idolatria de la carn

Per una disposició que ens sembla prudent, el Govern de Prússia ha pres mesures contra allò que representi una decadència de la civilització, senyaladament contra la difusió del nudisme i la seva propaganda per escrits i per imatges. Al costat d'això, prohibeix la celebració dels concursos de bellesa.

A casa nostra, aquests dos flagells no han assolit encara cap nivell alarmant, encara que hi anem pel camí; els nostres nudistes fan riure, i els nostres concursos de bellesa, a base d'un jurat on formen un periodista amb bigotis, un representant de l'Ajuntament, un senyor de mitja edat i bon humor i alguna glòria nacional amiga dels actes públics, resulten d'un carrincló pujadíssim; són sainets dintre la decadència.

Però tant dins una manifestació com dins una altra veureu una lleiscositat que repugna. No hi ha res a dir si hom un dia de sol, en una riba deserta, prop de la mar o del riu o de l'estany, deixa per terra les vestidures i, solitari, frueix una estoneta. No hi ha cosa al món més agradosa, alegre, persuasiva que una jove boutat, i àdhuc una de madura; entesos. Però si amunteguen persones nues o bé contrapunteu boutats, com canaris per a un concurs, el diable de la barroeria tot ho malmet. D'ací la pedanteria i el xarlatanisme dels moviments nudistes; xarlatanisme i pedanteria que reïxen a donar-nos unes revistes, a ulls de tothom que tingui bon sentit, pornogràfiques. I qui no hi vegi pornografia, és un liró. I tant el lironisme com la pornografia són coses que han d'evitar-se.

Quant als concursos de beutat, un, el primer, no féu cap mal, o molt poc; però si es van generalitzant, per força s'ha de crear — car tota repetició d'actes engendra uns costums, una moral — la "moral dels concursos de bellesa", i aquesta moral és una provocació insensata a la noblesa de la humanitat, un atemptat contra el culte de les valors més altes de l'escala humana. La idolatria de la carn no pot sinó deprimir la intel·ligència i entronitzar la mollesa de pensament i de sentiment.

I precisament avui dia, que la vida interior dels homes perilla de reduir-se al diàleg interior freudià, com veiem reflectit a les nostres arts, tan bestialitzades i disgracioses; a la nostra moral, tan baixa de sostre; a la política, exclusivament de ventre, de les modernes teories; avui que, per contracop de la guerra gran, la humanitat, que mai no s'havia vist més pobra, somia riqueses i plaers, i rebutja tota idea de sacrifici (¿sacrifici a honor de qui o de què?), i aparta del sentit tràgic de la vida, el qual ha bastit els grans Estats i ha nodrit les grans cultures; avui, època d'il·lusionisme hedonista, cal més que mai combatre les aberracions que tendeixen a estovar-nos. Si no, si ens limitem a "seguir-nos el corrent", el món serà una col·lecció d'atletes covards i de beutats sense tendresa. — R. LL.

L'EXPLORACIO DE L'ESTRATOSFERA

Quaranta mil espectadors han presencia l'elevació del professor Piccard

Aquest ha aconseguit arribar a 16.500 metres d'alçària

Ha aterrat feliçment a Itàlia

El professor Piccard s'ha elevat davant de quaranta mil espectadors

Zuric, 18. — Des del campament de Dubendorf, el professor Piccard ha emprès aquesta matinada la seva segona ascensió a l'estratosfera.

Una multitud de 40.000 persones assistí als preparatius de la sortida de l'aerostat, en el qual fa l'ascensió el savi professor i el seu acompanyant.

Entre les personalitats que anaren a acomiadar-los, hi havia el Doctor Eckener.

El professor Piccard s'enlairà a les 5'05 de la matinada. — Fabra.

Radiogrames del professor Piccard

Berna, 18. — El professor Piccard ha radiotelegrafiat a les 9'35. Ha dit:

"Tot va bé. Observacions bones. Estem entre 14 i 15 quilòmetres d'alçària."

A les 9'40 deia:

"Volem amb direcció a Meran. Som meitat camí." — Fabra.

L'aparell en direcció d'Itàlia

Milà, 18. — S'ha vist descendir el globus del professor Piccard en direcció al poble d'Edolo, província de Brescia (Itàlia). — Fabra.

El professor Piccard ha aterrat a Itàlia

Roma, 18. — El professor Piccard ha aterrat a les 17'10 prop de Cavallaro di Monzambano, a la província de Mántua.—Fabra.

Incidents de l'aterratge

Roma, 188. — La barqueta de l'aparell en què ha efectuat la seva ascensió el professor Piccard ha topat amb un pujol poc abans d'efectuar-se l'aterratge.

El professor Piccard, en saltar de la barqueta, semblava molt fatigat. Ha declarat que el viatge ha estat excellent i que tots els instruments d'a bord han funcionat admirablement.

Les autoritats locals s'han apressat a saludar el professor, i han disposat que diversos camions transportessin a Desenzano el globus i la barqueta.—Fabra.

Manifestacions del professor Piccard

Roma, 18. — El globus pilotat pel professor Piccard ha aterrat a les 5'30 de la tarda a la carretera de Cavallarondi Monzambano, prop de Mántua.

La barqueta de l'aparell ha topat bruscament contra un pujol, i a conseqüència de l'accident han caigut a terra tots els instruments d'a bord.

El professor Piccard s'ha negat en absolut a parlar sobre els resultats tècnics de l'ascensió fins que no hagi pogut examinar els aparells, que, ha dit, han funcionat admirablement durant tot el vol.

Ha afegit que després de la sortida de Zurich, a les cinc, al cap de tres hores de vol arribà a 16.500 metres d'alçària.—Fabra.

A aquesta altura, afegí, el cel estava completament fosc i regnava molt fred.

Al migdia es trobava damunt els Alps i poc després albirava el llac de Garda. (Itàlia) i vaig baixar fins a 3.000 metres, altura a la qual estigué aturat durant una hora per falta de corrent d'aire.

El doctor Piccard ha manifestat que el viatge ha estat excellent.

Així que saltà a terra, fou voltat per uns pagesos i els ocupants d'un automòbil que havia seguit el globus durant la darrera part del vol.

El doctor Piccard es troba molt bé de salut, encara que un xic fatigat.

Digué que havia sentit una enorme diferència entre la temperatura de la estratosfera i el calor de la terra. — Fabra.

A les pàgines interiors trobareu la sessió de les Corts

Full de dietari

Conclusions

Déu me'n guard de dir un mot més dels que dic ni de veure que la interpretació dels lectors dóna a les meves afirmacions un milímetre més de transcendència de la que tenen en llur sentit estricte.

Però els fets que acaben de torbar, amb una brevetat de meteor, el firmament de la República em sembla indiscutible que han segregat les següents conseqüències:

Primera. — Les dretes han ajornat dos o tres anys llur entrada en la política activa i governamental.

Segon. — El senyor Melquíades Álvarez resta definitivament al marge de la República. Per què? Ah! perquè són els seus tòpics els que han servit exactament per a fabricar el manifest del general Sanjurjo. I aquesta utilització, àdhuc si el productor no l'ha volguda ni desitjada, és fatal en política.

Tercera. — El partit radical, alguns dels membres del qual descomptaven amb una clara simpatia un acte exterior al Parlament que els acostés al poder, tampoc no surten indemnes d'aquest episodi. El senyor Alexandre Lerroux, que, fet i fet, i malgrat els diaris de Saragossa, és l'home millor del partit, prou se n'adonava el dia 11 d'agost, assegut al seu escó de les Corts. No va aplaudir mai; feia un posat que indicava ben clar com hauria preferit trobar-se a Sant Rafael, el pintoresc poblet de la Sierra. D'altra banda, l'incident Jiménez-Martínez Barrios potser no deixava ferit de mort l'il·lustre polític sevillà, però esquitxava alguns dels seus lloctinents amb una taca que — ja es veu en les noves que dóna la premsa — és de les que no lleven a les tintoreries.

Quarta. — El grup anomenat "Al Servei de la República", intacte, immaculat en la regió dels fets, no surt pas gaire enlluentit en la regió de les idees polítiques. A còpia de refinament intellectual, a còpia d'escrúpols nacionalistes, a còpia de pretensions sibil·lines, s'ha trobat xipollejant en la mateixa aigua que el general Sanjurjo. ¿Amb tota innocència? Evidentment! Però la innocència en un partit que aspira a dur l'alta direcció de la República no és pas un pecat venial.

Cinquena. — El Govern, segons la fórmula consagrada, ha sortit enrobustit de la prova. Almenys de moment. No hi ha dubte, però, que en la liquidació de la seva victòria hi ha esculls que li caldrà esquivar amb traça i energia.

CARLES SOLDEVILA

Al marge dels debats

¡Oh, l'autonomia dels municipis!

Mentre escoltava el vell federal — vell fins a la fossilització — senyor Ayuso, no podia contenir una reacció violenta contra el seu concepte del municipi i el seu aclaparador desig de concedir-li l'autonomia.

La teoria federal té els seus encisos, qui ho dubta? Els municipis, fruit espontani de la sociabilitat humana, primera cèl·lula suprafamiliar, s'apleguen i creen la regió, tot abdicant al seu favor d'un lot de facultats i prerrogatives. Aleshores les regions o estats particulars es federen i donen vida a l'Estat federal, tot fent la mateixa operació de traspàs o de renúncia parcial d'atribucions.

Naturalment, aquesta concepció neta i clara, tan neta i tan clara que converteix els complicats fenòmens polítics i socials en un simple problema mecànic, no té altre remei sinó exaltar la importància del municipi fins a convertir-lo en una entitat divina i intangible. ¡Visca el municipi! Llibertat al municipi! ¡El municipi és la font de tota sobirania; no vulgueu estroncar-la ni enterbolir-la!

Aquests clams troben sovint un ressò simpàtic. Però esdevé que sempre o gairebé sempre els profereixen homes que, tot dient-se molt federals i molt autonomistes, com el senyor Ayuso avui o com el senyor Alfons Sala ahir, demostren amb fets que no volen l'autonomia de les regions o dels Estats particulars. Els fa nosa; els neguiteja. Segurament troben que conté un ferment massa viu, que respon a un anhel massa ric. Els obliga a sortir de la pura mecànica i de la mera abstracció i no hi estan preparats o no s'hi volen preparar.

D'altra banda, aquests municipalistes acèrrims no volen tampoc adonar-se de la tasca de transformació que realitza el temps amb la seva inexorable persistència. El municipi, que cent anys enrera servava encara una fesomia inconfusible i constituïa un veritable feix de voluntats individuals, un personalíssim nucli de famílies arrelades dins una àrea limitada que podia abastar-se amb un cop d'ull, d'ençà que el maquinisme ha començat a operar la seva revolució, no ha fet sinó perdre caràcter i perdre independència.

Basta, per exemple, examinar amb atenció i sense les ulleres del prejudici llibresc la vida pública de Catalunya per comprendre que l'autonomia municipal, àdhuc si consta en els Estatuts, cada vegada és menys efectiva. Tots els municipis que són a menys de quaranta quilòmetres de Barcelona, esdevenen insensiblement els seus satèl·lits. No sols des del punt de vista moral, sinó des del punt de vista material. El concepte de veïnatge, tan clar en el món antic, anterior al carril i a l'automòbil, ha perdut fixesa. Milers i milers d'individus dormen en un poble i treballen en una ciutat, o al revés. Milers i milers d'individus tenen un veïnatge per al treball i un altre per a les diversions, un per a la vida familiar i un altre per a la vida dels negocis. Aquesta duplicitat, cada dia més freqüent, esborra de pressa el vell concepte, rígid i estret, del municipi.

En realitat, una organització local que no es resigni a nodrir-se de residus d'una realitat abolida hauria de tendir a organitzar entitats supramunicipals o a fondre en un de sol municipis veïns, que sols per inèrcia administrativa segueixen mantenint dues cases consistorials, dos secretaris, dos sagutzis, dos imperfectíssims serveis d'escorxador, dos deficientíssims serveis de sanitat, etc.

No és possible, en bona lògica, de suposar que el trànsit de la tartana a l'automòbil i del missatger que va a peu al telèfon no hagi produït cap efecte en la vida pública. Aquest municipi que els vells federals de tota la vida, coincidint inesperadament amb els unitaristes més exaltats, pretenen convertir en un ídol, en un tabú, ja no existeix en la realitat profunda de les consciències, ni en la dels fets.

No diré que Catalunya hagi d'ésser una sola ciutat de tres milions d'habitants, estesa dels Pireneus a Alcanar i del Noguera a la Mediterrània. Però em sembla un acte de covardia o de badoqueria el d'impedir que els municipis catalans no beneficiessin de les comoditats i de les facilitats que els ofereix la concentració d'energies, la suma d'iniciatives, l'addició d'experiències i l'aplegament de serveis.

¿Que, en mant indret, la violència dels vells odis veïnals impedirà aquesta coordinació de forces? Això no serà motiu suficient perquè s'hi renunciï d'una manera general i absoluta. El mínimum a fer en aquesta matèria serà deixar ben oberta la porta perquè la vida local, allà on sigui possible, s'ajusti a una concepció moderna i no pas a la concepció medieval.

MYSELF

LERROUX ES JUSTIFICA

Els monàrquics no li van fer proposicions, però van "explorar el seu ànim"

Madrid, 18. — "Heraldo de Madrid" publica aquesta nit un interviu amb N'Alexandre Lerroux.

El cap dels radicals nega en primer terme que se li hagussin fet proposicions de cap mena per a participar en el passat moviment militar. Als que vingueren a explorar el meu ànim els vaig dir que l'exercici del poder públic havia de venir a les meves mans per mitjans constitucionals.

En certa ocasió alguns generals ben coneguts, per conducte del senyor Martínez Barrios, em feren saber que estaven resolts a prendre iniciatives. Jo vaig pregar a En Didac que visités el president del Consell i li exposés solament el precís perquè a aquell li servís d'orientació.

El senyor Azaña requerí el senyor Martínez Barrios perquè li donés a conèixer també el nom de les persones de què es tractava, a fi que el partit radical no pogués incórrer mai en responsabilitat.

Acudí a mi en consulta, el senyor Martínez Barrios, i jo li vaig dir que parlés del cas amb persones de notòria garantia moral dintre del partit. Aquestes pensaren que amb el que s'havia dit havíem complert amb el nostre deure, perquè una altra cosa podia interpretar-se com si s'arribés al terreny de la insídia.

Es refereix després el senyor Lerroux al seu discurs a Saragossa, i afegeix:

—Tan absent estava de la realització d'aquest moviment, que me l'anunciaren quan em trobava al llit la nit del dia 10, en què vingueren algunes persones amb caràcter particular i altres amb caràcter oficial a notificar-me el que anava a ocórrer i a demanar-me que m'anés d'allí, perquè un dels llocs contra els quals anava a verificar-se l'agressió era al meu domicili.

Hom em deia que estava tot preparat per atemptar contra certs ministres i contra mi i per a segrestar a certes altes personalitats.

D'acord amb el que m'avisaren vaig prendre les meves precaucions, però el mateix dia (10), a les quatre de la tarda, estava al Congrés i signava la proposició de confiança al Govern, perquè com ja vaig dir al senyor Azaña quan es tractava de defensar la República, cap ministerial em guanya en adhesió.

Les responsabilitats

Detenció d'un general

Madrid, 18. — A darrera hora de la tarda ha estat detingut l'ex-vocal del directori militar del general Primo de Rivera, general Navarro Alonso de Celada que ha quedat a disposició de la comissió de responsabilitats.

Madrid, 18. — Ha ingressat a la presó model don Daniel Pastor Garcerán, a disposició de la Comissió de Responsabilitats, que ha ordenat la seva detenció per considerar-lo encartat en l'assumpte del ferrocarril d'Ontoneda a Calatayud.

COM ESCLATA LA MILITARADA A MADRID

Una informació de "El Socialista"

Madrid, 18.

Continuant una sèrie d'articles sobre la intentona del dimecres, explica avui "El Socialista" com s'assabentà el Govern del avenç amb que el succés s'havia produït, ja que aquest estava projectat per al dia 16.

El Govern ja tenia notícia que es forjava el complot. No obstant, sembla que es trobava en la confiança que el moviment no es produiria abans del 15, festivitat de la Verge, i millor encara a la matinada del dia 16.

Així s'havia comunicat la data al Govern, però, per raons que no són conegudes o que no són conegudes per a mi, s'avançà l'esdeveniment.

Es més que probable que el Govern no conegués aquest anticipament fins a darrera hora.

Vegem per on s'arriba a aquesta conclusió.

Es cert que els periòdics han recollit unes paraules misterioses del senyor Azaña, a propòsit de la calor, segons les quals es desprenia que possiblement sortirien algunes persones a prendre la fresca a altes hores de la matinada. Però ¿s'infereix necessàriament que això havia de succeir aquell mateix dia?

Els ministres no estaven reunits, sinó que es trobaven a llurs cases descansant, i la realitat és que immediatament que reberen l'avís del que ocorria, es posaren en camí cap a Madrid.

El que succeí és que la confidència, puix que possiblement es tractà d'una confidència, arribà pocs moments abans que els successos es produïssin, i tot el que es deia en la confidència és que el moviment s'havia avençat, que el lloc de reunió dels principals conjurats era l'estudi del pintor Primo de Rivera, al carrer de Bàrbara de Braganza, i que també s'estava celebrant una reunió en una café del Passeig de Recoletos.

A aquesta hora es pot afegir que al café Recoletos hi havia un trafiqueig dels més sospitosos.

Sense compartir l'agradable de la nit, a la terrassa escassejava la gent en la mateixa proporció que abundava a l'interior del café.

Malgrat de la forta calor que feia, no era rar veure abundor de gabardines que amagaven els uniformes que es portaven dessota.

D'un nucli partien ordres autoritàries cap a la resta dels concurrents, i del café anaven sortint individus portadors de missions que es dirigien d'una manera especial en direcció de l'Hipòdrom.

Cal no oblidar que per aquesta ruta és per la que havien d'arribar les forces comprometes.

UN TRENCACLOSQUES

Una informació de "Heraldo de Madrid" diu:

"El jefe de los radicales niega que se le hubiesen hecho proposiciones de ninguna clase para participar en el movimiento militar pasado. A quienes vinieron a explorar mi ànimo les dije que el ejercicio del poder público tenía que venir a mis manos por medios constitucionales."

Revista de premsa

La incautació de béns dels monàrquics sublevats

Sobre aquesta qüestió diu "El Socialista" *en el seu editorial:*

"Ayer fué sometido a la firma del presidente de la República un decreto en virtud del cual el Estado se incauta de los bienes rústicos de los linajudos conspiradores complicados en la intentona monárquica. Aplaudimos, ni que decir tiene, la medida. La República ha de resarcirse de los daños causados a la economía española por la perturbación del día 10. No se puede cobrar el régimen mediante la justicia. La justicia, que se va a hacer, a lo que parece, en toda regla y sin blandenguer'as, es aparte. Materialmente no benefician a la República las penas, por duras que sean. Ningún fusilamiento, suponiendo que los haya, podrá evitar los trastornos originados a la economía del país por la reacción operada en el extrangero. Y estos daños, ¿quién los paga? El Gobierno ha hallado la solución: puesto que los revoltosos son, en su mayoría, gente de dinero, ellos. No podràn quejarse. La determinación del Gobierno es, a todas luces, jurídica. Cuando un muchacho, revoltoso también, rompe una luna de un escaparate, el dueño del establecimiento le pasa al padre del muchacho la factura. El padre la abona, si tiene dinero. Pero como los revoltosos del día 10 no son muchachos, sino adultos, bien entrados en años algunos, el Gobierno pasa la factura a los interesados. Se cobra el Gobierno en bienes rústicos, adelantándose de ese modo, con plena seguridad, a la voluntad de los revoltosos, que a la hora de pagar dirían: "Allà, en Andalucía, tengo 90 kilómetros de secano. Como mi situación de encarcelado me impide ir a trabajar esa tierra, según costumbre mía y de mis antepasados, quédense ustedes—el Gobierno—con los 90 kilómetros de secano." Luego, el Gobierno harà la que le parezca con los inmuebles expropiados tan certeramente. Parece ser que los dedicarà a fines sociales. Mejor aplicación es difícil encontrarla. El pueblo quedarà agradecido a la República democràtica y los aristócratas revoltosos también, ya que se quitaràn grandes "quebraderos de cabeza".

Se da el caso, por otra parte, de que los "nobles" españoles vienen demostrando desde que fué proclamada la República que apenas les interesan sus bienes. Esa conducta, manifestada sin ambages, nos ha dado la pista de algunas medidas de Gobierno, aún no adoptadas, pero que serían muy saludables. Los propios ministros la han tenido que advertir al acordar la incautación de las fincas rústicas de los "sangreazul" metidos en la sanjurjada. Para empezar, no estàn mal esas incautaciones. Pero se imponen otras, tan convenientes como las decretadas, y probablemente màs útiles, por ser de mayor valor los inmuebles. Nos referimos a edificios. Màs de una vez hemos traído la cuestión a las columnas del periódico. Recorran los ministros, un día que puedan escapar a màs altas preocupaciones, el barrio de Salamanca. Veràn qué cantidad de estupendos hoteles, lujosos, admirables edificios, carecen de dueño. Esa es la impresión del transeunte. No ahora, cuando las vacaciones veraniegas pueden equivocar al viandante. En invierno, allà por diciembre, hay que comprobar la que decimos. Entonces no existe margen para la duda: palacio abandonado, aristócrata monárquico que reside en Fontainebleau. ¡Làstima de edificios deshabitados! Con la escazes de viviendas que sufrimos los madrileños. O lo que es màs importante: ¡con la falta que le hacen al Estado para instituciones pedagógicas y sanitarias buenos palacios! Estamos seguros que los aristócratas no se molestarian. Menos preocupaciones para ellos. Menos preocupaciones para los gobernantes. En la Constitución està escrito: la propiedad ha de cumplir una función social ¿Y qué pintan tantos palacios abandonados del barrio de Salamanca? En provincias ocurrirà tres cuartos de lo mismo. Por todos los lados, riqueza muerta, dinero paralizado. Decídase el Gobierno. Ordene una información acerca de los suntuosos edificios deshabitados. Y luego, consulte por teléfono a sus dueños, vecinos de París, de Fontainebleau o de Londres, desde hace año y medio. Verà el Gobierno cómo los nobles no se niegan a cederlos, si son para fines sociales, como no se han negado los monárquicos sublevados, buenos patriotas, que se han despojado gallardamente de sus tierras."

* * *

"La Veu de Catalunya", *en un editorial titulat* "Advertiment", *després de fer constar que ja va protestar contra la sublevació militar diu:*

"Però això no vol dir que creiem encertades totes les mesures que es prenen. Ni tampoc que estem convençuts que la política seguida amb la premsa afavoreix l'estabilitat de la República, que, com tot règim democràtic, ha d'assegurar-se més per l'acció dels Tribunals de justícia que amb mesures governatives. Hem de doldre'ns també, i molt, que s'abandoni el principi que ningú serà mai castigat sinó de conformitat a lleis preestablertes, única manera de saber cadascú al que s'exposa, abans de prendre decisions.

L'estat de passió en què hom viu a Espanya aquests dies i el record de l'existència de la Llei anomenada de Protecció a la República, la interpretació de la qual queda a criteri d'aquells precisament que podrien sentir-se molestats per les nostres observacions, ens obliga a no fer sinó aquestes salvetats. Però, en consciència, les hem de consignar, perquè un dia arribarà que la serenitat dels esperits es estableixi i, esmortuïdes les passions, puguin apreciar-se amb fredor els errors i els encerts, i no volem que aleshores pugui ningú acusar-nos d'haver guardat, sense motiu, silenci."

Evidentment, "La Veu" *al·ludeix a l'expropiació de béns.*

Detalls de la sanjurjada

Heraldo de Madrid *publica el reportatge següent dels fets de Sevilla:*

"UNOS GUARDIAS CIVILES...

La noche anterior a la sub'evación en Sevilla, la banda, al final del concierto, interpretó, como es costumbre, el Himno de Riego. La muchedumbre le oyó con respeto. Pero dos guardias civiles permanecieron sentados, en actitud desdeñosa. Entonces uno de los suboficiales de la base aérea de Tablada, que iba de paisano, se acercó a ellos y les reprendió:

—¿Por qué no saludan al himno nacional? Ustedes, que llevan uniforme, estàn màs obligados que nadie.

Uno de los guardias, sin cambiar de postura, respondió:

—Y usted, ¿quién es?

—Un suboficial del Ejército. Pero eso no importa. Un ciudadano simplemente.

—Pues no saludamos porque no nos da la gana.

—Daré cuenta a sus superiores.

—Haga lo que le dé la gana.

El suboficial fué al cuartel de la Guardia civil y se puso en comunicación con un capitàn. Le denunció lo ocurrido. El oficial, malhumorado, replicó:

—Y usted ¿cómo se llama?

Apuntó el nombre. Después le dijo:

—¿Y qué? ¿No se saludaba antes a la Marcha Real y quedó suprimida? Pues mañana puede suprimir-se el Himno de Riego.

DOS AUTORIDADES. — Varela conocía el movimiento rebelde antes de producirse. También tenía noticia de él el general González. Ambos representaban la autoridad de la República en las esferas militar i civil. R ambos esperaron a que salieran las tropas a la calle para... entregarse, tras una teórica resistencia. Puigdengola, Labandera y el fiscal de la Audiencia Gálvez, sorprendidos por la militarada, resistían y se rebelaban, mientras tanto, con una obstinación ejemplar. Supongamos a Puigdengola y a Gálvez o a Labandera en los puestos del general González y del teniente coronel de Caballería Valera. ¿Hubiera podido sacar Sanjurjo las tropas a la calle? ¿No hubiera sido detenido en Casablanca?

LOS SEÑORITOS. — La dictadura iba en favor de los señoritos. Los señoritos de Sevilla saludaron con aplausos la aparición de Sanjurjo en las calles, seguido de tropas. La dictadura quería decir esto: reconocimiento del latifundio; clausura definitiva de Sociedades obreras; declarar fuera de la ley toda aspiración de mejoramiento social; persecución implacable de los republicanos; los órganos del Estado en poder de los aristócratas; supresión del Parlamento; vuelta, después de un tiempo prudencial, de Alfonso de Borbón.

A esto el general insurrecto lo llamaba dictadura republicana y como aspiración nacional de una política de orden en un manifiesto de largos períodos empedrados por los viejos tópicos.

Los señoritos comenzaron a sentirse dueños del Poder. Esos señoritos sevillanos, marchosos, que piden todos los derechos de la época feudal, salieron a las calles a pasearse entre las ametralladoras con gesto olímpico. Uno de ellos apuntaba con la pistola el pecho de un maquinista para que pusiera en movimiento la locomotora que iba a transportar la dinamita necesaria para volar un puente: le apuntaba con la misma arma que meses atràs disparaba contra unos detenidos en el parque de María Luisa. Otro, con sonrisa cínica, luciendo la anchura de su perímetro toràcico, se hallaba a la puerta del Círculo de Labradores. Era aquel que el día 14 de abril, cuando una manifestación recorría las calles, disparaba tres veces su revólver sobre la bandera republicana.

Por la noche celebraron el supuesto golpe de Estado triunfante con una comida opípara, en la que se planearon represalias. A las pocas horas el edificio ardía, y ellos corrían como gamos en busca de un refugio seguro. Su ilusión había acabado.

LO QUE PUDO SER LA RATONERA. — El aeródromo de Tablada, a las dos de la tarde, pudo ser la ratonera de Sanjurjo. Ya he dicho cómo las clases y la tropa se pusieron al lado del Gobierno. La oficialidad pudo haberlo encerrado. Pudo fingir después, ante las tropas sublevadas de Sevilla, que ignoraba el paradero del general. ¿Qué hizo en cambio? Pues.. desarmar a la tropa.

FRASE HISTÓRICA. — Una frase histórica. González, el general de la división, conferenciaba con Madrid antes de la llegada del jefe rebelde.

—¿De modo que no està acà Sanjurjo?—le decían.

—No. Creo que no.

—Pues se ha sublevado

González dió un salto.

—¡Arrea!—exclamó.

Luis E. de Aldecoa."

POLITICA

NOTICIARI POLITIC

L'ACTUACIO DE LA TELEFONICA

Ha estat adreçada la carta següent a "El Socialista", de Madrid:

"Sr. Director de "El Socialista", Madrid. Muy señor mío: Leído el artículo del periódico de su digna dirección que alude a la conducta de la Telefónica durante la sublevación sevillana, he de imponerle de un asunto que en esa redacción deben desconocer.

Dicha Compañía por lo visto se ha quejado por medio de su director ante el Consejo de ministros por el referido artículo de "El Socialista".

El director de la Telefónica, al afirmar que "dados los medios técnicos de que dispone la Telefónica, fuera posible quedase Sevilla totalmente incomunicada", debe olvidar la tesis por el sostenida en un juicio entablado por la propia Telefónica contra un abonado barcelonés que se niega a satisfacer los servicios que la Compañía no le prestó durante la pasada huelga.

Tal es así, que la Telefónica por medio de su director gerente de Madrid, aporta como prueba en el juicio la siguiente manifestación:

"Que la Compañía prestó generalmente y normalmente el servicio en debida forma, a excepción de algunas pocas interrupciones que hayan tenido un escaso número de abonados muy breves días, a consecuencia de actos de sabotaje causados por los huelguistas, pero que la Compañía contaba con personal suficiente para prestar dicho servicio y reparar en el acto las averías que se originaren. Que cuando un abonado tiene avería reclama y se le arregla inmediatamente."

Es de advertir que Horta fué una de las barriadas más afectadas por la huelga de Teléfonos. Estuvo meses enteros sin poder comunicar.

La Compañía Telefónica quiere probar que durante la huelga de sus operarios pudo prestar normalmente el servicio a sus abonados; en cambio durante la insurrección de unos militares en Sevilla, se vió imposibilitada de comunicar Sevilla con el resto de España, sin existir ni actos de sabotaje ni conflicto alguno con sus operarios.

¿Tendrá la Compañía algún hijo a quien acumular cargos?

Perdone V. mi expansión, señor Director, y reciba el testimonio de mi consideración más distinguida.

S. S. S. e. s. m. e., Juan Vila Ferran.

Barcelona, 18 agosto 1932."

EL GENERAL MOLERO HA TORNAT DE FER UNA INFORMACIO A LLEIDA

A propòsit de la denúncia publicada per "El País", de Lleida, signada per S. M. Benavent, contra el comandant militar d'aquella plaça, general Eliseu Alvarez Arenes, el comandant de la Divisió, general Batet, ordenà de traslladar-s'hi el general d'infanteria Nicolau Molero, encarregat d'esbrinar els fets apuntats en la denúncia.

Sabem positivament que el general Molero ha acabat la missió que li encomanà el general Batet, i ahir tornà a Barcelona i s'entrevistà immediatament amb el seu cap militar.

Respecte al que fou tractat entre els dos generals no ha hem pogut esbrinar, car ambdós es tancaren en el més absolut silenci, però sembla que el general Molero ha pogut complir àmpliament la seva missió en tot el que fou exposat pel senyor Benavent en el seu escrit de "El País".

LA DETENCIO DEL TINENT CORONEL REINA I D'UN CARLI

Ahir a la tarda continuava detingut a la Jefatura Superior de Policía el tinent coronel d'infanteria que fou ajudant del general Barrera, Gaietà Reina.

Sembla que ha estat detingut per suponar-se que tingué intervenció en les maniobres realitzades pel dit general a Barcelona, amb motiu de la frustrada temptativa monàrquica.

Sembla que el detingut manifestà que, no tenint idees polítiques de cap mena, ha estat al marge de tota activitat política.

En la matinada darrera es presentaren uns agents afectes a la brigada d'investigació social al domicili de l'afiliat al tradicionalisme Josep Ponç Ramírez. Com que era fora, deixaren encarregat que quan tornés a casa seva es presentés a la Jefatura Superior de Policia, ço que efectuà al migdia, i on quedà detingut als calabossos.

ESCORCOLLS A DOMICILI

La policia practicà escorcolls als domicilis dels paisans i militars que han estat detinguts darrerament a Barcelona, per suposar-se'ls complicats en el fracassat moviment monàrquic.

A la major part dels domicilis dels referits militars hi han estat trobades armes, i al del senyor René Llanes, propagandista de Penya Blanca, s'hi trobà un fusell.

També es practicà un escorcoll al domicili de l'ex-tinent d'alcalde de l'época de la Dictadura, Ferran Escales, que no donà cap resultat.

QUERELLA PER PREVARICACIÓ CONTRA L'AJUNTAMENT DE LA DICTADURA

Davant el Jutjat de guàrdia es presentà una querella en nom de l'Ajuntament per prevaricació d'un acord pres en temps de la Dictadura pel veredicte d'un concurs d'arrendament d'unes tanques d'anunci del carrer de Pelayo, que l'Ajuntament considera Pelayo, que l'Ajuntament considerà lesiva.

¿On és el general Barrera?

"El Socialista", en les informacions que ve publicant sobre els successos passats, diu que l'aviador Ansaldo sortí de Jetafe portant en la seva avioneta el general Barrera.

Deixà el dit general a l'estranger, i tornà a Espanya, aterrant prop de Tablada amb intenció de recollir el general Sanjurjo. Allí li digueren que no es podia comptar amb la guarnició de Tablada, i, davant la temença que pogués ésser detingut, Ansaldo reemprengué el vol, i marxà a Madrid, on, a Puerta de Hierro, recollí la seva muller, tornant a passar la frontera per Portugal.

També diu el periòdic que el complot havia d'esclatar el dia 16, i els compromesos acordaren avançar-lo.

D'això tingué notícies el Govern la mateixa nit, i adoptà les precaucions degudes per tal de fer fracassar el moviment.

La Unió Nacional de Funcionaris Civils davant el recent moviment contra el règim

Hem rebut el següent text:

"La Unión Nacional de Funcionarios Civiles, ante el movimiento recientemente intentado, se cree en el deber de hacer constar:

Primero. Que se complace en reiterar públicamente su lealtad al actual régimen implantado libremente por el pueblo en uso de su legítima soberanía.

Segundo. Que se felicita de que el Gobierno en pleno, y muy especialmente el Excmo. Sr. presidente del Consejo i Ministro de la Guerra, hayan dado una prueba tan completa y palmaria del concepto que tienen del cumplimiento del deber en defensa del régimen, del principio de autoridad y del orden.

Tercero. Que después de este escarmiento, la Unión Nacional de Funcionarios Civiles espera y desea que el Gobierno abandone su política de contemplaciones con aquellos ciudadanos que en el pasado régimen desempeñaron cargos de dirección y confianza — y por lo tanto contrajeron una responsabilidad directa o complaciente — y que aún continúan en puesto de privanza, dirección y confianza; y

Cuarto. Que nada hay que tenga màs desmoralizados a los funcionarios civiles que esta *transferencia de falsos valores* confiadamente aceptada, a título de herencia, por el Gobierno.

Madrid, 12 de agosto de 1932.

El presidente de la Unión Nacional de Funcionarios Civiles, Eduardo España y Heredia."

Catalunya

BELLMUNT D'URGELL

La festa major

Han quedat definitivament acabades les obres de la terrassa que s'ha construit al café Boldú, la qual s'inaugurarà els dies de la festa major, que tindrà lloc els dies 23, 24 i 25 del present.

— La joventut que collabora al saló Boldú, junt amb l'agrupació sardanista "L'Avi Pep", han format un programa digne d'esmentar, puix hi veiem latents els sentiments de patriotisme que amb tan delit i entusiasme vénen manifestant des de la seva fundació.

— Heus ací l'ordre del programa de la festa major:

Dia 23: a les deu de la vetlla, inauguració de la terrassa jardí. Aquesta inauguració l'ha organitzada l'agrupació sardanista "L'Avi Pep". Hi haurà audició de sardanes per la cobla Llevantina, de Calella.

Dia 24: a dos quarts de dotze del matí, ballada de sardanes al mateix lloc per l'esmentada cobla.

Tarda, a les tres, concert al saló café per l'orquestra Llevantina.

A dos quarts de sis, lluit ball de tarda per l'orquestrina Llevantina de Calella, essent obsequiades les senyoretes amb bonics ramells i formoses toies.

Nit, a les deu, concert al saló café i acte seguit ball de nit.

Dia 25: a dos quarts de dotze, ballada de sardanes per la mateixa cobla.

Tarda, a les tres, concert al saló café amb obres "La verbena de la Paloma", "Bohemios" i el corresponent vals de concert.

Tarda, a dos quarts de sis, ball com el dia anterior, amb obsequis per a les senyoretes.

Nit, a les deu, concert al saló café i després ball de comiat.

BADALONA

Festival de clausura de l'Exposició de la Marina Badalonina

Diumenge vinent, dia 21, a la tarda, tindrà lloc la clausura de l'Exposició de la Marina Badalonina, organitzada per l'Agrupació Excursionista Badalona, que tant d'èxit ha assolit durant aquests dies de la Festa Major.

Aquest acte consistirà en un simpàtic festival de lírica marinera. Hi prendran part l'excellent cantatriu Coloma Casals, acompanyada al piano per la senyoreta Josefina Busquets, i seran recitades diverses poesies.

FIGARO

La Festa Major de "Vall de Roses"

Els dies 20 i 21 del mes corrent tindran lloc a la Vall esmentada diverses festes amb motiu de la Festa Major. Hi haurà ofici solemne, balls i la inauguració oficial de la il·luminació elèctrica.

Vist l'èxit aconseguit per aquesta Festa Major en anys anteriors, hom espera que enguany es vourà molt concorreguda.

GIRONELLA

Visita del senyor Macià -:- La pròxima festa major

De pas cap a la veina ciutat de Berga, el proppassat diumenge estigué un parell d'hores a la nostra vila l'honorable president de la Generalitat, senyor Francesc Macià, al qual acompanyaven els consellers Comes, Gassol, Serra-Moret i l'alcalde de Barcelona. Sortiren a esperar el senyor Macià i els seus acompanyants, l'alcalde, senyor Francesc Torrents, regidors i algunes representacions d'entitats polítiques de la localitat.

Seguidament tingué lloc a les Cases Consistorials una reunió, durant la qual l'alcalde donà la benvinguda al president, i lamentà l'absència d'una gran part del poble a l'homenatge que se li estava tributant. A continuació pronunciaren parlaments els senyors Comes, Serra i Moret, Aiguader, Gassol i, finalment, el senyor Macià, demanant la unió de les esquerres i les dretes per a la finalitat comuna d'aconseguir la prosperitat de Catalunya. Tots els oradors foren aplaudits, especialment el senyor Macià.

— Tindran un relleu extraordinari els festeigs que hem organitzat per a la festa major d'enguany. Figuren en el programa oficial gran nombre de funcions i actes de caire cívic-popular, inauguració d'un magnífic rellotge públic i de noves installacions d'enllumenat elèctric, balls a l'envelat, danses populars, sardanes, etc.

El vinent diumenge, dia 21, primer de la festa major, actuarà al teatre del Cinema Ideal una companyia d'òpera de la qual forma part la gran cantatriu Maria Espinalt. En "La perla del Llobregat" actuarà la companyia Vila-Daví, i l'Orfeó Manresà hi donarà un concert. En l'Ofici del diumenge hi prendran part 50 coristes dels Amics del Cant Gregorià. Promet és ser una festa lluïda i concorreguda com poques vegades.

PARTIT CATALANISTA REPUBLICA

NOVA ENTITAT CATALANISTA REPUBLICANA A SURIA

Importantíssims elements de Súria han constituït una entitat, que ja des d'ara compta amb gran nombre d'associats, la qual lluitarà pels ideals patriòtics i republicans.

La nova entitat, "Unió Republicana Surienca", s'adherí, en constituir-se, al Partit Catalanista Republicà.

Els elements directius de la "Unió Republicana Surienca" es proposen celebrar dintre poc un important acte d'inauguració de l'entitat, en el qual prendran part prestigiosos elements del Partit Catalanista Republicà.

MITINGS I CONFERENCIES

UNIO DEMOCRÀTICA DE CATALUNYA

Avui, a les deu de la nit, a l'estatge social d'Unió Democràtica de Catalunya, el publicista senyor Francesc Masferrer, que as.ist darrerament, representant Catalunya, al Congrés de Nacionalitats Minoritàries celebrat a Viena, donarà una conferència amb el tema "El problema català davant d'Europa".

UNIO SOCIALISTA DE CATALUNYA

Per a avui ha estat suspesa la conferència que el senyor Cosme Rofes havia de donar a l'Ateneu Popular del Poble Nou. El tema era "L'educació sexual".

TORRELAVIT

Jornada cultural

El dia 14 d'aquest mes, les autoritats locals i el Centre d'Esquerra de Torrelavit, amb la cooperació de la Unió de Rabassaires, tingueren l'encert d'organitzar una jornada cultural i instructiva, consistent en la lectura, per nens i nenes del poble, de les millors poesies Verdaguer, Maragall, etcètera, etcètera.

Començà la festa amb un parlament del ciutadà batlle, en el qual, entre altres coses, posà de manifest la diferència de la forma de procedir de les autoritats del temps del Directori i de les actuals.

Ben diferent de l'actualitat, que podem tots distingir perfectament la incansable activitat de totes les autoritats, que estan en tots moments al costat del poble.

En acabar, fou aplaudit sorollosament.

El repartiment de premis s'efectuà sota la direcció d'un Jurat competent, el qual donà proves d'un gran encert.

TOSSA DE MAR

Moviment estiueno i altres noves

Durant les darreres festes, l'afluència de forasters i agrupacions excursionistes ha estat verament extraordinària a les nostres platges.

Tot ha quedat materialment ple: cases, hotel, hostals i cases de dispeses.

— La Colònia Escolar Turissa dóna uns petits festivals de quant en quant, on acut el poble amb gust.

Els petits barcelonins conviuen, com en anys anteriors, amb grups turnants de nens de la vila.

— Moltes famílies visitants ens han fet el prec que des d'aquestes columnes felicitem, en el seu nom, el nou director de l'Hotel Solimar, senyor Ramon Pedrol, per l'encert en el càrrec.

— Diumenge passat, dia 14, el nostre equip local de futbol guanyà el Blanes per dos gols a un. I el dilluns, disputant-se amb la U. E. Arenys el magnífic trofeu regalat pel senyor Aragay, Biscuit de Tossa - Aragay, guanyà també la U. E. Tossa per un gol a cap.

Cal felicitar l'equip i el donador de la Copa.

— Sembla que per al dia 30 es diran uns funerals a l'església parroquial, per a la que fou vídua de Melé.

CALDES DE BOHI

La festa major -:- La bandera catalana homenatjada -:- Diverses

Organitzada per la gran família estiuenca que omple totalment l'espaiós hostal-balneari, ha tingut lloc amb gran esplendor la festa major d'aquest poble. A iniciativa dels conseqüents patriotes Casals, Santesteve, Corominas i Pujol, se celebrà un acte d'homenatge a la bandera nacional catalana. A les cinc en punt de la tarda del dia 14 d'agost era hissada la nostra bandera a l'entrada del poble estiuenc de Caldes, i als acords del nostre himne nacional executat per una orquestra pirenenca. Data memorable, tanmateix, en la qual prestaren acatament tots els ciutadans, àdhuc els germans de la terra veina, el comprensiu Aragó. No recordem una emoció an pregona com la que ens ha fet viure aquest homenatge a la nostra bandera. Clogué l'acte un breu parlament del diputat a la Generalitat senyor Pujol, el qual amb frases patriòtiques expressà el significat de la nostra bandera i el que representa.

— Es esperat entre molts altres el doctor Baltà.

— El temps segueix afavorint l'onada d'excursionistes que visiten aquesta joia pirenenca.

— Ha estat objecte de calorosos elogis la recent reforma en aquest concorregut balneari.

— Així mateix cal constatar l'acurada direcció del balneari i banys a càrrec del senyor J. Coromina.

BRUCH

La festa major

El Centre Català Republicà del pintoresc i històric poble del Bruch, celebrarà la festa major els dies 27, 28 i 29 d'agost, sota el següent programa:

El dia 27, a dos quarts d'onze del matí, solemne ofici. Es cantarà la missa número 2 del mestre Ribera per els famosos artistes Mairal i Gerald, amb l'acreditada orquestra Unió Artística. A les cinc de la tarda: Concert i audició de sardanes al grandiós envelat. A la nit, a les onze, gran ball.

El dia 28, a les dotze: Ball del Perfum. A la tarda, a les cinc i a les onze de la nit, espléndits balls.

El dia 29, a les cinc de la tarda: L'èxit d'En Sagarra: "L'alegria de Cervera", per la Companyia Vila Davi, en la qual forma part l'illustre actriu Maria Morera i el sainet "La venjança d'una sogra".

A la nit, a les deu, lluit ball de Gala.

Comprovat cada any l'èxit que obtenen aquestes festes, és d'esperar que es veuran concorregudíssimes.

HOSPITALET DE LLOBREGAT

La Festa Major

El Centre Autonomista Republicà, Societat cultural, agrícola i industrial d'Hospitalet, amb motiu de la Festa Major d'enguany ha organitzat diverses festes que tindran lloc en aquesta entitat els dies 20 i 21, que seran continuació de les celebrades els dies 16, 17 i 18 i que tant d'èxit obtingueren.

CANET DE MAR

Municipalització del servei elèctric

L'Ajuntament de Canet de Mar anuncia a la "Gaceta de Madrid" del dia 13 d'aquest mes i al "Butlletí Oficial" d'aquesta província del dia abans, un concurs per a la instal·lació d'una Central de producció d'energia elèctrica, xarxa de distribució i aparells per a la il·luminació pública i altres serveis municipals. L'obertura de plecs tindrà lloc el dia 6 de setembre, a les Cases Consistorials.

Noticiari de la Protectora

COMISSIONS DELEGADES

La Delegació d'Arenys de Munt ha organitzat una conferència de propaganda de la Protectora a càrrec del senyor F. Grau i Ros.

* A petició de la Delegada de Vilafranca del Penedès han estat concedits llibres per a les Colònies Escolars organitzades per aquell Ajuntament i que estan installades a Torredembarra i La Llacuna.

* A Figueres han estat clausurats els cursos de llengua catalana que donava el senyor Carles Vareta, i que eren organitzats per aquella Comissió.

* L'Escola de Sant Just Desvern ha efectuat la clausura de curs, en l'acte de la qual assistí el senyor Tomàs Roig i Llop.

FETS DIVERSOS

AUTOMOBIL ROBAT

Quan havia saltat la tàpia d'una torre, situada al carrer de Garriga i Roca, de la barriada d'Horta, fou detingut a la matinada Enric Sabina Duart, de 33 anys, que volia robar gallines.

JOIES VERITABLE OCASIO
Per a compres a bon preu anau a la Joieria Magriñà, Tallers, 41

FERIT EN BARALLA

Ahir al matí, al moll de Sant Beltran, resultà férit en baralla amb un xofer que fugí, Domènec Campos Ventura, de 39 anys.

Fou assistit a la casa de socors del Port, on li apreciaren una ferida contusa a la cella dreta i una contusió a l'ull del mateix costat, lesions que qualificaren de pronòstic reservat.

Majestic Hotel
I RESTAURANT
Coberts a 10'50 ptes. i a la Carta - Abonaments especials de coberts en sèries, gratificació compresa, utilitzables per a familiars i invitats - Plats Regionals - Excellent Cuina i Servei perfecte - Salons per a Banquets, Bodes i Festes. Orquestra -:- Preus moderats

ES ATRACAT UN XOFER

A dos quarts d'una de la matinada d'ahir dos individus, a la plaça d'Urquinaona, pujaren al taxi 30384-B, conduit per Ermengol Guarro, de 30 anys, al qual ordenaren d'anar al Poble Nou.

En arribar al carrer Lope de Vega, junt al camp de futbol del Júpiter, baixaren del vehicle i amb revòlvers amenaçaren el xofer i l'obligaren a lliurar-los els diners que portava, que eren 10 pessetes.

També obligaren el xofer a descendir del taxi i amb ell es feren escàpols.

DEMON'S JAZZ
la formidable orquestrina, per cap altra igualada, donarà un concert i dues suites de balls a la
PLATJA DE COMARRUGA
el vinent diumenge, dia 21 del corrent, amb el seu peculiar estil

ATROPELLADA PER UN AUTOMOBIL

Ahir, a les onze del matí, va ésser auxiliada, al dispensari d'Hostafrancs, Pilar Navarro Barberany, de 38 anys, que presentava una contusió a la cuixa esquerra, amb fractura de l'húmer, de pronòstic greu.

L'esmentada lesió li fou produïda per un automòbil de la Casa de Caritat que l'atropellà al carrer de Layret.

Després de curada d'urgència, passà amb l'ambulància a l'Hospital Clínic.

EXPLOSIO EN UNA LLETERIA D'UN TUB D'AMONIAC

En una lleteria establerta al carrer de Vaqdoncella es produí la ruptura, per excés de pressió, d'un tub alimentador de la cambra frigorífica, i s'escampà l'amoniac que contenia per a generar fred pel pati interior de la lleteria, que va dés del carrer de Valldoncella a la de Ramalleres.

Els veïns sofriren els efectes de la volitilització, doblement sensibles a causa de la forta calor que feia, i es produí alguna alarma. Foren cridats els bombers, que no hagueren d'actuar, i en definitiva tot quedà limitat a què la majoria dels veïns abandonessin els pisos sortint al carrer, i dos d'ells sofriren lleument els efectes de l'amoniac, els quals fou necessari prestar-los auxili al dispensari del carrer de Sepúlveda.

SITGES PLATJA D'OR
Casino - Piscina - Restaurant
Demà a la nit, gran revetlla i festa andalusa. Quadro de Cant, Ball, Bufet, Chalos, Manzanilla, Tapas, Serraneras, obsequis, etc., etc. El **Restaurant de la Piscina** segueix essent el preferit per la seva situació ideal i per la seva taula ben servida

TOPADA DE CAMIONS

A un quart d'un d'ahir a la tarda van topar dos camions, a la carreterra de Sarrià, cruïlla amb l'Avinguda del 14 d'abril.

Un d'ells, carregat d'alls, va quedar completament destruït, i l'altre, que duia peix, sofrí seriosos desperfectes.

De resultes de la topada rebé també un carro al qual han trencat les vares. Tots els ocupants dels esmentats vehicles reberen ferides lleus, que foren curades al dispensari del carrer de Sepúlveda.

El xofer del camió del peix va ésser detingut per la guàrdia civil.

La mercaderia escampada per terra va interrompre el tràfic durant una estona.

Carnet de l'excursionista

CENTRE EXCURSIONISTA DE CATALUNYA

CLUB ALPI CATALA

Els trens de La Molina

El Centre Excursionista de Catalunya gestionà prop de la Companyia del Nord que el tren que surt de Puigcerdà a les vuit del matí, i que té l'arribada a Barcelona a les dotze, s'aturi a l'estació de La Molina, les quals gestions han estat ben rebeixides per les facilitats que la Companyia del Nord ha donat accedint a la sollicitud del Centre. L'esmentat tren passa per La Molina a les 8'27 del matí.

Hom recorda que a la tarda, amb l'horari d'estiu, queda suprimit el tren que passava per La Molina a les 16, i en el seu lloc en circula un que hi passa a les 18'18 i arriba a Barcelona a les 22'25.

EXCURSIO COL.LECTIVA EN AUTOCAR AL FAR DE SANT SEBASTIA

Diumenge vinent, dia 21, el Centre Excursionista Rodamón efectuarà una interessantíssima excursió de turisme al Far de Sant Sebastià, bell mirador de la Costa Brava, visitant-se també la ja popular platja de S'Agaró i l'antiquíssima vila de Tossa.

El preu del viatge, en magnífic autocar, és de 18 pessetes.

Les inscripcions cal fer-les a l'estatge de l'entitat, carrer Nou de Sant Francesc, núm. 7, tots els dies, de vuit a nou del vespre.

Com sigui que queden poques places vacants, es prega a qui tingui interès per assistir a l'excursió que passi quan més aviat millor a inscriure's.

El més interessant
Les actuals
REBAIXES
de
El Barato
Veritable realització de
ROBES i CONFECCIONS de temporada
GENERES NOVETAT per pocs cèntims
SEDES a preus de gèneres de cotó
CONFECCIONS a preus irrisoris
Amb aquestes rebaixes reapareixen els célebres VESTITS de senyora a 2'45 ptes.

BARCELONA

Generalitat

Concurs d'ordis per malteria

Ha estat profusament repartit pels pobles de La Segarra i Urgell el cartell que ha editat el Servei de Terra Campa de la Generalitat de Catalunya anunciant la celebració d'aquest Concurs, el qual tindrà lloc a Tàrrega, efectuant-se la lectura del veredicte i repartiment dels importants premis en metàlic amb què ha estat dotat, el dia 12 del vinent mes de setembre, en el saló de sessions de l'Ajuntament de Tàrrega, coincidint amb la celebració de la Festa Major d'aquella població.

S'han enviat també a tots els Ajuntaments i Sindicats Agrícoles de les esmentades comarques impresos contenint les Bases per les quals es regirà el Concurs i fulles d'inscripció que caldrà emplir i presentar junt amb les mostres. Aquestes hauran d'ésser lliurades a la Secretaria de l'Ajuntament de Tàrrega, finint el termini d'admissió a la una de la tarda del dia 5 de setembre vinent.

Les mostres hauran d'ésser d'un quilo, de les espècies sis carrils i quatre carrils precisament, i cap concursant podrà presentar-ne més que una de cada una de les esmentades espècies.

Els premis que es distribuiran seran: dos de cinc-centes pessetes; dos de tres-centes, dos de dues-centes; quatre de cent i deu de cinquanta.

A la dotació d'aquests premis hi han contribuït, ultra la Generalitat de Catalunya, la casa productora de malta "La Moravia S. A.", amb la quantitat de mil cinc-centes pessetes, l'Ajuntament de Tàrrega, amb dues-centes cinquanta pessetes i el Sindicat Agrícola i Cambra de Comerç, que han aportat conjuntament la quantitat de cent cinquanta pessetes.

Les nombroses consultes que amb referència al Concurs anunciat arriben al Departament d'Agricultura de la Generalitat permeten augurar per a aquest un brillant èxit, i el servei de Terra Campa posa a coneixement dels Ajuntaments i Entitats Agrícoles de les comarques de La Segarra i Urgell que a la primera indicació efectuarà noves trameses de fulles d'inscripció per tal que puguin concórrer al Concurs el major nombre possible de conreadors d'ordi per a malteria.

Visites

Estigué ahir al Palau el senyor Joaquim Ventalló, regidor de l'Esquerra Republicana de Catalunya. El motiu de la visita del senyor Ventalló fou donar compte de seu viatge de visita a diversos aeroports d'Europa. Així mateix, el senyor Ventalló portava per al senyor Macià una afectuosa salutació del senyor Madariaga, ambaixador d'Espanya a París.

També ha visitat la Generalitat el senyor Salvador Castelló, director i fundador de l'Escola Oficial Superior d'Avicultura d'Arenys de Mar. El senyor Castelló invità el president de la Generalitat a visitar aquella institució.

El periodista Erwing Ruge, redactor de "Schwabischer Merkur", d'Estutgard, ha demanat al senyor Macià un interviu. Com sigui que el senyor president es troba actualment a Ribes, el senyor Erwing Ruge celebrarà la seva conversa amb el senyor Macià diumenge vinent a La Fosca amb motiu del viatge del President en aquell paratge.

Un pres fuig de la presó d'Arenys de Mar, però torna a ésser detingut

De la presó d'Arenys de Mar va fugir, durant la matinada, Josep Gonzàlez Bosch, natural de Canet d'Adri, provincia de Girona, que es trobava reclòs per considerar-se'l autor de diversos robatoris de gallines, porcs i una vedella, comesos al Vallès i a Sant Celoni.

Per a escapar-se es valgué d'una clau, que llimà fins a convertir-la en rossinyol. Després arrenca un empostissat i el convertí en una mena d'escala, enfilant-se per balcons i finestres fins al terrat; i amb una corda que fabricà amb les flassades que retallà en tires, i a la qual afegí uns filferros que hi havia al terrat, s'esmunyí fins al carrer des de l'alçària d'un segon pis.

Un capiaire que dormia sota els porxos de la Casa de la Vila va despertar-se pel soroll que féu l'evadit i donà la veu d'alarma.

De seguida es mobilitzà la guàrdia civil local, i al cap d'una hora fou capturat al terme de Llavaneres.

El detingut manifestà que tornaria escapar-se.

Cal tenir en compte que a la dita presó no hi ha personal ni vigilància, per haver-los retirat recents disposicions.

LA PUBLICITAT

PREUS DE SUBSCRIPCIO

	Ptes.
Barcelona, mes	3'50
Península Ibèrica, trimestre.	10'—
América llatina i Portugal, trimestre.	15'—
Países convenci postal, id.	15'—
Altres països, id.	30'—

Servei Meteorològic de Catalunya

SITUACIO GENERAL ATMOSFERICA D'EUROPA A LES SET DEL DIA 18 D'AGOST DE 1932

Continua el règim anticiclònic a gairebé tot l'occident europeu, amb el seu centre a Baviera (771 millímetres).

El temps és bo per tot arreu, amb cel serè i temperatures molts altes, degut a què els vents superiors dominants són del sector sud i a terra són fluixos i variables.

Les baixes pressions, amb cel nuvolós i algunes pluges, estan situades a Escandinàvia.

ESTAT DEL TEMPS A CATALUNYA A LES VUIT

El cel està serè a tot Catalunya; persisteix l'augment de temperatura a tot arreu, i els vents són fluixos i de direcció variable.

La màxima d'ahir tingué lloc a Girona, amb 37 graus, i les mínimes a Ribes, amb 13, i a Capdella i Sant Julià de Vilatorta, amb 14.

Bloc del transeünt

L'AFER DE LES PORTERES

L'altre dia vaig anar a visitar un amic que viu a la Via Laietana, casa propietat de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvi, i, com que no sabia el pis, vaig tenir la mala pensada de preguntar-ho a la Portera (així amb majúscula). Ni mai que ho hagués fet; ja em veia devorat i llançat al carrer. No cal afirmar-ho, no vaig poder saber el pis on vivia el meu amic, i el bo del cas és que jo no hi tinc cap culpa en tot això, i no sabia que preguntant-ho havia de desfermar les ires de la portera. Pobre amic, ja al planyo, perquè em sembla que se'n veurà un bull.

I ara jo pregunto, ¿no podria l'autoritat municipal prendre's la molèstia de posar totes aquestes porteres a rotlo, penyorant les que es neguen a informar el domicili d'un estadant?

Comença a ésser un abús el que hom es vegi insultat per una portera que ni tan solament sap el seu deure, i menys encara.

¿Quines són les elementals regles d'urbanitat?

J. M. M.

Preguem als nostres comunicants que ens trametin redactades en català les notes que desitgin veure publicades en el nostre periòdic

Municipi

Institut d'Assistència Mèdica Municipal

Serveis prestats durant el mes de juliol per l'Institut d'Assistència Mèdica Municipal:

Als tretze dispensaris mèdico-quirúrgics: Ferits auxiliats, 1.577; operacions practicades, 89; visites gratuites als locals, 6.557; visites urgents a domicili, 177; reconeixements a persones, 414; reconeixements a persones alienades, 20 certificacions i informes, 2.374; auxilias a alcoholitzats, 65; vacunacions, 1.011; serveis diversos, 357.

A l'Escorxador: Accidents nous, 96; visites i curacions, 250.

Al Laboratori d'Anàlisis clínics: Anàlisis de llet de vaques, 447; anàlisis de sang, 534; anàlisis d'orina, 300; Anàlisis de secrecions, 2 anàlisis de tumors, 1.

A l'Hospital-Asil de l'Esperança: Malalts de centres nerviosos: homes, 50; dones, 44. De l'aparell respiratori i circulatori: homes, 7; dones, 19. De tuberculosi: homes, 9; dones, 4. De neoplasies: homes, 1. D'ossos i articulacions: homes, 12; dones, 11. D'altres malalties: homes, 6; dones, 10. Total: homes, 85; dones, 88.

A l'Asil Municipal del Parc: visites a alienats, 1.929; operacions, 4. Visites practicades a malalts no alienats: homes, 132; dones, 140.

A la Colònia Industrial del Port: Reconeixements als nous ingressats, 92; malalts visitats, 14; visites practicades als malalts, 779.

Serveis prestats a la Direcció i a la Comissaria de Beneficència: visites de reconeixement mèdic per diferents conceptes, 72.

A l'Ambulància Sanitària: Ferits trasllatats, 122; malalts trasllatats, 1301 morts trasllatades al dipòsit judicial, 32.

Oferiment d'una Banda de música

El comandant de la divisió britànica actualment ancorada al Port de Barcelona ha ofert a l'alcalde un concert en obsequi del públic a càrrec de la Banda del Segon Batalló The Duke of Cornwall's Ligth Infantry, que viatja a bord del vaixell insignia. L'alcalde accidental, senyor Pere Comes, ha agraït aquesta atenció i ha disposat que el concert tingui lloc diumenge vinent, dia 21, a les cinc de la tarda, al quiosc de la plaça de la Cascada del Parc de la Ciutadella.

Encara hi ha emblemes mnàrquics als Palaus de Montjuïc

Amb l'objecte de donar compliment a l'acord pres ahir per 14 Ajuntaments relatiu a que es retirin dels Palaus i edificis continguts en el que fou recinte de l'Exposició, tot el que representin emblemes que recordin o simbolitzin les passades institucions monàrquiques. El tinent d'alcalde, senyor Duran i Guàrdia, president de la Comissió de Parcs i Palaus de Montjuïc, ha donat ordre als tècnics al servei d'aquella Comissió perquè, sense pèrdua de temps, li sotmetin una relació als efectes de l'efectivitat d'allò que hi ha acordat per l'Ajuntament.

Visita a l'Ajuntament d'uns professors estrangers

Els professors estrangers assistents al novè Curs d'Estiu, d'aquesta Universitat, han visitat la Casa de la Ciutat, acompanyats del director del curs, doctor Amerós.

Foren rebuts per l'alcalde accidental, senyor Comes, el qual va ordenar a l'oficial de l'Oficina de Cerimonial senyor Puigdomènech que posés a la disposició dels esmentats professors.

NOTICIARI

UN VI D'HONOR

Els veïns del carrer de Pere Serafí, tros comprès de Masponç a Planeta, han acordat celebrar la nit del dissabte, dia 20, un vi d'honor, al bar Monumental de Gràcia, en desgreuge al vel senyor Ventura, autor del projecte d'adornament de l'esmentat carrer, amb motiu de no haver-se-li concedit premi de cap mena.

Per a detalls la Comissió.

ASSOCIACIO DAVID

Associació David celebrarà el vinent divendres, dia 19, a les deu del vespre, assemblea general extraordinària, al local del Centre de Gremis de Gràcia (Sant Joaquim, 8 i 10), per a tractar sobre assumptes generals.

ELS PAGAMENTS D'HISENDA

El delegat d'Hisenda ha fet per a avui els següents assenyalaments de pagament:

President Junta Obres Port, pesetes 150.000; cap Dipòsit Sementals Hospitalet, 2.100; enginyer cap primera Divisió Hidrologia Forestal, 6.383'52; Josep M. Castellví, 960; Manufactures Berenguer, S. A., 412'54; Ricard Isern, 500; Maria Andreu Llaurado, 701'42; Eliodor Orfila, 199'50; Fill d'Antoni Ruiz, 478.971.

ELS COMPTADORS JURATS

S'ha cursat el següent telegrama: "Senyor President del Consell de Ministres, Madrid. — Col·legi de Comptadors Jurats de Catalunya, domiciliat a Barcelona, prega amb interès a V. E. activi acord conclusió número 22 del IV Congrés Nacional de Titulars Mercantils d'Espanya, lliurada a V. E. per Comissió Col·legi Central de Madrid. Interessos economia nacional resultarien en gran manera garantits amb implantació conclusió referida. Us oferim testimoni consideració i agraïment. — President, Alvarez; secretari, Girau."

La conclusió que s'indica proposa que les Companyies, Societats, Associacions i entitats de totes menes obligades a publicar llurs balanços, hagin de presentar-los autoritzats amb la firma d'un professor mercantil col·legiat.

El plet dels rabassaires

(L'ASSOCIACIÓ DE PROPIETARIS I AGRICULTORS DE CATALUNYA

Aquesta Associació de Vilafranca del Penedès, ens comunica que no hi ha desunió amb l'Institut de Sant Isidre, doncs estaran sempre d'acord per a defensar els nostres interessos i drets comuns i afegeix que en la reunió que celebraren el dia 9 del corrent es delliberà per arribar a un acord que ajudés al Govern de la República a restablir els deures dels ciutadants que s'emparen amb la Llei i la Justícia.

La Festa Major de Sans

Programa de les festes que tindran lloc al carrer de Galileu, tros comprès entre els números 87 i 123:

Dia 21. A les deu del matí: Presentació de la famosa Banda de la Bonanova, que actuarà en aquestes festes.

Dia 24. A les quatre de la tarda: Festa dedicada als nens i nenes del carrer. A dos quarts de deu de la nit: Inauguració de la instal·lació elèctrica. De les deu a la una de la nit: Gran ball.

Dia 25. De deu a una de la nit: Audició de sardanes per la cobla La Popular.

Dia 27. De les deu de la nit a les tres de la matinada: Extraordinari ball, amb valuosos obsequis.

Dia 28. A les sis de la tarda: Balls populars, amb repertori modern. De les deu de la nit a la una: Ball de comiat. Repertori nou.

* * *

Actes organitzats pel Círcol de Sans:

Dia 25. A les onze del matí: Ball de gala, amenitzat per la renomenada orquestra The Cathalònia Jazz. A les sis de la tarda i a dos quarts d'onze de la vetlla: Insuperables balls de societat, per l'orquestra Cathalònia Jazz.

Dia 26. A les sis de la tarda i a dos quarts d'onze: Extraordinaris balls de societat, a càrrec de la formidable orquestra Demon's Jazz.

Dia 27. A les sis de la tarda i a dos quarts d'onze de la nit: Lluïts balls de societat, per l'orquestra Demon's Jazz.

Dia 28. A les onze del matí, a les sis de la tarda i a dos quarts d'onze de la nit: Elegants balls de societat, amb programa de ballables per l'orquestra Demon's Jazz, que tan encertadament dirigeix l'eminent mestre Demon.

Govern Civil

Els trens de banyistes

El senyor Moles, atenent les queixes rebudes sobre l'aglomeració que es produeix els diumenges en els trens anomenats de platja, que són assaltats pel públic i que motivà diumenge passat la tràgica mort d'un noiet en caure de la plataforma, trobant-se el tren en marxa, s'ha adreçat a les companyies ferroviàries per tal d'evitar que el fet es repeteixi.

Les Companyies han contestat que per la seva part aconsellen al públic que no prenguin els combois per assalt, ja que estan sempre disposades a posar els trens suplementaris que calguin.

En vista d'això, el governador ha disposat que des de diumenge que ve es munti un servei de policia a les estacions per a evitar aquestes invasions de públic als trens de la costa i espera que el públic col·laborarà a l'obra de la policia i al bon servei ferroviari, abstenint d'embarcar-se en llocs on no pot viatjar-hi.

Autoritats que s'entrevisten

Trobant-se el governador civil de Girona senyor Claudi Ametlla al despatx del senyor Moles, arribaren el general Batet i el president de l'Audiència, senyor Anguera de Sojo. Aquestes autoritats celebraren una reunió.

Quan els periodistes en preguntaren una referència al senyor Moles, aquest hi féu una mica de brometa i acabà dient que no es tractava més que d'una coincidència, que s'aprofità per a parlar una estona sense que es tractés de cap qüestió particular.

Visita de l'alcalde de Martorell

Com sigui que en entrar els periodistes que fan informació al Govern civil veieren al president dels rabassaires, senyor Riera, esperant-se a la secretaria del governador, hom preguntà al senyor Moles si estava assabentat del motiu d'aquesta visita. El governador digué que no i que no creia que tingués referència amb la qüestió rabassaire, ja que avui o demà ja sortiriien a la "Gaceta" els noms dels que componen els Jurats Mixtos que són els que veritablement han de solucionar aquest problema.

El senyor Riera, digué que el motiu de la seva visita era relacionada amb qüestions de l'Ajuntament de Martorell.

Romanticisme i Classicisme

Avui, Carles Soldevila donarà al local social de l'Ateneu Polytechnicum, Més Alt de Sant Pere, 27, principal, una conferència sota el tema: "Romanticisme i Classicisme". L'acte serà públic, i començarà a les vuit del vespre.

✝

PREGUEU A DEU PER L'ANIMA DE

MARIA MASSÓ MARTÍ

VIDUA DE BERGÓS

que va finar a Lleida a la tarda d'ahir, confortada amb els Sants Sagraments, a l'edat de 65 anys

(A. C. S.)

Els seus fills Joan i Antoni, filles polítiques Isabel Vilumara i Mercè Tejero, néts Lena, Mireia, Juanel, Magda, Joan Jordi, Pau i Roser; germanes, germanes polítiques i tots els altres parents, us demanen la caritat d'una oració per la seva ànima.

Lleida, 19 agost 1932

L'enterrament tindrà lloc avui, divendres, a dos quarts de sis de la tarda.

ESPANYA

EL PROJECTE DE LLEI DE CONFISCACIÓ DE BENS

Els radicals han decidit per unanimitat votar el projecte

Madrid, 19.—A les onze del matí s'ha reunit al Congrés la minoria radical, presidida pel senyor Lerroux.

Abans de començar la reunió fou interrogat el senyor Lerroux pels periodistes sobre l'abast de la dita reunió, i els ha contestat que tenia per objecte fixar l'actitud d ela minoria davant la votació del projecte de llei de la Presidència, que ahir a la tarda va llegir el senyor Azaña.

Un periodista li ha dit que semblava que existien diferències de criteri al si de la minoria radical.

El senyor Lerroux ha contestat:

—Es possible; però ja veureu com hi haurà criteri unànime.

També ha dit que la reunió no podria durar molt, puix que en cas contrari es veuria obligat a abandonar-la encara que no s'haguessin acabat les deliberacions, i que els diputats de la dita minoria continuarien reunits si no havien acabat la seva tasca a la una de la tarda.

Ha afegit que a les quatre havia d'assistir a una altra reunió, i que després d'acudir al Congrés marxaria cap a San Rafael, perquè a Madrid fa molta calor.

La reunió ha acabat uns quants minuts abans de la una de la tarda.

Alguns diputats han dit als periodistes que el senyor Martínez Barrios explicaria el resultat de la dita reunió, en la qual s'havia votat que la minoria votés a favor del projecte del Govern sobre expropiació de finques rústiques, i que després de la votació facilitaria, el propi senyor Martínez Barrios, una nota explicant circumstancialment el per què de la votació favorable.

Interrogat el senyor Lerroux, ha dit que l'acord havia estat unànime de votar a favor del projecte, sense discutir ni modificar el dictamen, no fent res més que aplicar el vot.

Preguntat sobre la reunió a la qual s'ha referit anteriorment, ha dit que serà a les quatre de la tarda, i que més que una reunió era una conversa amb els senyors Maura i Ortega Gasset (don José).

Actitud d'En Maura i dels "intellectuals"

Madrid, 18.—El senyor Maura es mostra, en absolut, contrari al projecte d'expropiació.

Per tal de tractar d'aquest assumpte ha celebrat aquest migdia una extensa conferència amb el senyor Sánchez Roman.

Després ha conferenciat amb altres significats diputats que no pertanyen a les minories governamentals.

Es té la impressió que el grup "Al Servicio de la República", si no és contrari decidit al projecte, tampoc el defensarà en la forma com ha estat presentat.

Les minories agrària i basco-navarresa, són també contràries al projecte d'expropiacions.

Es l'acte més revolucionari de la República

Madrid, 18. — El diputat socialista senyor Cordero ha manifestat a un periodista que el projecte de la Presidència sobre expropiació de finques rústiques als encartats en els darrers successos constitueix l'acte més revolucionari que ha realitzat la República, des del 14 d'abril.

Es una mesura de gran eficàcia — ha afegit, — i de molta més transcendència que qualsevol altra.

Actitud del senyor Ortega i Gasset

Madrid, 18. — En un dels escriptoris del Congrés es reuniren abans de començar la sessió els senyors Lerroux i Maura, els quals conferenciaren extensament.

Després prengué part en aquesta conversació el cap de la minoria "Al Servel de la República", senyor Josep Ortega i Gasset.

En acabar, els periodistes interrogaren el senyor Maura, el qual es mostrà reaci a donar importància a la conversació sostinguda, i es limità a dir que en ella havien canviat impressions prop del projecte de llei que llegí ahir a la tarda a la Cambra el senyor Azaña.

—¿Anen a votar en favor o en contra?

—Així, van a veure-ho dintre d'una estona.

El senyor Lerroux, a qui també abordaren els periodistes, digué que la reunió havia estat exclussivament per a canviar impressions prop de l'esmentat projecte, i manifestà que ell havia donat compte als senyors Maura i Ortega i Gasset de l'actitud que pensava seguir referent a aquest projecte la minoria radical.

El senyor Maura digué que no el convencerien les raons que s'exposessin al saló de sessions i que, per tant, creia que segurament votaria en contra.

—I el senyor Ortega i Gasset?

—Aquest senyor espera veure com es descabdella al saló de sessions la discussió d'aquesta tarda. Si se'l cosvenç votarà a favor, però en cas contrari, atendint a imperatius de la seva consciència, votarà en contra.

El senyor Alba ha volgut assistir a la sessió

Madrid, 18.—Procedent de Fuenterrabia, ha arribat a Madrid i ha assistit a la sessió de Corts d'aquesta tarda En Santiago Alba.

Preguntat sobre una informació segons la qual se'l suposava en relació amb els sublevats de Sevilla, el senyor Alba ha manifestat que no mereixien rectificació de cap mena certes informacions del periodisme sensacionalista.

La responsabilitat de les persones jurídiques

Madrid, 18. — Un cop acabada la sessió i encara sense haver acabat aquesta, quan acabà el seu discurs el cap del Govern i la seva rectificació el Sr. Sánchez Roman, van coincidir en el despatx de ministres amb el Sr. Azaña els ministres d'Agricultura, Justícia, Hisenda, Governació, Instrucció Pública i Estat.

Van concórrer-hi també els senyors Jiménez Asúa, Ruiz Funes, Galarza i Gomaris.

Després manifestà el Sr. Galarza que s'havia convingut en suprimir de l'article segon del projecte sobre incautació de finques rústiques, el que fa referència a les persones jurídiques, perquè no hi ha persones jurídiques que siguin reus, i s'afegeix un segon paràgraf que diu que serà feta una altra relació pel ministre de la Governació, de les persones naturals o jurídiques que haguessin acatat o ajudat els rebels.

Aquesta llista la portarà al Consell de Ministres, el qual l'examinarà, i tant aquesta llista com les rectificacions a què doni lloc serà publicada en la forma acostumada.

Les esmenes

Madrid, 18. — Abans de començar la sessió de la nit, s'ha reunit en una de les seccions la Comissió de la Presidència, per dictaminar sobre les esmenes presentades al projecte d'expropiació de finques rústiques.

La Comissió ha acceptat una esmena del senyor Franco a l'article primer, una altra del senyor Suárez Picayo a l'article tercer, una altra del senyor Ferran Clérigo i unes altres dels senyors Jiménez Asua i Ruiz Funes.

La Comissió ha refusat l'esmena presentada pel senyor Sánchez Roman.

Després d'aprovat el projecte per la Cambra i abans de procedir-se a la votació definitiva la Comissió es reunirà novament per redactar el dictamen definitiu.

Una nota dels radicals

Madrid, 18. — El senyor Martínez Barrios ha facilitat a la Premsa aquesta tarda la següent nota:

"La minoría radical ha deliberado sobre el proyecto de ley presentado a las Cortes regulando la incautación para aceptarla al cumplimiento de los fines de la reforma agraria, de las fincas rústicas pertenecientes a los complicados en la conspiración monárquica.

Ha ponderado cuidadosamente la minoría, los dos aspectos en que puede dividirse el asunto en orden a su acomodamiento, al texto constitucional y a su carácter de medida excepcional de defensa del régimen, que es lo que significa por el momento la presentación, como condición de los títulos de la propiedad rústica que va a expropiarse.

Atendiendo estos dos aspectos de la cuestión, que considera esencialísimos por la influencia primordial decisiva de los acuerdos, del partido, la minoría ha resuelto votar la ley con el fin único de proporcionar al Gobierno de la República un resorte que el ha declarado necesario para la defensa del régimen."

Declara que al adoptar esta actitud la minoría radical no entiende comprometer su independencia y juicio para el momento oportuno enjuiciar las causas qque han hecho posible la pasada conmoción.

Antes al contrario, nos proponemos atender con especial cuidado la investigación de los orígenes de los sucesos y el uso que el Gobierno haga de las excepcionales facultades que esta ley le confiere.

El Sr. Martínez Barrios, en nombre de la minoría radical, será el encargado de dar cuenta a las Cortes de la actitud de la minoría."

Una sessió històrica

Madrid, 18. — Com a nota curiosa de l'interès que a les diferents minories ha suscitat el projecte d'expropiació de finques rústiques presentat a la Cambra pel cap del Govern, mereix citar-se el fet que aquesta tarda en començar la sessió en els primers minuts de començar-se aquesta, un membre de la minoria socialista va quedar encarregat de passar llista a tots els diputats, per conèixer el nombre exacte i les persones que podien haver mancat a la sessió d'avui, que tenia tanta transcendència pel projecte de llei que havia de votar.

LES CORTS CONSTITUENTS

Es aprovat definitivament el projecte de llei d'expropiació de propietats rústiques als monàrquics complicats en la darrera temptativa de restauració dictatorial per 262 vots contra 14

El projecte té, doncs, la la majoria absoluta de vots que exigeix la Constitució

El repartiment dels vots

Comença la discussió del títol tercer de l'Estatut de Catalunya, el qual títol consta en el dictamen d'un sol article

Madrid, 18.

Comença la sessió a les quatre i cinc minuts sota la presidència del senyor Besteiro.

Al banc blau ningú.

S'aprova l'acta de la sessió anterior.

Entren els ministres d'Hisenda i Treball.

Es passa a l'ordre del dia, i és presa en consideració la proposició del diputat senyor Figueroa, sobre l'adquisició temporal de sucres estrangers, destinats a la fabricació de productes agrícoles ensucrats.

La llei d'expropiacions

Es posa a debat el projecte de llei de la Presidència relatiu a l'expropiació de finques rústiques i drets reals propietat de quantes persones hagin intervingut en el complot passat.

El dictamen és favorable a l'aprovació del projecte.

El senyor CASANUEVA, representant de la minoria agrària en la comissió, defensa un vot particular en el que demana que el projecte sigui refusat i que les disposicions d'aquest quedin articulades en el projecte de bases sobre reforma agrària, en el que permeti la Constitució.

(Entra el cap del Govern.)

Segueix parlant el senyor Casanueva, i estima que el projecte és injust, perquè suposa condemnar a la pèrdua dels béns a persones que després poden ésser absoltes pels tribunals.

Creu també que el projecte és anticonstitucional perquè la Constitució prohibeix la confiscació de béns.

Afegeix que en el projecte de reforma agrària s'havia acordat que no es faria cap expropiació sense indemnització, per petita que sigui, i ara ens trobem amb la incongruència d'haver variat aquest primer criteri.

Demés creu que el projecte és perjudicial a l'economia nacional, per l'alarma que despertarà, i afegeix que el Banc Hipotecari, s'ha negat aquest matí a hipotecar res, mentre no es publiqui la llista dels encartats en els successos.

El senyor MUIÑO: Això no és cert. S. S. manca a la veritat. Això no pot haver-ho dit ningú amb responsabilitat d'allà.

El senyor CASANUEVA afirma que a ell així li han dit.

El senyor MUIÑO s'aixeca per a proposar al senyor Casanueva que digui qui li ha dit que el consell d'administració del Banc Hipotecari es negava a fer hipoteques i afegeix que l'únic que ha passat és que el consell s'ha reunit per tal d'acordar no concedir cap préstec als encartats en els successos.

El senyor CASANUEVA aviatxix que això és precisament el que ell ha volgut dir.

El senyor MUIÑO: Això és ja una cosa diferent.

Intervenció d'E. Ortega i Gasset

El senyor ORTEGA I GASSET (Don E.), consumeix un torn sobre la totalitat.

Diu que en línies generals el projecte li sembla bé perquè creu que a la fi s'han encès els impetus revolucionaris del govern de la República.

Afegeix que els fets han vingut a donar la raó als que assenyalaven al Govern que seguia una política equivocada i ara cal canviar ràpidament de sistema i reforçar des de dalt a baix tota l'organització nacional sense exclusió ni de la magistratura ni de l'exèrcit.

Afegeix que la República està indefensa tant a l'interior com a l'exterior.

A l'exterior—diu—els representants diplomàtics no fan cap gestió quan s'ataca la República.

EL PRESIDENT li crida l'atenció perquè s'està sortint del tema.

El senyor ORTEGA I GASSET: —Crec que tracto de fets que estan completament relacionats amb el complot.

El PRESIDENT: —Es evident que totes les coses tenen relació en aquest món, però prego al senyor Ortega i Gasset que se cenyeixi a l'assumpte tant com sigui possible.

El senyor ORTEGA I GASSET diu que tot això està íntimament relacionat.

Parla del nostre ambaixador a París, el càrrec del qual exerceix de fet el primer ministre, ja que l'ambaixador senyor Madariaga està fent l'amor a la secretaria de la Societat de Nacions i no és mai a París.

El senyor LLUHÍ: —I quan dimiteixi el ministre d'Estat?

El senyor ORTEGA I GASSET afegeix que a més el conseller comercial de la dita ambaixada fou sots-secretari de l'últim govern monàrquic, que és el senyor Badia. (Rumors d'aprovació en els radicals.)

El PRESIDENT prega al senyor Ortega i Gasset que procuri acabar ràpidament, perquè hi ha una natural impaciència entre els diputats per acabar aquesta discussió.

El senyor AYUSO: — No, no, que segueixi, que és molt interessant tot això.

El senyor ORTEGA I GASSET diu que acabarà de seguida.

Diu que França consent tota mena de conspiracions jesuítiques i les actuacions de Martínez Anido, que era el director de l'última conspiració, i de tot això en dóna la culpa al prefecte de policia de París, M. Chiappe, al qual dirigeix dures critiques.

El PRESIDENT: Una certa discreció, senyor Ortega i Gasset, és també convenient en els debats parlamentaris.

El senyor ORTEGA I GASSET afegeix que M. Chiappe ha proporcionat al general Martínez Anido quatre passaports amb noms suposats, la qual cosa ha motivat la protesta del prefecte dels Alps meridionals, que l'invità a tornar a París.

Acaba dient que a tots aquests elements que conspiren contra la República, com els que ara han fugit, entre ells el senyor Goicoechea, se'ls deixa estar a la frontera. Aquesta actitud contrasta amb la que mantingué amb els que defensaven uns altres ideals, als quals s'obligà per la força a allunyar-se de la frontera. (Molt bé.)

(Entra el ministre d'Estat.)

El senyor ORTEGA I GASSET afegeix que els assumptes del Ministeri d'Estat estan totalment descurats.

El MINISTRE D'ESTAT: Se'n té cura des del primer dia.

El senyor ORTEGA I GASSET: Jo dic a S. S. que els tres caps de secció del Ministeri són antics monàrquics.

A continuació fa la relació de cadascun d'aquests senyors i explica la intervenció que tingueren en diversos assumptes durant la monarquia. Diu que si no, se'ls posa fre la República corre un greu perill.

L'actitud dels federals

El senyor FRANCHY ROCA explica el vot dels federals a favor del vot particular del senyor Casanueva, per creure el projecte anticonstitucional. (Forts rumors a tota la Cambra i aplaudiments dels federals i d'alguns diputats independents.)

El senyor BARRIOBERO diu que encara que existeix una Constitució, com que s'han publicat ja lleis d'excepció, aquella no pot considerar-se en vigor, i ho prova el fet que els ciutadans no tenen ara el dret a la lliure emissió del pensament.

En tant no estigui vigent en aquest aspecte la Constitució no té perquè estar-ho en altres.

Sentat això, afirma que considera ben orientat el projecte, però creu que havent-hi un Codi militar no era precisa cap llei excepcional, però si el Govern l'estima necessària, ell la votarà.

Es llegeixen diverses esmenes presentades a diferents articles del projecte.

El senyor ACUÑA, per la comissió, contesta al senyor Casanueva.

El senyor CASANUEVA rectifica breument i demana que el seu vot particular es voti en votació ordinària, però que l'anotin els noms dels diputats que votin a favor.

El PRESIDENT DE LA CAMBRA: Doncs per això està precisament la votació nominal.

Es refusa el vot per 253 vots contra 24.

Intervé Sánchez Roman

El senyor SANCHEZ ROMAN consumeix el primer torn contra la totalitat.

Com sempre, parla en veu baixíssima i resulta gairebé impossible sentir-lo.

El projecte, diu, surt de l'esfera del Govern per a ésser dictamen de la Cambra i en interès a la meva consciència de adoptar un criteri per a procurar que la República faci les coses el millor possible.

Certes classes afavorides per la fortuna mereixeren un tractament especial per part de la República.

Jo sempre les vaig qualificar de perniciosos i ara s'ha vist que han contribuit amb els seus mitjans a pertorbar la pau de la nostra República i a realitzar un crim de l'índole del que intentaven cometre.

Jo sempre vaig esperar que hi hauria un mitjà per a acabar amb aquestes campanyes contra la República, però aquests mitjans han de consistir en fórmules perdurables que no ataquin el prestigi d'aquella.

S'ha d'evitar la confiscació, com han dit amb raó les veus autoritzades que acaben de sentir-se en aquesta Cambra.

El projecte de llei que es discuteix té un caràcter sancionador, però supera el que la Constitució autoritza i sembla més orientat a una altra finalitat que a la que clarament es diu.

La República ha d'obligar a què es respectin les classes altes més timorates.

Ja sabeu els meus punts de vista sobre la reforma agrària, que anaren més enllà d'on acaba.

El Govern ha volgut tenir en compte la realitat dels fets i no ha volgut realitzar d'un cop una reforma transcendental.

Si el projecte va solament contra les persones criminalment culpables del complot, si només va a referir-se a les que siguin sentenciades pels tribunals, podrà resultar reduït, perquè en molts casos els veritables culpables quedaran fora de l'abast de la Justícia, però si no està limitat, pensem bé en les facultats que s'atorguen al Govern per determinar la culpabilitat de cada un dels que ell consideri incursos en el càstig, ja que, pel que es diu, el Govern en res no tindrà en compte el que els tribunals de Justícia decideixin sobre cada un dels inculpats.

La determinació de la quantia de l'expropiació a cada un, és una qüestió delicadíssima i greu i la República amb això pot realitzar alguna injustícia que tots hem de procurar que s'eviti.

Recorda paraules de republicans i socialistes pronunciades en aquesta mateixa Cambra, sobre la gravetat que enclou el jutjar per indicis.

Afegeix que la fórmula més justa seria la de fixar la quantitat que respongués pels suposats delictes, independentment de l'actuació dels tribunals que jutjarien i imposarien la pena d'acord amb el Codi.

El PRESIDENT DE LA CAMBRA: —Tots tenim el desig que es facin les coses de la millor forma possible, però trobo a faltar en a fórmula del senyor Sánchez Roman el que no vagi acompanyada d'una proposta escrita.

El senyor SANCHEZ ROMAN declara que no vol posar dificultats a la labor del Govern i que si no ha formulat cap proposta per escrit ha estat per falta d'un estudi detingut del projecte. A més—afegeix—seria la substitució d'un projecte per un altre.

Per altra part, no sap el que sobre la proposta de la presidència opina el Govern, la Comissió i la majoria.

Discurs del cap del Govern

El CAP DEL GOVERN demana la paraula.

La Cambra queda totalment plena i són mots els diputats que romanen drets per escoltar el cap del Govern.

Aquest comença dient que desitjava intervenir al final del debat sobre la totalitat, però que la brillant intervenció del senyor Sánchez Roman li fa avançar el su discurs, perquè creu que així facilitarà la labor parlamentària.

El projecte — diu — és una obra política, una determinació de caràcter polític que el Govern porta per a recaptar l'aprovació de les Corts.

¿Quina és la finalitat que amb aquest projecte es proposa el Govern? El Govern es proposa amb aquest projecte donar una satisfacció a la consciència republicana del país. (Rumors d'aprovació.)

S'han produït fets al país que no vaig a qualificar perquè ho ha fet ja, en una forma magistral, el senyor Sánchez Roman, i davant d'ells la consciència republicana i la d'alguns no republicans del país reclamen una intervenció enérgica no sols per a agreujar la situació dels que resultin reus d'aquest delicte, sinó perquè les Corts disposin de mitjans possibles perquè aquests atemptats no puguin produir-se més. (Murmuris d'aprovació.)

Lliure és l'acció dels Tribunals, puix que el Govern no vol assabentar-se ni de com actuen, però hi ha encara un problema, i aquest problema no es resol sols amb la responsabilitat personal d'un home delinqüent, amb el seu nom i el seu cognom davant un jutge.

A més d'aquestes persones hi ha per ací una classe social sencera que per alguns representants més o menys destacats fan constantment una forta hostilitat al règim actual, i disposen dels mitjans per a combatre'l.

Aquestes gents són les que ara anem a posar en condicions perquè no actuïn.

El Govern té la presumpció que dintre de la Constitució hi ha maneres que permeten de prevenir-se d'aquestes mesures.

El Govern per mitjà dels seus organismes ha aconseguit forçar el moviment iniciat per aquestes gents, però principalment, i això no s'ha d'oblidar, ha estat la consciència republicana d'Espanya la que ha posat una tanca infrangible a les aspiracions d'aquests elements.

(Rumors d'aprovació.)

No es pot defraudar aquesta consciència perquè podria donar-se el cas que en un altre intent menys desgraciat no poguéssim comptar amb ella.

(Gran ovació.)

Nosaltres no podiem fer res contra la Constitució, i per altra part tampoc ho volíem.

Hem obert la Constitució i hem confeccionat el projecte d'acord amb l'article 44, que no parla de confiscacions perquè aquestes no existeixen.

Fem això per complir una funció social, no sols política, i per això i perquè està dintre de la Constitució, és perquè ens limiteu a l'expropiació de les finques rústiques.

Insisteix en què aquest projecte tendeix tan sols a anul·lar l'acció dels que representen indignament una classe social i que empren els mitjans de què disposen per a actuar contra la República.

(Rumors d'aprovació i aplaudiments.)

Aquest projecte no pot figurar en un programa de govern, perquè no n'hi ha cap que inclogui en el seu programa una cosa tan natural com la defensa del règim de la República.

Cal una sanció per a gents que en són creditores perquè no se'ls respecten els drets que fins ara tingueren.

Adoptem mesures per a desarmar els capitostos monàrquics perquè si no acabaran amb nosaltres.

Ells en llançar-se a fer armes contra la República no tingueren en compte si això estava d'acord o no amb la llei d'enjudiciament.

Parodiant la frase d'un company, dic que acabem amb ells o acabaran amb nosaltres.

Si jo tingués temps podria oposar una dotzena d'arguments al projecte. Però és que estem ara en aquesta situació? Estem en peu de guerra.

(Esclata una ovació enorme. Tots els diputats es posen drets i aclamen i victoregen el senyor Azaña.

Només continuen asseguts els agraris i els dretistes.

Com sigui que se sent un mori, en continuar, el senyor Azaña diu:

No ha d'anar a baix ningú. Tot el que s'ha de demanar es mantenir-se en peu, però cal fixar el valor polític de la qüestió, que en aquest cas és la defensa de la República.

Això no vol dir que el Govern desatengui o no agraeixi les collaboracions, i menys quan vénen del senyor Sánchez Roman, que, demés, ha collocat la seva intervenció a l'altura que acostuma.

No tinc inconvenient en què s'articuli la seva proposta i passi a informe de la Comissió, sense que això sigui prejutjar la solució.

Acceptem el que millori el projecte, el que el faci més eficaç i ràpid, però no el que li llevi aquestes condicions, i com que entenc que el que ofereix el senyor Sánchez Roman és això, és per ara admès, però rebutjo tot el que pugui dificultar l'assumpte, tot el que es refereixi a llevar-li extensió, a restar-li la intervenció de les Corts o la responsabilitat del Govern.

O sigui: admetem suggerències que perfeccionin el projecte.

El projecte és urgent, no perquè s'aplicqui demà, sinó perquè cal donar satisfacció a la consciència republicana, que reclama mesures d'aquesta índole, i cal aprovar-lo perquè no ens vegem sense el suport del poble espanyol, que és el que sosté la República.

Grans aplaudiments.

El senyor SANCHEZ ROMAN rectifica.

L'actitud dels radicals

El senyor MARTINEZ BARRIOS, en nom de la minoria radical, explica l'actitud d'aquesta davant el projecte.

No hi presentaran cap vot particular ni cap esmena. El deixaran integre a la responsabilitat del Govern, i només volen contribuir a què aquest tingui quòrum precís per a l'aprovació de la llei.

Dit això, vull dir una cosa que quan

(Del nostre enviat especial)

Les dues sessions d'avui han estat dedicades íntegrament a discutir el projecte de llei de la presidència encaminat a establir mesures de caràcter excepcional contra els que participaren en l'intent de sublevació militar monàrquica de la setmana passada.

Les objeccions que s'oposaren a aquest projecte de llei eren fàcilment previsibles. Si hagués de necessitar algú arguments per a combatre aquest projecte — declarava amb tota franquesa el cap del Govern — fàcilment en trobaríem una dotzena llarga. Es evident que una mesura de Govern com aquesta no pot ésser judicada amb criteri purament legalista, quan obeeix, no a la necessitat d'establir un règim normal de la vida pública, sinó a una reacció biològica, a una necessitat de defensa contra actes que des de l'inici fins a la consumació estarien basats en la conculcació de la llei, i el que és pitjor en aquest cas, contra la voluntat general, que per escrúpols legalistes, per respectables que siguin, no pot ésser deixada inerme.

Ningú no s'hauria sorprès que els primers temps de la República haguessin estat caracteritzats per la implantació de normes de Govern excepcionals, dictades per l'instint de defensa que té tot règim, mesures que solen adoptar-se en totes les mutacions polítiques profundes.

La República naixent no les necessità. Cal reconèixer que el Govern ha estat avar en l'adopció de mesures excepcionals. Una República que porta un any i mig de vida sense ni un sol dia d'estat de guerra, ni de suspensió de garanties, ni de prèvia censura a la premsa; un règim que ha fet immediatament apellació al sufragi, que ha mantingut les Corts funcionant permanentment des de la seva constitució, no és sospitós de Dictadura ni de desafecte als principis liberals i democràtics. ¿Que algunes mesures que s'estableixen aleshores es prenguin ara? La culpa no és de la revolució republicana triomfant, sinó dels contrarevolucionaris que, no convençuts però impotents el 14 d'abril, s'han cregut ara amb forces suficients per a oposar-se violentament al règim que el país s'ha donat.

L'oposició que, la tarda d'avui, s'ha fet al projecte de llei en discussió ha estat contestada valentement i serenament pel senyor Azaña. No es tracta, ha dit ben clar, d'una mesura de caràcter jurídic, sinó de caràcter polític. Estem en peu de guerra, i en aquesta situació portem aquest projecte al Parlament.

Les indicacions del senyor Sánchez Roman no han estat desatesses llengeraument pel Govern, sinó que aquest s'ha disposat a prendre-les en consideració si venien articulades en forma que es pogussin incorporar al projecte i a condició que no en desvirtuïn ni el caràcter ni la finalitat.

Al cap d'avall, fou trobada la fórmula, i el projecte va ésser aprovat per 262 vots contra 14, assolint, per tant, el quòrum que exigeix la Constitució per a aquesta mena de lleis.

La República havia fet llei de la voluntat general i firmat un principi de persistència contra tot i contra tots. L'entusiasme clamorós dels diputats en conèixer el resultat volia dir això.

X. X.

Madrid, dijous, 18 d'agost.

EL VAPOR "ESPAÑA NUMERO 5" CONDUIRA ELS DEPORTATS

Estarà a disposició del Govern dintre dos dies

Madrid, 18. — El ministre de la Governació rebé a primera hora de la tarda els periodistes, i en veure que aquests duien preparades les quartilles per a prendre notes de les seves manifestacions, els digué:

—Podeu guardar les quartilles, perquè jo no tinc res per dir.

Sols puc manifestar-nos que ja està designat el vaixell que ha de conduir els deportats, i que serà l'"España número 5", propietat de l'Estat.

Aquest vaixell, com recordareu, és un dels que ens cedí Alemanya a compte de les reparacions.

Un periodista li preguntà si les deportacions començarien immediatament, i el ministre contestà que ignorava quan començarien.

L'"España" digué, es troba actualment destinat al transport de tropes cap a Larraix, i estarà llest i a la meva disposició, dintre de dos dies.

L'esmentat vaixell — afegí— fondejarà a Càdiz.

Un altre informador li preguntà:

—¿Quan creu que sortirà el vaixell

—Ja els he dit que això encara no està decidit.

—¿S'acordarà en Consell de Ministres?

—No és precís tal acord. Es la llei de defensa la que funciona i jo l'encarregat de complir-la.

—¿Hi ha alguna notícia de Granada?

—Tranquil·litat completa, digué el senyor Casares.

Aquest matí, afegí, s'han reprès tots els treballs.

Per últim el senyor Casares digué que el pas per la frontera portuguesa es troba expedit per part d'Espanya, però no per l'altre costat, on les autoritats retornen àdhuc els que porten passis especials dels governadors de les provincies limítrofes.

el Govern necessiti vèncer qualsevol dificultat en defensa de la República, el partit radical no vacilla i es posa al costat del Govern.

(Aplaudiments.)

El senyor BALBONTIN consumeix un torn a favor del projecte.

Elogia el sentit que al projecte ha donat el senyor Araña en el seu discurs, i diu que no és una mesura penal, sinó una mesura de seguretat social, i es mostra molt satisfet de les paraules del cap del Govern perquè ha cregut veure-hi una adhesió a les doctrines marxistes respecte a la lluita de classes.

Dirigeix dures frases al general Sanjurjo, i diu que en el seu delicte hi ha quelcom de més greu que una pertorbació de l'ordre jurídic, que és que ha traït la República, que li havia lliurat la seva confiança.

Darrera el general Sanjurjo hi són tots, absolutament tots, els terratinents andalusos, i contra tots ha d'anar, per tant, aquesta mesura.

Afegeix que cal dissoldre la guàrdia civil perquè qualsevol dia, en una altra banda, farà el que ha fet a Sevilla.

Acaba dient que la República no té més opció que lliurar-se als braços del poble, d'on ha sortit l'esforç que ha prevalgut a Espanya.

Amb això acaba la discussió de la totalitat, i es passa a l'articulat.

El senyor BARRIOBERO defensa una esmena a l'article primer.

El PRESIDENT adverteix que aquest projecte serà discutit tota la tarda, i si no s'acaba, seguirà tota la nit, i, de tota manera, en la sessió nocturna, serà sotmès a l'aprovació definitiva.

El senyor BARNES ocupa la Presidència.

El senyor MARTIN DE ANTONIO, en nom de la Comissió, rebutja l'esmena del senyor Barriobero, i aquest la retira.

La Comissió assepta una esmena del senyor Suárez Picayo en la qual es demana que s'afegeixi el que segueix:

"Se considerarán fincas rústicas y serán por ende incluídas en la presente ley las propiedades de casas señoriales o de recreo y las tierras adyacentes que aunque no estén dedicadas a explotación agrícola estén situadas en núcleos de poblaciones rurales inferiores a 1.500 almas.

Estas fincas podrán dedicarse a sanatorios, colonias infantiles, granjas de experimentación agropecuarias u otros fines análogos de beneficencia o culturales."

El senyor FRANCÓ (En Gabriel) retira una altra esmena.

El senyor BOTELLA en defensa una altra, en la qual demana que el projecte s'apliqui d'una manera general, no sols als complicats en la sedició, sinó a tots els aristòcrates.

Un cop defensada la retira.

El Sr. SERRA I MORET en defensa una altra en la qual demana que a més de les finques expropiades als qui s'esmenta en el projecte, s'incloguin també tots llurs béns immobles.

El Sr. MARTIN DE ANTONIO rebutja l'esmena en nom de la Comissió, i aquella és retirada pel seu autor.

Se suspèn la discussió fins a la nit i s'aixeca la sessió a dos quarts de nou.

LA SESSIO NOCTURNA

Comença a les 11'5, sota la presidència del senyor Besteiro. Al banc blau, tot el Govern. La Cambra, quasi plena.

Continua la discussió del projecte de llei d'incautació de finques rústiques als encartats en el complot.

S'aprova l'article primer per aclamació.

El senyor OSSORIO I GALLARDO explica el seu vot en contra de l'article segon, que també s'aprova.

El senyor OSSORIO I GALLARDO estima, en explicar el seu vot, que mesures com aquestes al capdavall sesen perjudicials per a la República. Afegeix que és altament perillós sentar el precedent que la hisenda dels ciutadans està a mercè d'un ministre que procedirà en vista de confidències policíaques. Acaba dient que cal tenir un poc més de respecte a la juridicitat, que no és una broma.

També s'aproven els articles tercer i quart, aquest últim amb una esmena, que és acceptda per la Comissió.

Després s'aproven els articles cinquè, sisè, setè, vuitè, novè i desè, sense discussió, i queda aprovat tot el projecte.

El PRESIDENT adverteix que aquesta mateixa nit es procedirà a l'aprovació definitiva després de redactat el projecte novament per la Comissió, tenint en compte les esmenes admeses.

EL DEBAT DE L'ESTATUT

El títol tercer

Es discuteix el dictamen del títol III, que ha quedat reduït a un sol article, segons el vot particular del senyor López Goicoechea, acceptat per la Comissió aquesta tarda.

El vot diu així:

"La Generalidad estará integrada por el Parlamento, el Presidente de la Generalidad y el Consejo Ejecutivo.

Las leyes interiores de Cataluña ordenaràn el funcionamiento de este organismo, de acuerdo con el Estatuto y la Constitución.

El Parlamento, que ejercerá las funciones legislativas, será elegido por un plazo no mayor de cinco años, por sufragio universal, directo, igual y secreto.

Los diputados del Parlamento de Cataluña seràn inviolables por los votos u opiniones que emitan en el ejercicio de su cargo.

El Presidente de la Generalidad asume la representación de Cataluña.

Asimismo representa la región en sus relaciones con la República y el Estado en las funciones cuya ejecución directamente estàn reservadas al poder central.

El Presidente de la Generalidad serà elegido por el Parlamento de Cataluña.

El Presidente y los consejeros de la Generalidad deberàn dimitir sus cargos en el caso de que el Parlamento les negara de un modo explícito la confianza.

Uno y otros son individualmente responsables ante el tribunal de garantías en el orden civil y criminal de las infracciones de la Constitución del Estado y de las leyes."

El senyor GOMEZ ROGI defensa una esmena.

Es dóna lectura de la nova redacció del projecte de llei aprovat en la primera part de la sessió, relatiu a l'expropiació de finques rústiques dels encartats en la passada sublevació.

Els federals partidaris del projecte

El senyor ARAUZ, del grup federal, diu que el discurs del senyor Franchy Roca d'aquesta tarda l'obliga a dirigir la paraula a la Cambra per fer constar que el senyor Franchy Roca no parlava més que en nom propi i que el seu vot és totalment favorable al projecte.

Es aprovada definitivament la llei d'expropiacions

Es procedeix a votació nominal, i el projecte és aprovat per 262 vots contra 14.

El repartiment dels vots

Vots en contra, els agraris i alguns diputats més, entre ells el senyor Ossorio i Gallardo.

L'agrupació Al Servicio de la República vota a favor del projecte.

No estan presents ni el senyor Sànchez Roman ni el senyor Ortega i Gasset (don José).

Tampoc hi són els senyors Alba, Maura, Lerroux i Franch i Roca i els diputats que integren la minoria del senyor Maura.

El senyor MARASON vota a favor del projecte, així com els radicals presents, que són molts, i tots els diputats de les minories governamentals.

També voten a favor del projecte els diputats catalans, llevat dels de la Lliga, que s'han absentat en el moment de la votació.

En canvi, voten a favor del projecte els senyors Hurtado i Coromines.

Dels federals voten a favor els senyors Arauz i Crespo, i en contra, el senyor Ayuso.

També vota a favor el Sr. Picavea, de la dissolta minoria basconavarresa, el vot del qual és acollit amb murmuris per la Cambra.

En conèixer-se el resultat de la votació, a la Cambra esclata una gran ovació.

El PRESIDENT dóna compta que essent la meitat més un dels diputats 232, el projecte queda aprovat per majoria absoluta, conforme exigeix l'article 44 de la Constitució.

En vista que els diputats abandonen elsascons se suspèn la discussió i s'aixeca la sessió a la una menys vint minuts.

Visites al senyor Azaña

Madrid, 18. — El senyor Azaña rebé al seu despatx del Ministeri de la Guerra la visita dels parlamentaris senyors Baeza Medina, Jiménez Asua i Hilari Ayuso.

El senyor Aiguader, alcalde de Barcelona, també estigué a visitar el cap del Govern.

Digué després que havia tractat amb el President de la situació d'uns reclosos de la presó de Barcelona que encara compleixen condemna per delictes socials, mentre que la resta dels que estaven en la mateixa situació foren alliberats a ran de la implantació de la República. El senyor Aiguader sollicità del cap del Govern que cerqui una fórmula que resolgui definitivament la llibertat d'aquests processats.

També rebé el President la visita d'una comissió d'Oropesa i de la Directiva de la Joventut d'Acció Republicana, les quals li parlaren sobre l'homenatge que es proposen dedicar als guàrdies d'assalt per llur valerosa actuació durant els passats successos de Madrid.

El senyor Albornoz ja està restablert

Madrid, 18. — Ha reprès les seves labors parlamentàries el senyor Albornoz, ministre de Justícia, que està totalment restablert de les lesions que sofrí fa alguns dies en un accident d'automòbil.

A SEVILLA

Una enquesta sobre la sanjurjada

Sevilla, 18. — El senyor Calviño ha manifestat que es preocupa d'aclarir els successos ocorreguts durant la sedició.

Un grup de republicans es manifestà davant la porta del Círcol Mercantil. Allí un guàrdia civil trepitjà una bandera que portava el grup, i després, encorajat pels socis del Casino, digué que el que volgués dir mal de Sanjurjo que ho fes, que ell estava allí per a respondre.

El governador està disposat a procedir a aclarir completament l'assumpte, i cas de no aconseguir l'aclariment exacte de l'ocorregut, procedirà a la clausura del Casino.

El comerç demana una moratòria

Sevilla, 18. — Ha visitat el senyor Calviño una comissió de comerciants per a demanar-li que intervingui prop del Govern per a aconseguir una moratòria en els terminis i crèdits, degut a la tremenda crisi i al contratemps econòmic per què travessa el comerç de Sevilla en aquests moments, després dels successos sediciosos, donant-se el cas que diàriament es presenten centenars de lletres al protest.

Els que entren en el sumaríssim

Sevilla, 18. — Aquesta nit han marxat a Madrid el general Garcia Herranz, el coronel Infante i el capità Sanjurjo, que seran jutjats junt amb el general Sanuro en udici sumaríshim la setmana entrant.

Presta declaració el senyor Varela

Sevilla, 18. — L'ex-governador senyor Varela ha declarat davant el utge especial, que ha arribat aquest matí en l'exprés de Madrid.

El senyor Varela, que mostrava estar molt abatut, ha parlat amb els seus amics, i en preguntar-li aquests si hi havia novetat, ha contestat que era una cosa desagradabilissima i el millor que podia fer-se a favor d'ell era no ocupar-se'n. Ha afegit que tenia la consciència tranquilla, puix que havia complert amb el seu deure.

En sortir ha declarat que es dirigia a Telèfons per conferenciar amb la seva família.

També ha declarat davant el jutge especial el secretari particular del senyor Vaera, senyor Degado Gallego.

Se suposa que el senyor Valera ha declarat que la nit del 9 era fora de Sevilla, puix que havia estat invitat a dinar amb uns amics al terme de Jereza.

Pròximament a les deu del vespre el ministre de la Governació el cridà per telèfon, i no trobant-s e governador al seu despatx li contestà el secretari el qual, després de conferenciar amb e senyor Casares Quiroga, apressà a anar a buscar urgentment el governador.

Després conferencià el governador amb el general de la divisió, senyor Gonzàlez.

El ministre de la Governació conferencià amb el governador dient-li que a Madrid es tenia la seguretat que el general Sanjurjo havia sortit de la dita capital ignorant-se on estava, però posteriorment se sabé a Madrid que anava a Sevilla per la indiscreció comesa per un militar al carrer de la Palma, que féu saber la notícia a alguns amics.

El senyor Varela ha reconegut que hi hagué negligència en la vigilància dels fielats i a l'entrada de les carreteres, afegint que ha sabut després que aquesta vigilància fou retirada per la guàrdia civil i que a mitja nit tenia exacta notícia de l'arribada del general Sanjurjo.

Tingué coneixement que el general Sanjurjo havia arribat a Sevilla i que molt després estava al xalet de la "Casa Blanca".

La policia avisà el governador i aquest envià un camió amb trenta guàrdies d'assalt per a detenir el general Sanjurjo.

Els guàrdies d'assalt tornaren més tard i digueren que el xalet era custodiat per forces de la guàrdia civil en nombre d'un centenar i que per aquest motiu no havien pogut efectuar la detenció.

Després relata el governador com fou tret del govern, que estava voltat de tropes i emplaçada l'artilleria.

En aquestes condicions vaig considerar que estava en tal situació d'inferioritat que no podia pensar resistir.

Per altra part la resistència hauria causat una catàstrofe a Sevilla.

Afegí que no li aplicaren mesures excessives ni sancions greus.

Segons sembla el senyor Varela no ha estat en cap moment al costat dels sediciosos.

A les dues de la tarda es dirigí a l'hotel on s'estatja.

El jutge especial va suspendre seguidament els treballs per a reprendre'ls a les quatre de la tarda.

Després marxà a Huelva on romandrà fins demà. El viatge obeeix al desig de conèixer informes de tot el que hi ha referent a la sedició i detenció del general Sanjurjo.

El jutge ha dictat diversos actes de processament.

El governador ha tramès una circular als alcaldes de la província advertint-los que no han de deixar-se portar per delacions populars infundades.

El President de la República a Santander

Santander, 18. — Prop de les deu del matí, desembarcà el president de la República i fou rebut per les autoritats i una gran gentada que l'aplaudí.

Es dirigí a l'Ajuntament i revistà les tropes que li tributaren honors entre l'entusiasme del públic que aclamava a la República i a l'exèrcit republicà.

Es va celebrar una brillant recepció, en la qual figuraven comissions i personalitats de tots els matissos, àdhuc dels monàrquics.

L'audiència la va presidir el presedent del Tribunal Suprem, que pronuncià un discurs dient que el Suprem es ratificava en la seva adhesió a la República i l'home d'Estat que sabia honorar-la encara abans d'ocupar el lloc que exerceix i que segurament seguirà honorant-la després.

Rebé després el senyor Alcalà Zamora els periodistes, mostrant-se afectuosíssim amb ells, i els digué que estava encisat de l'acollida entusiasta de Santander, que demostrava l'arrelada que està la República en el poble.

Els periodistes demanaren al ministre de Marina que s'interessés per aixecar la suspensió del periòdic "El Diario Montañés", de tan brillant historial. El ministre de Marina va prometre interessar-se en l'assumpte.

El senyor Alcalà Zamora tornà novament al creuer "Cervantes", desembarcant una altra vegada a la una de la tarda. En automòbil anà al Sardinero i a Cabomayor, admirant el paisatge.

Després anà a l'Hipòdrom a visitar la colònia escolar, i fou rebut amb aplaudiments pels nens, que cantaren l'Himne de Riego i aclamaren el senyor Alcalà Zamora.

Després estigué el senyor Alcalà Zamora a la terrassa del Sardinero, voltat d'estiejants que l'aclamaven. Romangué mitja hora a la platja i després marxà al casino, on assistí a un banquet a honor seu, organitzat per la Diputació. No hi hagué brindis. Després sortí al balcó i fou ovacionat pel públic.

Visità després la Biblioteca de Menéndez Pelayo, on rebé els membres del patronat d'aquesta, i recorregué totes les dependències. Examinà llibres i sostingué converses sobre temes de literatura amb diversos concurrents. Foren presentants al President de la República els estudiants estrangers que li feren una gran ovació.

Signà en l'àlbum nou, per bé que digué que hauria preferit signar en l'antic.

També signaren l'àlbum el ministre de Marina, el senyor Sànchez Guerra i altres personalitats del seu seguici.

Després amaren a la Biblioteca municipal, contigua, i a l'Institut de segona ensenyança, on reberen el claustre. Pronuncià un discurs el director de l'Institut, el qual agraí tot el que fa a favor de la cultura el Govern actual. El ministre de Marina agraí l'afectuós acolliment de l'Institut al senyor Alcalà Zamora. Aquest manifestà que estem al començament d'una democràcia que revela el sorgir de la sobirania espanyola. Tractà dels deures d'hospitalitat dient als estudiants estrangers que la primera lliçó que havien pogut rebre era el coneixement de la noblesa de l'ànima espanyola. S'ha donat un exemple incomparable amb la revolució espanyola, que ha acabat amb els antics pronunciaments. Dedicà un elogi a Menéndez Pelayo. Fou molt aplaudit.

Els estudiants estrangers desfilaren davant el President i es repetiren les manifestacions d'entusiasme.

Accident ferroviari

Madrid, 18. — Aquesta tarda, a les dues, ha ocorregut un accident ferroviari a la línia de circumvalació entre les estacions de Las Delicias i Norte.

A la dita hora marxava el tren 5012 en direcció a Las Delicias.

Al cap de poc aconsegui el mercancies 1851 i li donà una forta topada, a pesar que anaven a poca velocitat els dos trens.

A conseqüència de l'accident ha resultat ferit el maquinista de M. S. A. que conduïa la màquina 1851, Teodor Enrique Garcia.

També resultaren ferits el fogaiuer del tren 1052, de cognom Olea, el guàrdia jurat Victori Rodriguez, i el conductor del tren Abel Garrido.

Alguns companys dels lesionats traslladaren a aquests en els primers moments al botiquí de l'estació i més tard foren portats a llurs respectius domicilis.

El jutge de guàrdia es personà al lloc del succés i procedí a prendre declaració a alguns testimonis.

Tres vagons del tren 1952 quedaren completament destroçats.

Aquests vagons anaven carregats de blat.

Obsequi al senyor Casares Quiroga

Madrid, 18. — Aquesta tarda ha estat obsequiat el senyor Casares Quiroga, pels diputats de totes les fraccions gallegues de la Cambra, per la seva actuació durant els successos dels dies 10 i 11 del que som.

L'EVASIO DE CAPITALS

S'ha constituït el Jutjat especial

Madrid, 18.—A la Sala segona de l'Audiència s'ha constituït aquest matí el Jutjat especial que entèn en l'evasió de capitals.

En primer lloc ha comparegut l'advocat senyor Ciril Tormos, que ha prestat una extensa declaració, i, segons les nostres notícies, ha facilitat dades interessants al sumari.

També estava citat, però no ha comparegut per trobar-se absent, el comte de Aibar, intendent que fou de l'ex-reial casa.

Ha tornat a prestar declaració davant el jutge l'amiga del portuguès Carvalho.

Per últim, ha comparegut el porter de la casa número 1 del carrer de Antonio Flores, el qual, segons les nostres referències de caràcter particular, contestà algunes preguntes que se li han fet relacionades amb un estadant de l'esmentada casa.

El senyor Arias Vila ha rebut diversos testimonis d'alguns expontanis, que considera de gran interès per a la investigació que es persegueix.

També se li anuncia per cartes la tramesa de dades molt interessants.

En poder del senyor Arias Vila han arribat alguns sumaris instruïts a Sant Sebastià.

LA REFORMA AGRARIA

Reunió de la Comissió

Madrid, 18. — S'ha reunit la subcomissió de Reforma Agrària per estudiar les esmenes i vots particulars presentats a la base núm. 21 de dit projecte.

Com que sorgiren algunes petites discrepàncies, s'acordà consultar el Govern sobre aquests punts, i aquesta tarda el senyor Martínez Gil, en nom de la subcomissió, donarà compte d'elles al senyor Domingo perquè siguin resoltes pel Govern.

—o—

Madrid, 18. — El president de la Comissió de Reforma Agrària, senyor Díez del Moral, visità el ministre d'Agricultura, al qual donà compte dels treballs de la subcomissió i de les discrepàncies surgides en l'examen de la base 21.

El ministre d'Agricultura va quedar assabentat d'això perquè el Govern resolgui sobre aquest punt.

L'ADJUDICACIO DEL TEATRE ESPANYOL

Són proposats Xirgu i Borràs

Madrid, 18. — La comissió de Governació, de l'Ajuntament de Madrid, ha emès dictamen en el concurs obert per a l'adjudicació del Teatre Espanyol.

La dita comissió ha fet seu el dictamen de la ponència, i aquest es discutirà discutirà demà, divernes, en la sessió plenària de l'Ajuntament.

La ponència proposa l'adjudicació del Teatre Espanyol a Margarida Xirgu i Enric Borràs, amb l'addiment que inviten l'ilustre actor Ricardo Calvo a formar part de la companyia que actuarà al Teatre Nacional.

Parers diversos sobre la llei d'expropiacions

Madrid, 18. — Les discrepàncies que sorgiren al Congrés sobre l'apreciació dels procediments que han de portar-se a la pràctica d'acord al projecte de llei d'expropiació de finques rústiques en el que es refereix als membres de l'agrupació al Servei de la República i de la minoria conservadora, no era perquè estimessin improcedent que es portessin a cap les mesures que exigeixen el dit projecte, sinó que entenien tant el senyor Sànchez Roman com el senyor Maura i altres membres dels dits grups parlamentaris que havia de donar-se més juridicitat al projecte.

Es proposaren diverses fórmules, i el senyor Sànchez Roman cristallitzà en una esmena bastant extensa quin era el seu criteri sobre aquest punt.

Coincidí en la seva apreciació, en l'aspecte general, el senyor Maura, i aquest criteri també ha estat compartit per alguns altres diputats de les minories governamentals.

El senyor Maura estimava que el Govern no havia d'haver presentat el projecte tal com estava.

Entenia que podien fer-se aquestes expropiacions per un altre mitjà.

PPer exemple, com que cada delicte porta amb ell mateix la responsabilitat civil pels danys materials i morals que el delicte hagi causat i el utge no podia apreciar l'assumpte donada la qualitat del delicte i la importància dels danys causats, fos a Cambra qui marqués la xifra de la quantia dels danys causats al país pel moviment sediciós.

Aquestes xifres podien ésser elevadíssimes, i haurien d'ésser satisfetes pels béns de les persones encartades en aquests processos.

Perquè no quedés per castigar cap delicte i es satisfaguessin els danys causats, es formulitzaria la llista de què parla l'article segon del projecte, tal com ha estat votat.

Com que l'esmena del Sr. Sànchez Roman semblava que no coincidia amb aquest criteri, sinó que ha variat algun dels punts fonamentals, la comissió no ha acceptat aquesta esmena, i s'ha limitat a incorporar al dictamen la dels senyors Fernández Clérigo, Franco (Gabriel), Suárez Picayo, Giménez Asúa i Ruíz Funes.

Al projecte de llei d'expropiació de finques rústiques aprovat aquesta nit al Parlament se li feren, respecte al primitiu, algunes modificacions afegint-se alguns paràgrafs.

A l'article primer se li afegeix el següent paràgraf:

Als efectes d'aquesta llei, es consideraran finques rústiques les propietats de cases senyorials o de recreu i les terres adyacents que encara que no estiguin dedicades a l'explotació agrícola estiguin situades en nuclis de poblacions rurals inferiors a mil quinc-centes ànimes.

Aquestes finques podran ésser dedicades a sanatoris, colònies infantils, granges experimentals, agro-pecàaries o altres fins anàlegs de beneficència o culturals.

(Aquests dos paràgrafs són de l'esmena del senyor Suárez Picayo.)

Els creditors dels expropiats, prèvia justificació de la legitimitat de llurs creditors, reconegut per documents públics o per agents mediadors comercials i quan l'expropiat manqui d'altres béns per a fer-los efectius, podran obtenir que els siguin reconeguts pel valor dels béns expropiats, i satisfets sempre que aquells crèdits siguin anteriors al nou d'agost del present any.

(Aquest paràgraf és de l'esmena del senyor Franco (Gabriel), lleugerament modificada per la Comissió.)

L'article segon del projecte queda redactat en la següent forma:

Article segon. — Per a la determinació de les persones acceptables per les disposicions d'aquesta llei el ministre de Justícia dictarà les disposicions oportunes amb l'objecte que un cop rebuts els documents senyalats en la nota a què fa referència l'article anterior, es trametin al president del Consell de ministres relació dels declarats reus per delictes i la participació que hagin tingut en els fets que senyala el referit article primer.

El ministre de la Governació formarà una altra llista dd'aquelles persones naturals o jurídiques que sense haver estat sancionades pels tribunals hagin prestat acatament o ajut als rebels, les quals relacions examinades i rectificades pel Consell de Ministres en vista dels justificants que siguin aportats, es publicaran a la Gaseta de Madrid als fins preceptuats en l'article següent.,

(Esmena dels senyors Ruiz Funes i Jiménez Asua).

L'article quart, resta com està, però s'afegeix el paràgraf següent:

"Salvo lo dispuesto en el párrafo siguiente".

Per la inspecció del servei social agrari s'obrirà en el termini de trenta dies un llibre-registre en el qual constaran totes les persones encartades en els procediments relacionats amb el complot a què es refereix aquesta llei, i a partir de la data en què acabi aquest termini seran variades les transmissions d'immobles rústics i drets reals que consten en els immobles així com la institució de gravàmens i impostos sobre aquells béns o drets que puguin afectar a contractes celebrats pels titulars i que constin en el registre que queda esmentat.

Per a compliment del disposat en el paràgraf anterior, les autoritats de tot ordre estaran obligades a trametre en el termini màxim de vint dies, des de la promulgació d'aquesta llei a la Inspecció de serveis socials agraris relació de les persones encartades o que s'encartin en tota mena de procediments relacionats amb l'esmentat complot.

La Inspecció de serveis socials agraris tindrà facultat de certificar en relació amb el llibre registre esmentat, i expedirà certificacions a les persones que tenint interès en això ho demanin.

EL COMPLOT MONARQUIC

L'actuació de la justícia

No han acabat encara les declaracions

Madrid, 18. — Aquest matí han declarat a la sala primera del territorial davant el jutge delegat senyor Iglesias del Portal uns 20 soldats de la Remunta.

Diversos soldats no han pogut declarar per estar en comissió de servei.

El senyor Iglesias del Portal ha manifestat que els detinguts pels fets de Madrid a presons militars no han acabat les seves declaracions.

El jutge delegat evacuà ahir a la tarda diverses diligències a l'hospital de Carabanchel, on ha tornat aquesta tarda.

També pensa el senyor Iglesias del Portal prendre declaració tan aviat com li sigui possible als 14 oficials d'Alcalà que estan a la presó de Guadalajara.

Finalment digué que ignorava si les diligències per ell instruïdes per les responsabilitats deduïdes podrien ésser desglossades totalment o parcialment en el moment oportú.

Luca de Tena és a la Direcció de Seguretat

Madrid, 18.—A les dues de la tarda continuava a la Direcció General de Seguretat el senyor José Ignacio Luca de Tena, esperant la resolució del director general, senyor Menéndez.

El senyor Menéndez interrogà durant la matinada passada al senyor Luca de Tena, el qual ingressà a l'alta dependència policíaca de Madrid aproximadament a les onze de la nit.

Des de llavors ha romàs a la Inspecció de guàrdia.

No ha estat detingut Melquíades Alvarez

A la passada matinada el cap superior de policia manifestà que a Avila havia estat detingut el marquès de Las Palmas.

Preguntat sobre la situació en què es trobava el senyor Luca de Tena, va respondre que continuava detingut a la direcció general de Seguretat.

Desmentí el rumor que circulava sobre la detenció del senyor Melquiades Alvarez.

Finalment digué que el cap instructor dels successos de Sevilla havia conferenciat extensament amb ell i amb el cap superior de Policia.

EL DEBAT DE L'ESTATUT

Vots particulars del senyor Royo

Madrid, 18. — El senyor Royo Villanova es proposa formular els següents vots particulars sobre l'Estatut de Catalunya:

Al paràgraf primer de l'article 14 un que diu així:

La Generalitat està integrada per l'assemblea regional de Catalunya, el president de la Generalitat i el Consell executiu.

En els altres paràgrafs de l'article la paraula Parlament serà substituïda per la d'assemblea regional de Catalunya.

Un altre vot es refereix al títol tercer, i diu:

Al final del títol tercer s'afegirà un nou article que dirà el següent:

El president de la República podrà exercir en relació amb l'assemblea regional de Catalunya la mateixa prerrogativa que li atribueix respecte a les Corts l'article 83 de la Constitució.

Si l'assemblea per una majoria dels dos terços de votants insisteix en el seu acord, el president de la República podrà suspendre l'execució sotmetent l'assumpte al Tribunal de Garanties Constitucionals.

Noticiari de l'Enciclopèdic

Definitivament, el miting de l'Ateneu Enciclopèdic Popular tindrà lloc al Palau de les Arts Decoratives (Parc de Montjuic) el diumenge, dia 21, a les onze del matí. Hi prendran part els senyors Pere Comes, Jaume Aiguader, Antoni Muntaner, Manuel Serra y Moret, Joan Estelrich i Lluís Nicolau d'Olwer. L'acte és el primer d'una série que emprèn el dit Ateneu contra l'analfabetisme, i sembla que tindrà gran importància.

L'Ateneu ha cebut, per a la seva campanya, altres nombroses aportacions en metàlic, la cooperació de moltes entitats, en les quals s'aniran establint classes d'analfabets, que així proveiran les necessitats de tots els punts de la ciutat. Tothom qui vulgui inscriure's a les classes, pot fer-ho personalment o per mitjà d'un familiar o amic qualsevol, i àdhuc tot ciutadà pot donar coneixement d'una persona analfabeta, per tal que la comissió vagi a visitar-la i tractar que s'adscriguin en els cursos. Les classes son, no cal dir-ho, absolutament gratuites.

La campanya comença, doncs, sota els millors auguris, i cal esperar que assoleixi un èxit en bé de la ciutat, on existeix un flagell tan gran com el de l'analfabetisme.

S'avisa els qui vulguin assistir en el miting de diumenge que l'acte començarà puntualíssimament; i quant a les entitats, a totes les que vulguin, se les reservarà un lloc des d'on puguin exercitar llur presència, amb tal que ens anuncin oportunament el nombre de seients que necessiten. De l'organització i ordre de l'acte tindran cura membres de l'Ateneu que portaran un distintiu consistent en un braçal amb les inicials de l'entitat organitzadora.

* * *

Avui, divendres, a les vuit del vespre, Andreu Nin donarà una conferència a l'Ateneu Enciclopèdic sobre el tema: "El moment politic actual". No cal remarcar l'alt interès del tema.

A l'Extrem Orient

Els generals xinesos no volen que Xang-Sue-Liang abandoni Xina – ¿Hi haurà conflicte entre Manxúria i els Soviets?

Cinquanta-set generals xinesos volen dimitir

Londres, 18. — Al "Times" li comuniquen de Pequin que cinquanta-set generals xinesos han anunciat que dimitiriea llurs càrrecs si Xang-Sue-Liang abandona Xina. — Fabra.

¿Manxúria contra els Soviets?

Toquio, 18. — De l'Agència Indo-Pacífic.

Es creu en aquesta capital que els esdeveniments de la Manxúria excedeixen ja dels límits d'un incident de frontera. — Fabra.

Desembarcament de tropes japoneses

Toquio, 18. — L'Agència Rengo comunica que, segons anuncia el ministeri de Marina, la 26 floteta de contratorpediners ha estat traslladada al port de Ying-Keu, on desembarcà diversos destacaments de fusellers marins, que han estat enviats per a posar fi a l'activitat dels bandits, que ha tornar a prendre increment en tota aquella regió. — Fabra.

Han topat dos vaixells japonesos

Toquio, 18. — Telegrafien d'Osaka a l'Agència Rengo, que a l'alçada de Tsurijima, port de la prefectura de Egime, s'ha produït una collisió entre els vaixells "Hinode Maru" i "Nichifu Maru", de 5.180 i 1.270 tones, respectivament.

El segon dels citats vaixells s'enfonsà ràpidament, i fins ara se sap que han desaparegut divuit persones.—Fabra.

Al Japó es redueixen els interessos dels que estalvien

Toquio, 18. — L'Agència Aengo diu que en la darrera reunió celebrada pels Ministres s'acordà introduir una reducció en el tipus d'interès que s'abona als imponents de les Caixes d'Estalvi.

En virtut d'aquest acord, a partir del mes d'octubre vinent, només s'abonarà un tres per cent d'interès.—Fabra.

A ROMANIA

El sanejament de la indústria

Bucarest, 18. — Entre el ministre d'Indústria i Comerç, senyor Madgearu, i una comissió composta pels principals representants de la indústria rumana, s'han celebrat diverses conversacions a Sinaia, en les que s'han examinat els mètodes que podria posar-se en pràctica per a donar lloc a una baixa de preus en els productes industrials, mitjançant la supressió de tarifes duaneres sobre la importació estrangera.

També s'ha examinat la possibilitat de no mantenir les tarifes de protecció més que per a determinats productes, la qual cosa implicaria la desaparició d'un gran nombre d'indústries parasitàries o artificials.

El Comitè decidí emprendre ràpidament l'estudi de les diverses solucions que foren examinades en les dites conversacions.—Fabra.

Un negoci fraudulent

Bucarest, 18. — La premsa anuncia que ha estat oberta una enquesta a Romania i Anglaterra per esbrinar les condicions en què s'ha efectuat una emissió d'accions d'una companyia petrolífera de la regió del Danubi.

Segons sembla, aquesta emissió no es recolza sobre cap base real i les ganàncies realitzades fraudulentament es calcula que pugen a 300.000 lliures esterlines. — Fabra.

L'AVIACIO

Un intent de travessia de l'Atlàntic

Londres, 18. — L'aviador anglès Mollisson s'ha enlairat, a les onze del matí, per tal d'intentar la travessia de l'Atlàntic. — Fabra.

Dublin, 18. — L'aviador Mollison haurà tingut la sort de trobar bon temps. Quan ha sortit de l'aeròdrom d'aquesta ciutat les condicions atmosfèriques eren perfectes.

Es proposa aterrar a Harbour Grace, on carregarà essència per a continuar el seu vol fins a Nova York. Des de Nova York, després de carregar essència, tornarà a Harbour Grace, carregarà essència i travessant l'Atlàntic, es dirigirà una altra vegada a l'aeròdrom de Croydon. L'intrèpid espera portar a cap la doble travessia en tres o quatre dies.

L'aviador només es porta per a menjar nous, raïm sec, sucre, ordi i dues ampolles de café.

Un irlandès collocà a la carlinga una ampola de Brandy, dient: "Qui ho sap?..."

L'aviador porta diverses cartes, entre elles una de l'alcalde de Dublin per al de Nova York.

Han presenciat el moment de la sortida unes dues mil persones. — Fabra.

Un avió estavellat

Chalons sur Marne, 18.—Un avió de bombardeig s'ha estavellat contra terra a conseqüència d'haver-se produït una pèrdua de velocitat.

Dels quatre oficials que anaven a bord, dos han resultat morts i els altres dos greumentferits. — Fabra.

A L'INDIA

Contra el moviment terrorista de Bengala

Simla (India), 18. — Un batalló d'infanteria britànic i sis batallons d'infanteria hindús han rebut ordre de sortir cap a Bengala a principis d'hivern per tal de reforçar les forces civils i combatre el moviment terrorista. — Fabra.

AL PANAMA

Creació d'una guàrdia cívica

Panamà, 18. — El Govern ha adoptat mesures enèrgiques contra els promotors de desordres i ha ordenat la detenció de nombrosos obrers vaguistes.

L'agrupació política "Reserva Nacional" ha ofert al president de la República el concurs de 300 joves per a constituir una guàrdia cívica, destinada a col·laborar amb les autoritats en el manteniment de l'ordre. — Fabra.

A AUSTRIA

Es alxecada la immunitat parlamentària d'un diputat

Viena, 18. — La Comissió del Consell Nacional ha acordat alxecar la immunitat parlamentària al diputat senyor Heinzl, del grup Heimatblock, el qual, com es recordarà, fa poc temps llançà un cendrer contra el diputat socialista senyor Bauer durant una discussió sostinguda a la Comissió d'Hisenda i el ferí greument.

En virtut d'aquest acord, el senyor Heinzl comparetxerà davant els tribunals ordinaris. — Fabra.

El protocol de Lausana

Viena, 18. — Als passadissos de la Cambra ha circulat el rumor que el Consell Federal s'ocuparà demà del protocol de Lausana. — Fabra.

Augment de tarifes postals i telegràfiques

Viena, 18. — La Comissió principal del Consell nacional ha adoptat el projecte de llei presentat pel Govern sobre augment de tarifes postals i telegràfiques.

L'augment aprovat representa un 20 a 25 per cent.—Fabra.

Augments d'impostos i tarifes aranzelàries

Viena, 18.—En la sessió celebrada avui pel Consell Nacional ha estat aprovat, entre altres, un projecte de llei que es refereix al pressupost extraordinari, que comprèn diversos augments d'impostos i tarifes aranzelàries.

Un altre dels projectes aprovats és el relatiu al sanejament financier del Creditanstaldt.

També ha estat aprovat un projecte relatiu a la modificació dels Estatuts del Banc Nacional. — Fabra.

ALS ESTATS UNITS

Curtis accepta la candidatura per a la vice-presidència

Topeka, 18. — El senyor Charles Curtis, vice-president dels Estats Units ha acceptat avui en presentar la seva candidatura per el Partit Laborista per a la resolució a l'esmentat lloc, i ha especificat que no era partidari de la derogació de la llei seca. — Fabra.

ELS FELICITEM

Els alemanys són els més nets

Berlín, 18. — Segons una estadística comparativa que acaba d'ésser publicada, Alemanya és a jutjar pel consum de sabó, el país més net, puix cada alemany gasta 10 quilos a l'any, mentre que un anglès solament empra nou quilos i mig, un francès nou i cada rus solament un quilo. — Fabra.

ESTRANGER

La situació política a Alemanya

Ha estat convocat el Reichstag per al dia 30 d'aquest mes -- Les intransigències dels nacional-socialistes ara les concreten al govern de Prússia

Convocatòria del Reichstag

Berlín, 18. — El Reichstag ha estat convocat per al dia 30 del corrent. — Fabra.

La dissolució del Govern de Prússia

Berlín, 18. — L'ex-ministre Hirtswefert ha enviat al Tribunal Suprem la memòria que conté els punts de vista de l'antic Govern prussià sobre la lícitud del cop d'estat que el dissolgué. — Fabra.

Qui no pot segar, espigola

Berlín, 18. — El partit nacional-socialista cada vegada es mostra més intransigent en allò que es refereix a la formació d'un Govern prussià.

En un article publicat per la "Correspondència Nacional-Socialista", aquest periòdic es pronuncia enèrgicament contra el comissari del Reich a Prússia i declara que cal posar ordre al dit país cridant Hitler.

Per altra part, el president de la Dieta de Prússia, senyor Kerrl, que pertany al partit nacional-socialista, ha estat a Munic, on ha visitat el senyor Hitler i ha parlat amb ell sobre la qüestió del Govern prussià.

No és, doncs, definitiva la data del 25 de l'actual que havia estat fixada per a la convocatòria de la Dieta. — Fabra.

La militarització de la política

Berlín, 18. — Per indicacions del canceller Von Papen, el cap del Servei de Premsa del ministeri de la Reichswehr, Major Marcks, passarà aviat a exercir el càrrec de cap del Servei de Premsa del Reich.

D'ençà que acabà la guerra, aquesta és la primera vegada que es designa per a aquest càrrec un militar, i això es considera en els cercles polítics com un símptoma molt significatiu de la tendència política de l'actual Govern. — Fabra.

Una collisió entre hitlerians i comunistes

Berlín, 18. — Als barris del nord-oest d'aquesta capital s'ha produït aquest matí una violenta collisió entre hitlerians i comunistes, i han resultat diversos dels primers greument ferits.

La policia acudí ràpidament i aconseguí restablir l'ordre, practicant 18 detencions entre els nacional-socialistes i quatre entre els comunistes.—Fabra.

El pla contra l'atur forçós

Berlín, 18. — El finançament del pla per a combatir l'atur forçós ha donat lloc a laborioses negociacions entre el Govern del Reich i la Reichsbank, prop de la qual es gestionen els crèdits necessaris.

El canceller ha sostingut diverses entrevistes amb el senyor Luther, director del Banc de l'Imperi, però fins ara no se sap que hagi estat vençudes les dificultats.

Per altra part, el Govern ha pregat al Municipi d'Essen que prorrogui la llicència concedida al burgmestre doctor Braht, que ocupa el càrrec d'alt comissari a Prússia. — Fabra.

LA CONFERENCIA JUEVA

La situació dels israelites a determinats Estats

Ginebra, 18. — En acabar les seves deliberacions, la Conferència Jueva ha votat una declaració a tots els països no jueus, exposant la greu situació dels israelites en determinats Estats, degut a la influència d'alguns sectors polítics, que fan de l'antisemisme la base de la seva propaganda.—Fabra.

A GRECIA

S'ordena la detenció d'un nacionalista

Atenes, 18. — Per ordre de Venizelos ha estat detingut a Patras, el president de l'Associació d'estudiants xipriotes d'Atenes Joannides, que es dirigia a Corfu amb l'objecte de lliurar al príncep de Galles un missatge dels estudiants xipriotes demanant que Anglaterra restitueixi Xipre a Grècia. — Fabra.

LA CONFERENCIA D'OTTAWA

L'intercanvi preferencial

Ottawa, 18.—La Comissió de relacions amb els països que no pertanyen a l'Imperi, ha aprovat el raport recomanant als Estats que facin per manera d'alliberar-se de qualsevol clàusula amb altres països que dificultés l'aplicació de l'intercanvi preferencial entre els països de l'Imperi. — Fabra.

Sembla que es trobarà una fórmula de solució del plet anglo-irlandès

Ottawa, 18. — Les converses entaulades durant els darrers dies entre els delegats britànics i els de l'Estat Lliure d'Irlanda a la Conferència econòmica imperial han donat lloc a avenços positius.

Hom creu que s'està en camí de trobar una solució en les divergències anglo-irlandeses. — Fabra.

Les relacions comercials franco-poloneses

Varsòvia, 18. — En les negociacions comercials franco-poloneses que han tingut lloc recentment a París, s'ha aconseguit d'arribar a l'establiment de dos acords. Un d'ells constitueix un suplement a la Convenció comercial franco-polonesa de l'any 1924, i l'altre es refereix als contingents.

L'Agència oficiosa Iskra fa notar que en virtut d'aquest darrer acord, França ha accedit a importar cent mil tones mensuals de carbó polac, per mar, a canvi que Polònia importi certs productes francesos que figuraven en la llista de prohibició publicada el 21 de desembre de l'any 1931. — Fabra.

Una conferència del suro

París, 18. — Hom anuncia que molt aviat es reunirà a Lisboa una conferència internacional per tal d'estudiar el problema econòmic del suro. — Fabra.

A ESTONIA

Un projecte de reforma constitucional rebutjat

Tallinn, 18. — El projecte de reforma constitucional, que havia estat sotmès a un plebiscit popular, ha estat refusat per una petita majoria.

L'examen de la distribució territorial dels vots emesos permet comprovar que els electors de les poblacions s'han mostrat, generalment, hostils a la reforma, mentre que els camperols s'han mostrat partidaris d'ella. — Fabra.

A ANGLATERRA

La situació s'agreuja a la regió cotonaire de Lancàster

Londres, 18. — La situació a la regió cotonera de Lancàster està a punt d'adquirir una gravetat extraordinària.

S'anuncia que si no es dóna satisfacció als funcionaris i obrers en la qüestió dels salaris, la Federació dels Trade Unió de la indústria tèxtil del nord declararà la vaga general el 27 del corrent.

Aquesta mesura afectaria a 250 mil obrers.

La vaga ha començat ja a Peston, on 27 manufactures han interromput el treball.

A Burnley hi ha hagut diversos desordres, i han estat detinguts deu manifestants. — Fabra.

LA CALOR

A Londres també en fa molta

Londres, 18. — La calor en aquesta capital és asfixiant. Avui, a les 14.30, el termòmetre marcava 32,2 graus centígrads a l'ombra. Aquest és el màxim registrat en dos anys. — Fabra.

Els efectes de la calor causen estralls a París

París, 18. — Des de fa uns deu dies es deixa sentir en aquesta capital una ona de calor, els efectes de la qual han augmentat considerablement, essent aclaparadores dies d'ahir.

El termòmetre ha arribat a marcar avuit 34 graus a l'ombra.

Avui s'han registrat diversos casos de congestió, dos d'ells seguits de mort. — Fabra.

EL CONFLICTE DEL CHACO

Desmentiment

La Paz, 18. — L'Estat major bolivià desmen rotundament que les tropes d'aquell país hagin atacat Puerto Casado.—Fabra.

Una nova proposició de pau

Washington, 18. — Les nacions americanes neutrals han fet arribar al Govern de Bolívia una nota conciliatòria, fent constar que la intervenció solament persisteix trobar una solució satisfactòria per als dos països en el conflicte que té pendent.

En la nota es prega a Bolívia que faci proposicions concretes sobre els termes en què està disposada a admetre una solució arbitral de la qüestió en litigi. — Fabra.

A RUSSIA

Una expedició àrtica

Leningrat, 18.—Els vaixells trenca gels "Roussonov" i "Sibireakov" han emprès una expedició àrtica, que té per objecte instal·lar una estació de ràdio i una estació meteorològica al Cap Tcheluskine.

Al mateix temps ha sortit una altra expedició formada per 28 vaixells, que es dirigeix al port de Igorko. El viatge té per objecte recollir els productes fabricats en aquella població, que fou fundada fa tres anys i ja compta amb 15 mil ànimes.—Fabra.

A FRANÇA

La vaga al port de Bordeus

Bordeus, 18. — El moviment de vaga dels marins del port autònom de Bordeus s'estèn cada vegada més.

S'estan realitzant actives gestions per resoldre el conflicte, abans que arribi a adquirir major gravetat.—Fabra.

La mort d'un acadèmic

París, 18. — L'Ambaixador de França a Espanya, senyor Herbette, ha traslladat a l'Acadèmia Francesa una carta de condol tramesa per l'Ajuntament de Santander, amb motiu de la mort de l'acadèmic senyor Bazin.

Aquest senyor era un gran amic d'Espanya i havia dedicat a Santander un capítol del seu llibre titulat "Tierras de España".

L'Acadèmia Francesa ha tramès una carta de gràcies a l'alcalde i municipi de Santander.—Fabra.

LA T. S. F.

Emissions Estrangeres més interessants

FRANÇA.—Ràdio-París, 1725 m.: 20'45, Ràdio-concert de música variada; 22'30, Discos. - Torre Eiffel, 1445 metres: 20'30, "Marouf", des de l'òpera de París. - Poste Parisien, 328 m.: 20'45, Concert de cant i orquestra. - Bordeus, 304 m.: 20'30, Emissió nacional: "Marouf", òpera de Raband. - Ràdio Normandia, 214 m.: 21'00, Hora dels ràdio-oients des de L'Havre; 23'00, Oquestra i ball. - Tolosa, 385 metres: 21'00, Música variada; 23'00, Recital de violoncel, gran orquestra, música anglesa. - Alger, 363 m.: 20'15, Festival Massenet.

ALEMANYA. — Langenberg, 472 metres: 21'00, Teatre radiofònic; 22'30, Missa en mi bemoll major, de Schubert: cantants, cors i orquestra. - Estutgard, 360 m.: 21'15, Orquestra i ball.

AUSTRIA.—Viena, 516 m.: 20'00, Orquestra simfònica des de Berlin: 22'20, Ball des de Berlin.

BELGICA.—Brusselles, 508 m.: 21'00, Concert del Kursaal d'Ostende: cant d'orquestra; 22'00, "Marouf", retransmissió internacional des de París.

ANGLATERRA. — Nacional, 1554 metres i 261 m.: 20'40, Music-hall; 22'15, Concert per Mantovani i la seva orquestra; 23'00, Ball.

HONGRIA. — Budapest, 550 m.: 21'15, Concert per l'orquestra de l'òpera; després, els de l'orquestra A. Coll.

ITALIA. — Nord d'Itàlia, 500 m., 331 m. i 273 m.: 20'45, Concert simfònic. - Roma-Nàpols, 441 m. i 318 m.: 20'45, Concert simfònic.

SUISSA. — Nacional, 403 m.: 20'45 "La ruche bourdonne", d'E. Laubey.

TXECOSLOVAQUIA. — Praga, 488 m.: 22'20, Discos selectes.

U. R. S. S. — Moscou, 1304 m.: 21'00, Conferncia en francès: "Un dia a la petita ciutat infantil del parc de la cultura".

Mol superades en duració, to i resistència o les variacions de voltatge.
ARCTURUS
Cer temores valvules blaver per a RADIO
AUTO ELECTRICIDAD, S. A.: Diputación, 234 - Barcelona
Madrid - Valencia - La Coruña - Bilbao - Sevilla - Bilbao

Noticiari de Ràdio

UN ORGUE D'ELECTRONS

L'estació "Poste Parisien" tindrà aviat un orgue elèctric, darrer model, en el qual, en lloc de tubs, hi haurà làmpares de ràdio. L'inventor l'anomena orgue d'electrons.

EXIT DE LA RADIO

Sembla una cosa de conte infantil, per bàixi ha ocorregut. El passat dia 4 dos infants, de set i nou anys, de la barriada madrilenya de Cuatro Caminos, decidiren anar a banyar-se al Manzanares. Arribats a ell pujaren al Pont dels francesos, i en passar un tren a poca marxa hi pujaren, sense pensar-ho més. El revisor els féu baixar a Torrelodones, i allí, ja de nit, foren portats a l'Ajuntament. Plors dels petits i preguntes i consols de l'alcalde. Els petits digueren on vivien, i l'alcalde cridà per telèfon, a les onze de la nit, a l'emissora. Aquesta llançà el S. O. S., i els oients propers a la casa el carrer i el número de la qual es donava, van córrer a donar l'avís. Els pares atribulats, que cercaven bojament llurs fills, tingueren notícia del seu parador, i, en un taxi, anaren a cercar-los, i els trobaren sans i ben atesos.

ELS GRANS TEATRES I LA RADIO

El Teatre de l'Opera de París, ha concedit a l'estació de Ràdio París el dret de retransmissió de disset representacions d'òpera en la propera temporada. En virtut de l'acord, l'òpera de París ha renunciat, per fi, a la seva oposició contra la ràdio.

L'"SPEAKER" DE RADIO EN UNA REGATA

Durant una regata de rem celebrada recentment a Grünau, prop de Berlín, ha tingut lloc una retransmissió de ràdio molt interessant. L'"speaker" no pogué resistir-se a ésser portat en una gasolinera acompanyant les canoes que prenien part en la cursa.

En el curs de la regata anà retransmetent ell, per la telefonia sense fils, a l'emissora de ràdio de Berlín, tota els incidents de la cursa, les notícies de la qual eren seguidament comunicades, mitjançant altaveus instal·lats a les tribunes, a tots els espectadors de Grünau.

La retransmissió es féu utilitzant un nou tipus d'emissora portàtil "Telefunken" construït recentment, i que havia estat collocada, a l'efecte, dintre la gasolinera. Com a font d'energia, serví una petita bateria d'acumuladors amb convertidor, i d'antena, un fil de cinc metres de llarg collocat a dos pals fixats en la llanxa.

D'igual manera havia estat instal·lat a la meta a Grünau un altre receptor portàtil que, per mitjà de fils conductors, estava en comunicació directa amb l'emissora de ràdio de Berlín. La longitud d'onda demissió fou d'uns cent metres.

La retransmissió va transcórrer estupendament, puix que, no solament que es percebés la paraula d'una manera perfecta, sense cap deformació, sinó que els ràdio-oients podien percebre clarament el soroll dels motors de les canoes a l'igual que les exclamacions encoratjadores i apassionades dels companys dels que prenien part en la regata, i altres que partien del públic. D'aquesta manera s'aconseguí transmetre als ràdio-oients unes impressions molt animades i interessants del transcurs de la cursa.

No podem publicar les notes pregades que no vinguin escrites en català i amb un timbre o signatura coneguda

La revolució al Brasil

El moviment insurreccional s'escampa als Estats de Río Grande do Sul i Santa Catherina

Estrangers que abandonen Sao Paulo

Río Janeiro, 18.—Es esperat en aquest port el vapor "Southern Cross", que porta a bord 51 estrangers que han estat repatriats de Sao Paulo. — Fabra.

El moviment insurreccional s'escampa

Londres, 18.—Al "Times" li telegrafien de Buenos Aires que es tenen notícies del moviment insurreccional del Brasil, segons les quals l'estat de Río Grande del Sud s'han unit als rebels de Sao Paulo.

Si aquesta notícia es confirma, hom considera imminent l'adhesió al moviment de l'Estat de Santa Catarina. — Fabra.

S'ha insurreccionat l'Estat de Río Grande do Sul

Buenos Aires, 18. — Notícies de bona font, de Río de Janeiro, asseguren que a l'Estat de Río de Sul ha esclatat la revolució. — Fabra.

DARRERA HORA DE BARCELONA

DETENCIO D'UN INDOCUMENTAT

Ahir, a l'arribada de l'avió de Marsella, la policia va detenir el jove anglès Cristoff Kammell, de 19 anys, que venia indocumentat.

Digué que procedeix de Londres, i que vol allistar-se al Terç estranger; però hom suposa que es tracta d'un que s'ha escapat del seu domicili patern.

DETENCIO D'UN RECLAMAT

La policia posà a disposició del Jutjat de guàrdia a Sebastià Buñ Obiol, reclamat des de l'any 1928 per un delicte de falsificació.

MINYONA DENUNCIADA

Emili Navies Ferrer, propietari d'un bar del carrer de la Diputació, denuncià una minyona que havia tingut, la qual ha marxat emportant-se una cartera amb diversos bitllets del Banc d'Espanya.

La policia va detenir la minyona, anomenada Cicenta Ventura, al carrer, la qual negà haver estat l'autora de la sostracció.

1.500 PESSETES EN MELONS

Contra un venedor de melons i síndries, Jeroni Redondo presentà una denúncia acusant-lo de què al seu establiment de l'Avinguda Layret li ha estafat, en els dits gèneres, 1.500 pessetes.

DETINGUT QUE S'EXCLAMA

Uns agents de policia que feien recerques per les cases barates de la barriada d'Horta, procediren a interrogar Marc Roca Pagès, i com sigui que no va contestar satisfactòriament les preguntes dels policies, se l'emportaren detingut.

Segons els agents, pel camí protestà el detingut de la seva detenció, i digué que això succeïa perquè no manaven els catalans, que quan la justícia estés en mans de la Generalitat no passaria.

Considerant el dit com insults per a l'autoritat, el detingut fou posat a disposició del Jutjat de guàrdia, i després de declarar davant el jutge quedà en llibertat.

ROBATORI IMPORTANT

En una torre propietat del senyor Josep Vigalà que està situada al carrer de les Carolines, de la barriada de Sant Gervasi, aprofitant l'absència dels propietaris, entraren lladres i se n'emportaren diversos abrics de pells i objectes d'argent, que el perjudicat valora en més de cent mil pessetes.

MORT SOBTADA

A la fàbrica del senyor Joan Zaragoza, del Passatge de Bori, el porter Josep Dalmau i Perramon, de 74 anys, en tractar de posar en marxa un motor, quedà mort a l'acte.

S'ignora si es tracta d'una mort natural o si va rebre una descàrrega elèctrica que li causà la mort.

El cadàver, per ordre del jutge de guàrdia, fou portat al dipòsit judicial.

ROBATORIS

Al súbdit francès Gabriel Fontan, quan es dirigia a l'estació de França, li furtaren la cartera amb 1.000 francs i 500 pessetes.

—o—

A l'estació dels Ferrocarrils de Sarrià també li van prendre la cartera, amb 500 pessetes, a Lluís Cirera.

—o—

A Miquel Belles Jover també li van prendre la cartera, amb 200 pessetes, al carrer del Portal Nou.

MOVIMENT BURSATIL

MERCAT LLIURE

La sessió d'avui als rotllos de fi de mes ha estat verament distint, sense grans transaccions, bastant d'expectació i sosteniment general dels canvis baixos d'ahir.

Tanca fixada per al Mercat Lliure de Valors en la sessió de Borsa:

Valors	Dia 18	Tanca anterior	Alça o baixa
Nord	51'65	51'60	+ 0'05
Alacant	34'60	34'70	— 0'10
Colonial	45'50	45'75	— 0'25
Rif	54'35	54'75	— 0'40
Docks	17'50	18'00	— 0'50
Petrolets	6'20	6'00	+ 0'20
Esplosius	130'50	130'25	+ 0'25
Montserrats	38'35	38'75	— 0'40
Transversal	23'00	24'00	— 1'00
Bons or	204'00	203'00	+ 1'00

BORSA AL COMPTAT

Els Deutes de l'Estat, i en particular els Amortitzable emissions 1927, amb impostos i sense impostos, han obert a canvis més alts de la tanca anterior, però després han declinat quelcom i han quedat al voltant de les cotitzacions ja vistes; el 4 % Interior, ferm i remuntades les sèries B, C i D del Deute Exterior, el qual s'ha vist sollicitat.

Els Deutes municipals, molt sostinguts, i en moltes transaccions en les diferents emissions; l'emissió Eixampla 1907 del 4 1/2 ha cotitzat 89'00 (+ 11'00); la Diputació 6 %, 83'00 (— 0'25).

En el rotllo d'obligacions carrileres hi ha hagut més negoci que dies anteriors, i amb tònica de fermesa en la majoria de les mentades obligacions. Nord 1.ª, 53'00 (+ 0'25); Nord 2.ª, 50'25 (+ 1'50); Astúries 2.ª, 48'50 (+ 0'50); Almanses adherides, 50'00 (+ 0'75); Alsàsues, 68'00 (+ 0'50); Alacant 2.ª, 69'50 (— 0'65); Alacant, sèrie C, 57'00 (+ 2'00); Alacant, sèrie E, 63'00 (+ 0'50); Alacant, sèrie G, 82'50 (— 1'00); Frances, emissió 1864, 56'25 (+ 5'00); Badajoz, 72'50 (+ 1'25); Orense a Vigo 3 %, 44'00 (— 1'00); Ferrocarrils de Catalunya 6 %, 47'00 (+ 3'00).

El grup d'Aigua, Gas, Electricitat i Industrials, sense grans variacions, podem anotar Barcelonesa Electricitat, emissió 1913 5 %, 88'00 (+ 1'25); Bons Energia Elèctrica de Catalunya, 95'50 (+ 1'50); Unió Elèctrica de Catalunya, 91'50 (+ 0'50); les obligacions Cros passen de 100 a 99'75; Mines de Potassa de Súria, de 93'00 pugen a 93'50; la Salinera Espanyola, a 101'25 (+ 0'25).

Al rotllo d'accions comptat, sense grans variacions, anotarem Tramvies de Barcelona Preferents 7 %, 55'00 (+ 1'00); Catalana Gas i Electricitat F. 90'75 (+ 0'25); Sansons ordinàries, 40'50 (— 2'50).

La lliura queda a 43'30.

El dòlar també repeteix el 12'46.

BORSA OFICIAL

Borsa matí:

Nord: 51'60; Alacant: 34'40, 34'50; Andalús: 16'75; Chade: 424 paper; Chade D: 82'00 paper; Chade E: 79 paper; Filipines: 258 paritat; Explosius: 130; Petrolets: 6'20, 6'15.

DIVISES ESTRANGERES

Lliures: 43'30; Francs suïssos: 242'80; Dòlars: 12'46; Marcs: 2'97 1/2; Belgues: 173; Francs francesos: 4885; Lires: 63'90.

MERCAT LLIURE DE VALORS

Borsa matí:

Nord: 51'30, 51'25, 51'65; Alacant: 34'40, 34'60; Colonial: 45'25, 45'50; Rif: 54'00, 54'35; Docks: 17'50; Petrolets: 6'10, 6'20; Explosius: 130'25, 130'00, 130'50; Montserrat: 38'25, 38'35; Transversal: 23'00; Bons or: 204.

Borsí migdia:

Nord: 51'65, 51'70, 51'60, 51'65; Alacant: 34'65, 34'55, 34'60, 34'65; Explosius: 130'75, 131'50, 131'00; Petrolets: 6'20, 6'25, 6'20; Transversal: 23'25, 22'75; Montserrat: 38'50, 38'25; Plates: 17'75.

INVERSIONS EN VALORS DE RENDA FIXA I VARIABLE

Servei d'informació gratuit sobre tota mena de valors

L. GOMIS CORREDOR DE CANVI I BORSA FONTANELLA 15

OBLIGACIONS

Deutes de l'Estat

Interior 4 % A	65'25
" " B	65'00
" " C	65'00
" " D	65'00
" " E	65'00
" " F	64'50
" " G H	62'50*
Exterior 4 % A	80'00
" " B	79'50
" " C	79'00
" " D	78'50
" " E	77'25
" " F	77'10*
" " G H	79'00
Amortitz. 5 % 1920 A	88'75
" " " B	88'75
" " " C	88'75
" " " D	88'25*
" " " E	88'75
" " " F	89'25*
Amortitz. 5 % 1917 A	86'25*
" " " B	86'00*
" " " C	86'00
" " " D	87'50*
" " " E	86'25*
" " " F	85'75*
Amortitz. 5 % 1927 A	83'00
" " " B	82'75
" " " C	82'50
" " " D	82'50
" " " E	81'25*
" " " F	81'50*
(amb impostos)	
Amortitz. 5 % 1927 A	95'50
" " " B	96'35
" " " C	96'50
" " " D	96'35
" " " E	96'25
" " " F	95'15*
Amortitz. 5 % 1929 A	96'25
" " " B	95'50
" " " C	95'50
(sense impostos)	
Amortitz. 3 % 1928 A	69'25
" " " B	69'25*
" " " C	68'75*
Amortitz. 4 % 1928 A	79'25
Bons a Tresoreria A	103'00
Deute Ferroviari 5 %	92'00
" " 4 1/2 %	89'50*

Diversos

Port Barcelona 1903	97'00*
Melilla	102'50*
Sevilla	97'00*
Càdiz	97'00*
Marroc 5 %	83'50*
Banc Hipotecari 5 %	89'50*
" " 6 %	99'00*
Caixa d'Emissions	79'00
" Crèdit Local 6 %	76'75
" " " 5 1/2 %	67'75
" " " interprov.	70'00
" " " 6 %	85'75
Cèdules Argentines	2'45
Bons Exposició Internac.	87'00*

Ajuntaments i Diputacions

Badalona	75'00*
Ajunt. Barcelona 1903	56'50
" " 1906 B.	60'00
" " 1906 C.	56'00*
" " 1907 D.	57'00*
" " 1912 B.	58'50
" " 1912 E.	52'00
" " 1910 D.	58'00*
" " 1912 F.	55'00*
" " 1913 B.	58'50
Ampliació B	58'50
" 1921 B	71'50
" 1925 Balmes	70'75*
" 1928 Port Franc	70'00*
" 1922 6 % Exposi.	94'50
" 1928 5 % Exposi.	60'50

CENTRE COTONER DE BARCELONA

LIVERPOOL	Disp.	G.	F.	M.	A.	O.	D.
Tanca anterior	5.75	5.61	5.57	5.72	5.77	5.57	5.59
Obertura		5.57	5.63	5.68	Nom.	5.57	5.51
Segon telegrama	5.66	5.58	5.57	5.64	5.69	5.48	
Tanca		5.54	5.59	5.64	5.69	5.48	5.52
Alça							
Baixa	9	7	8	8	8	7	7

NOVA YORK	Disp.	G.	F.	M.	A.	O.	D.
Tanca anterior	7.45	7.66	7.81	7.93	8.05	7.41	7.59
Obertura		7.58	7.72	7.88	7.96	7.34	7.51
Segon telegrama		7.64	7.78	7.90	8.01	7.34	7.52
Tanca	7.59	7.70	7.92	8.03	8.13	7.54	7.71
Alça	15	13	11	11	13	13	12
Baixa							

NOVA ORLEANS	Disp.	G.	F.	M.	A.	O.	D.
Tanca anterior	7.25	7.62	7.76	7.90	8000	7.39	7.55
Obertura		7.57	Nom.			7.30	7.48
Segon telegrama							
Tanca	7.42	7.73	7.91	8.03	8.13	7.39	7.63
Alça	11	13	15	13	13	13	13
Baixa							

EGIPTE (Liverpool)	Upper Gener	Sakellar Gener	Upper Gener	Sakellar Gener
Tanca anterior	6.89	6.95	7.84	7.94
Obertura				
Segon telegrama				
Tanca	6.84	6.86	7.75	7.84
Alça				
Baixa	5	9	9	10

Alexandria, Tanques del dia

	A.	N.	O.	G.
Ashmouni	12.18	12.31	12.41	
	D.	M.	J.	
	13.12	13.22	13.00	

DISPONIBLE EN PLAÇA

Good Middling (Standard Universal)	
Texas	134
Orleans	133
ABY Port	132

(Base tanca anterior)

Import del Comitè: 5'30 ptes.

Arrib. als EE. UU. en un dia . 12.000 mg anterior 3.000 B/s contra
Arrib. als EE. UU. des d'i agost. 233.000 " " " 57.000 " "
Bandes a Liverpool . . . . . .
Transferència . . . . . .

ECONOMIA

Eixampla 1907	89'00
" 1927	71'50
" 1913	74'00*
Bons Reforma	62'50
Ajunt. València 6 %	68'00*
" Sevilla Exposició.	76'00
" Màlaga	59'50*
Diputacions velles	65'00*
Mancomunitat 1920	59'00*
C. Crèdit Comunal	59'00*
Diputació Barcelona 6 %.	83'00

Ferrocarrils i Tramvies

Nord 1.ª hipoteca 3 %	53'00
" 2.ª " "	50'25
" 3.ª	50'25*
" 4.ª sèrie	50'00*
" 5.ª hipoteca 3 %	51'50*
Pampiona	49'25*
Prioritat	57'25*
Lleida a Reus	56'50
Astúries 1.ª	48'50
" 2.ª	48'50
" 3.ª "	48'25*
Segòvia 3 %	44'00*
Almansa 4 %	61'35
" Adherits	50'00
Sant Joan 3 %	52'00
Alsàsua 4 1/2 %	68'00
Osca 4 %	65'00
Nord 6 %	85'75*
Valenciames 5 1/2 %	81'25
Alacant 1.ª 3 %	45'35
" 2.ª 3 %	69'50
" 3.ª 3 %	69'00*
M. S. A. A 5 %	68'25
" B 1/2 %	61'00
" C 4 %	57'00
" D 4 %	63'50
" E 4 1/2 %	63'00
" F 5 %	66'25
" G 6 %	82'50
" H 5 1/2 %	77'25
" I 6 %	78'50
" J 5 %	66'50*
Francès 2 1/2 %	56'25
" 2 1/4 %	40'50*
Directes 2 1/4 %	44'00*
Badajoz 5 %	72'50
Orense primitiva	33'00
" prioritat 3 %	44'00
Andalús 1.ª fix 3 %	17'50
" 1.ª variable	9'00*
" 2.ª fix 3 %	15'00*
" 2.ª variable	8'75*
" 1907	15'00*
" Bobadilla 4 1/2.	21'00*
" 6 %	23'00*
Groc fix	14'00*
" variable	6'00*
Gris fix	14'00*
" variable	8'00*
Secundària 4 %	23'50*
Manresa - Berga 5 %	29'50*
Sarrià a Barcelona 6 %	68'00*
F. C. Catalunya 5 %	38'00*
" " 6 %	47'00
" Catalans vells	
" " nous	
Tànger a Fez 6 %	95'00*
Cremallera 6 %	15'00*
Gran Metro 6 % 1922	61'00*
Transversal 6 %	31'00*
C.ª de Tramvies 4 %	70'00*
" " 5 %	66'00*
Tramvies B. E. G. 4 %	78'00*
" " 5 %	70'00*
" St. Andreu 4 %	73'00*
" Barcelona 6 %.	79'50
" Sevilla 6 %.	93'00*
" Granada 6 %.	79'50*

Aigües, Gas i Electricitat

Aigües Huelva	44'50*
" València	98'00*
" Barcelona 5 %.	95'00*
" " 6 %.	100'00*
Barcelonesa E 4 %	92'00*
" " 5 %	88'00
" " 6 %	96'50*
Catalana Gas E. 4 1/2.	76'50
" " " 6 %.	98'00*
" Bons 6 %.	93'25
Chade 6 %	102'25
" Bons 6 %	115'00*
Energ. Elèct. Cat. 5 %.	86'00*
" " " 6 %.	94'50
" Bons 6 %	95'50
Forces Motrius 6 %	61'00*
" Bons 7 %	80'00*
Coop. Fluït Elèct 6 %.	40'00*
Gas Lebon 6 %	94'25*
Unió Elèct. Cat. 6 %	91'50
Elèct. Cinca 6 %	84'00*
Sevillana Elèct 6 %.	91'00*
Gral. Recs 6 %	70'00*
Recs Llevant 6 %	101'50*
" " Bons	92'50*

Indústries diverses

Forn Andalusia 5 %	100'00*
Asland 5 %	81'00*
" 6 %	95'00*
" 7 %	92'00*
" hip. 6 %	90'00*
Colònia Güell 6 %	95'50*
Cons. i Pavim. 6 %	72'00*
Cros 6 %	99'75
Elèct. M. Ebre 6 %.	98'00*
E. Ind. Aragó 6 %	65'00*
Carbus Metal 6 %	95'00*
Mines Rif 6 % 1918	99'25*
Colorants Exp. 6 %	106'25*
Foment Obres 4 1/2 %.	85'75*
" " 5 %	77'00*
" " 6 %	85'00*
Sucrera Espanyola 6 %.	100'25*
Hullera Espanyola 6 %.	76'00*
Maquinista T. M. 6 %.	71'00*
Potassa Súria 7 %	93'50
National Pirelli 6 %	98'50*
Teneria Moderna 7 %.	74'00*
Unió Cotonera 6 %	53'00*
" Salinera 6 %	101'25
" Vidriera 6 %	79'00*

Navilers i Companyies navals

E. Cons. Naval 6 %	94'50*
Transatlàntica 6 %	25'00*
" 6 %	35'00*
" 5 1/2 %	70'75
Especial 6 %	75'00*
Transatl. Esp.ª 5 %	62'00*
Naval Llevant 6 %	62'00*

ACCIONS

Banc d'Espanya	530'00*
Banc de Catalunya	3'00*
Canal Ebre	45'00*
Petrolis	106'50*
Petrolets	6'15
Catalana Gas D	80'50*
" E	91'50
" F pref. 6 %	90'75
C.ª Transatlàntica O	60'00*
" Transmediterrània	107'00
Espanya Industrial	120'00*
Hispano-Suïssa	151'00*
Ford	158'00
Hulleres	55'50*
Indústries Agrícoles	185'00*
Telefònica ordinària	106'75
" pref. 7 %	102'25
Funicular Montjuic ord.	19'00*
Grans Pendents M.-Núria	10'00*
Tramvies Barcelona ord.	46'00*
" " 7 %.	55'00
" " 6 %.	59'00*
Cros	115'00

* Els ca is assenyalats amb asterisc só: canvis anteri ra.

MERCAT DE LLOTJA

Bastant desanimat fou el mercat d'ahir, i les transaccions gairebé nulles.

BLATS: Veiem la matelxa posició de ja ja molts dies en aquests compradors, i això ens dóna a creure que és degut a la davallada que comença a iniciar-se en els preus de les farines. Les operacions que recollim són Lleida a 46 3/4 i càceres a 45 1-2.

FARINES: Mentre fins ara els preus seguien sostinguts, malgrat ésser les classes de poca estima per part dels flequers i degut a la deficient qualitat que s'ha vingut elaborant, sembla que s'ha entrat ja una mica a la raó i per fi els preus davallen de poc a poc, com pot veure's en la cotització que registrem en el seu lloc.

DESPULLES: Com dèiem, han sofert una nova baixa els preus d'aquestes i resten encara en situació per a sofrir una davallada més respectable, degut a la poca acceptació que tenen avui.

Els altres gèneres, sense cap variació.

ARROS

Bomba Calasparra	125 a 130
Bomba	115 a 120
Granja	74 a 75
Floret	67 a 68
Matisat segons classe.	64 a 66
Selecte	66 a 67
Benlloc O.	63 a 64
Trencat	50 a 52
Farina d'arròs	54 a 56

MORESC, ORDI I CIVADA

Moresc Plata disp	39 1/2 a 39 3/4
Ordi nou	32 a 33
Civada Extremadura	33 a 33 1/2
Civada roja	
Escaiola país s. c.	60 a 65

LLEGUMS

Faves Mahoneses s. c.	70 a 80
Faves Extrm. c. And.	
Faves Mallorca noves	48 a 50
Faves Llobregat	
Favons estrangers s. c.	48 a 49
Favons Extr. o And.	51 a 51 1/2
Veces Andalusia noves	43 1/2 a 44
Veces estranger	
Erps país	40 a 40 1/2
Titus	
Guixes.	

MONGETES

Astúries s. c.	95 a 100
Gallegues	70 a 90
Castella tipus Barco	135 a 136
Castella corrent	125 a 126
Estrangeres, s. classe	80 a 100
Mallorca	110 a 112
València, segons cl.	100 a 115
Urgell i Comarca	105 a 110
Prat noves, s. classe	100 a 115

CIGRONS

Safir	160 a 175
Mexicans segons classe	110 a 170
Marroc segons classe.	60 a 65
Andalusia 44/46	128 a 129
" 48/50	116 a 117
" 52/54	113 a 114
" 54/56	105 a 106
" 58/60	93 a 95
" 60/65	88 a 88
Pelons	65 a 75

(Preus en pessetes els 100 quilos amb sac damunt carro Barcelona)

Pèsola estr. s. c.	105 a 106
Llentiles Salamanca	115 a 125
Llentiles Andalusia	90 a 95

(Preus en pessetes els 100 quilos damunt carro Barcelona)

FARINES

Força	80 a 85
Extra local	71 a 79
Corrent local	67 a 68
Extra de Castella	71 a 79
Corrent de Castella	67 a 68
Baixa	

(Preus en pessetes els 100 quilos amb sac damunt carro Barcelona)

DESPULLES

Número 3	
Número 4	27 a 28
Segones	21 a 22
Terceres	20 a 20 1/2
Quartes	19 a 19 1/2

(Preus en pessetes els 60 quilos amb sac damunt carro Barcelona)

Menut (prims)	18 a 18 1/2
Segonot	17 1/2 a 18
Segó	15 a 16

(Preus en rals la quartera de 70 litres damunt carro fàbrica)

ALTRES GENERES

GARROFES

Negra Vinaroç	48 1/2
Negra Castelló	48 a 48 1/2
Negra Malaifera	47 a 47 1/2
Seca	46
Eivissa	a 43
Mallorca	a 43

(Preus en rals els 42 quilos sense sac damunt carro Barcelona)

Polpa remolatxa país.	29 a 31
Turió de coco	39 a 40
Farina de llinosa	36 a 37

(Preus en pessetes els 100 quilos amb sac damunt carro Barcelona)

Alfals primera	7 a 7 1/2
Alfals segona	6 a 6 1/2
Palla d'Urgell	3 a 3 1/2
Palla curta	4 a 4 1/2

(Preus en pessetes els 4 0quilos damunt carro Barcelona)

ARRIBADES

Per M. S. A. - Vagons: 43 de blat, 6 de farina, 1 d'ordi, 1 de civada i 1 d'erps.

Pel Nord. - Vagons: 14 de blat i 2 de farina.

Pels F. C. Catalans. - Vagons: 2 de farina.

Borses estrangeres

	Londres	París
Londres		8863
Nova York	34762	25492
Holanda	862750	102675
França	8859	
Bèlgica	250250	354
Itàlia	6778	13100
Alemanya	1453	
Suïssa	173350	497
Espanya	4321	205
Dinamarca	187650	
Suècia	194775	45550
Noruega	199725	
Lisboa	9875	
Praga	2800	7540
Àustria	2975	
Argentina	3425	
Río Janeiro	531	
Montevideo	2900	
Xile		

DADES FACILITADES PER LA CASA JOAQUIM SITGES PADROSA

TANQUES

Nos	Preced.	D'avui	Alça	Baixa
Cacau Nova York				
S. ...	4.35	4.45	10	
D. ...	4.46	4.55	9	
Q. ...	4.48	4.58	10	
Sucre Nova York				
S. ...	1.10	1.10		
D. ...	1.15	1.18	3	
Q. ...	1.12	1.11	9	
Blat Liverpool				
Q. ...	5.5 3-8	5.5 1-4		1-8
D. ...	5.5 3-8	5.4 7-8		1-2
M. ...	5.7 3-8	5.6 7-8		1-8
Blat Xicago				
S. ...	80 3-4	82 1-4	1 1-2	
D. ...	84 3-8	85 7-8	1 1-2	
M. ...	89 1-8	90 5-8	1 1-8	
Moresc Xicago				
S. ...	31 1-8	31 1-2	3-8	
D. ...	32 3-4	33 1-4	1-2	
M. ...	37 1-2	37 1-8	3-8	
Café Nova York				
S. ...	7.05	7.12	7	
D. ...	6.06	6.08	9	
M. ...	5.93	5.89		4
S. ...	10.79	10.87	8	
D. ...	9.08	9.18	10	
M. ...	8.54	8.57	3	
Sucre Londres				
A. ...	6.5 1-2	6.5 1-2		
S. ...	6.5 3-4	6.5 3-4		
D. ...	6.6 1-4	6.6 3-4	1-2	
Q. ...	6.7	6.8 1-4	1 1-4	

METALLS: Londres

Coure comptat		38.10.0
" 3 mesos		38.10.0
Estany comptat		134.02.6
" 3 mesos		135.00.0
Plom comptat		11.00.0
" termini		12.17.6

SOLER I TORRA GERMANS.

BITLLETS

Francesos, 48'85 per 100.
Anglesos, 43'30 pessetes.
Italians, 63'90 per 100.
Belgues, 34'60 per 100.
Suïssos, 242'80 per 100.
Estats Units, 12'46 pessetes.
Alemanya (Reichsmark), 2'96 pessetes.
Àustria (xilling): 1'10 pessetes.
Txecoslovàquia, 34'50 per 100.
Holandeses, 5'01 pessetes.
Suècia, 2'22 pessetes.
Noruega, 2'16 pessetes.
Dinamarca, 2'32 pessetes.
Romania: 6'50 per 100.
Bulgària: 7 per 100.
Turquia: 5'15 pessetes.
Portuguesos, 0'39 pessetes.
Canadà, 10'40 pessetes.
Argentins: 2'30 pessetes.
Brasilers, 0'55 pessetes.
Colombians: 7 pessetes.
Venezuela, 1'15 pessetes.
Japonesos, 3'15 pessetes.
Argelins, 48'60 per 100.
Egipte, 43 pessetes.
Filipines, 4'55 pessetes.

OR

Alfons, 238 per 100.
Unces, 238 per 100.
4 i 2 duros, 238 per 100.
1 duro, 11'90 pessetes.
Isabel, 238 per 100.
Francs, 238 per 100.
Lliures, 59'95 pessetes.
Dòlars, 12'40 pessetes.
Cubà, 11'60 pessetes.
Mexicà nou, 232 per 100.
Venezuela, 232 per 100.
Marcs, 290 per 100.

Els fabricants, magatzemistes i manufacturers han de redactar en català llurs factures, albarans, dirigides als clients de Catalunya

ESTADISTICA

MOVIMENT DE LA CAMBRA DE COMPENSACIO

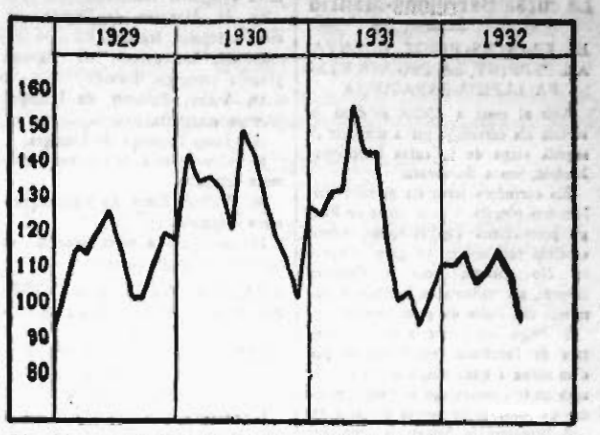

El gràfic que donem avui detalla el moviment de la Cambra de Compensació de Barcelona. Les xifres del gràfic corresponen a l'índex calculat amb els promedis de les compensacions diàries mensuals, prenent per base l'any 1925 igual a cent.

La xifra corresponent al darrer mes que donem registra una reculada de la que es fixà pel mes de juny darrer, i passa de 109.1 a 93.3 en el mes de juliol.

Aquesta minva registrada en els totals compensats es manifesta tots els anys en aquesta època d'estiu, degut a la limitació de les activitats comercials.

Per a poder fer una comparació de la crisi que sofreix el nostre país amb la d'altres països avançats, segons una estadística que publica la casa R. G. Dun & C.ª, de Nova York, les operacions que han realitzat 23 Cambres de Compensació emplaçades a les principals ciutats dels Estats Units en la setmana que acabà el 6 de juliol, assolí la xifra de 4.625 milions de dòlars, amb una minva de 39 % de l'import que compensaren en el mateix període de l'any 1930. Veiem, doncs, que seguim el curs de la depressió econòmica mundial, però sense registrar l'accentuada feblesa d'altres països de primera línia.

L'agricultura

NOTA DE LA U. S. A.

El Consell Central en la reunió celebrada últimament continua l'estudi i organització de la defensa de la producció, avui tan perjudicada per les mesures adoptades pels Governs en defensa dels productors de llurs països. Els diversos Comitès donaren compte de llurs treballs de collaboració a la tasca que la Direcció de Comerç realitza a dit fi.

El President detallà les darreres gestions fetes prop de la Direcció de Comerç i s'encarregà als Comitès del Litoral i del Llobregat la realització d'un estudi complet de la producció de verdures i dels mercats consumidors per tal de prevenir i resoldre els nous conflictes que possiblement vindrien.

S'acordà donar l'ajut decidit al Comitè del Litoral, especialment encarregat de vetllar per l'exportació de la patata primerenca, problema d'una magnitud i volum importantíssim, les gestions per a resoldre el qual s'iniciaren fa temps i estan perfectament orientades per part dels negociadors de l'Estat espanyol.

També s'acordà adherir-se a la petició de tota la viticultura espanyola, la qual demana la ràpida implantació de la declaració de collites i guies de circulació del vi per tal de privar l'allargament il·legal; a tal fi va telegrafiar-se en nom de la producció organitzada al ministre d'Agricultura demanant la vigència del decret suspès.

Moviment marítim

VAIXELLS ENTRATS

Vapor anglès "Sidi Bel Abbel", amb càrrega general i 14 passatgers, de Marsella.

Vapor espanyol "Ciudad de València", amb càrrega general i 422 passatgers, de València.

Vapor espanyol "Ampurdàn", amb càrrega general, de Roses.

Vapor italià "Catalani", amb càrrega general i 3 passatgers, de Trieste.

Vapor espanyol "Ciudad de Palma", amb càrrega general i 373 passatgers, de Palma.

VAIXELLS DESPATXATS

Vapor espanyol "Cabo Razo", amb càrrega general, cap a Bilbao.

Vapor espanyol "Ciudad de València", amb càrrega general, cap a València.

Vapor anglès "Sidi Bel Abbel", amb càrrega general, cap a Oran.

Vapor francès "Lida", amb carbó, cap a Niça.

Vapor alemany "Marsala", amb càrrega general, cap a Gènova.

Vapor alemany "Kronos", amb càrrega general, cap a Tarragona.

Vapor espanyol "Ciudad de Barcelona", amb càrrega general, cap a Palma.

TURISME MARITIM

El vapor "Lapland", de la Companyia F. Leyland et C.ª, Limited, arribarà a aquest port avui, divendres, en viatge turístic, portant a bord 636 passatgers procedents d'Alger, i salparà el dissabte dia 1 de setembre cap a Palma de Mallorca, a la una de la matinada.

—o—

Demà, dissabte, a les vuit del matí, arribarà el vapor "Orford", de la Orient Steam Navigation C.ª, procedent de Palma, portant a bord 500 passatgers.

Aquest vaixell salparà passat demà, diumenge, a les cinc del matí, cap a Lisboa.

—o—

Demà, dissabte, dia 20, arribarà el vapor "Mongolia", de la P. O. Steam Navigation C.ª, el qual entrarà al port a les set del matí, procedent de Gibraltar, amb 820 passatgers, i salparà el mateix dia, a les dotze de la nit, cap a Palma de Mallorca.

EXPOSICIONS D'ART

SALA PARES
Gran liquidació, per balanç, de pintura i objectes d'art

GALERIES LAIETANES
CORTS CATALANES, 612
Exposició permanent i venda de pintures, gravats, objectes i mobiliures d'art, antiguitats, etc.

LA PINACOTECA
PASSEIG DE GRACIA, 84
Exposició permanent i venda de pintures i gravats
Especialitat en mobiliures d'art

SALA BARCINO
RAMBLA DE CATALUNYA, 29
Exposició de pintura moderna

SYRA
DIPUTACIO, 262
(entre Passatge de Gràcia i Clarís)
Exposició i venda de pintures, dibuixos, escultures, vidres esmaltats, laques, ceràmica porcellanes, marcs, etc.
Objectes per a presents

SALA BADRINAS
DIAGONAL, 460
Mobles moderns
Objectes d'art i pintures de les millors firmes

GALERIA EMPORIUM
Antic Palau dels Marquesos de Moragues
PL. CUCURULLA, 1 I BOTERS, 4, PRAL.
Exposició de pintures de les millors firmes - Mobles - Objectes d'Art
Delicios jardí d'estiu

Vida social

Convocatòria

La Secció Permanent d'Organització i Treball del Sindicat Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria fa avinent als seus associats pertanyents al ram de Transports, Consignataris i semblants, que dimarts vinent, dia 23, a les deu de la vetlla, tindrà lloc la constitució del seu Gremi (Transports).

La dita Secció Permanent recorda la transcendència extraordinària que té la constitució de's Gremis, la qual va posar-se de manifest durant les darreres eleccions d'altres rams. Per tant, es recomana als afectats per l'esmentada constitució que no deixin d'assistir-hi.

ELS ESPORTS

CICLISME

La cursa Barcelona-Madrid

EL FRANCES BIDOT GUANYA, A L'ESPRINT, LA SEGONA ETAPA LLEIDA-SARAGOSSA

Ahir al matí, a Lleida, es donà la sortida als corredors per a disputar la segona etapa de la cursa Barcelona-Madrid, fins a Saragossa.

Els corredors feren els primers quilòmetres plegats, i ni la costa de Fraga proporcionà cap escapada, essent escalada pels millors en grup compacte. No obstant, pocs quilòmetres després, als voltants de Candasnos, començà una lluita de gran interès.

El belga Guisquiere, a 90 quilòmetres de l'arribada, aprofitant el pas d'un cotxe i quan ningú n'hi feia cas, amb un fort demarrage aconseguí prendre un centenar de metres d'avantatge.

A l'escamot hi hagué un moment d'indecisió, i el belga anà augmentant paulatinament el seu avantatge, que arribà fins a quatre minuts i mig.

Els perseguidors augmentaren el ritme i l'avanç de Ghisquiere anà baixant.

Però a 15 quilòmetres de la meta portava encara tres minuts, i entrà a Saragossa primer. Després, degut a l'esforç i a la calor, el líder sofrí un gran defalliment.

El valen corredor aconseguí referhe, però el grup perseguidor l'aconseguí junt a la porta del velòdrom.

El primer a entrar a la pista fou Ezquerra, seguit dels altres, però en el darrer viratge el francès Bidot passà el corredor basc, al qual Josep Cebrian Ferrer aconseguí batre.

Com a notes destacades cal assenyalar, després del defalliment sofert per Ghisquiers, una rebentada soferta per Meini a pocs metres de la meta i una important avaria soferta per Vicenç Trueba, avaria que el retardà extraordinàriament.

CLASSIFICACIO DE L'ETAPA

1.—Jean Bidot, 4 h. 33 m. 30 s.
2.—Josep Cebrian Ferrer, mateix temps.
3.—Ezquerra, mateix temps.
4 (ex-aequo).—Ghisquiers, Canyardo, Cardona, Carretero, Cavallini, Gabard, Marchisio, Mauclair, R. Montero, Nicolau, Sànchez, Trueba i Mula, amb igual temps que el primer.
17.—Figueres, 4 h. 34 m. 12 s.
18.—Caño, 4 h. 35 m. 45 s.
19.—Meini, 4 h. 36 m. 30 s.
20.—Roger, 4 h. 36 m. 43 s.
21.—Cabestreros, 4 h. 37 m. 45 s.
22.—López, mateix temps.
23.—Pérez, mateix temps.
24.—Reina, mateix temps.
25.—Pastor, 4 h. 40 m. 59 s.
26.—Gómez, 4 h. 41 m.
27.—Holgado, 4 h. 42 m. 30 s.
28.—Ruiz Trillo, 4 h. 43 m. 30 s.
29.—L. Montero, 4 h. 43 m. 50 s.
30.—Llovet, 4 h. 44 m. 20 s.
31.—Las Heras, 4 h. 45 m. 45 s.
32.—V. Cebrian, 4 h. 49 m.

Es classificaren després, Martínez, Carrion, Giménez, Català, Lleonard, Tormo, Izquierdo, Gómez, Colàs, Muñoz, Paniello, Llorente, Pontes, Joldi, Gelarde, Molins i Loano.

CLASSIFICACIOI GENERAL

Primera ex-aequo, Bidot, J. Cebrian Ferrer, Ezquerra, Ghisquiers, Canyardo, Cardona, Cavallini, Gabard, Marchisio, Trueba, Mula, Nicolau, Mauclair i R. Montero, en 9 h. 40 m. 5 s.
26.—Meini, 9 h. 43 m. 5 s.
27.—López, 9 h. 45 m.
28.—Figueres, 9 h. 45 m. 30 s.
29.—Cabestreros, 9 h. 46 m. 10 s.
30.—Pérez, 9 h. 46 m. 10 s.
31.—Caño, 9 h. 46 m. 30 s.
32.—Roger, 9 h. 46 m. 53 s.
33.—Reina, 9 h. 48 m. 30 s.
34.—L. Montero, 9 h. 50 m. 55 s.

XIV VOLTA A CATALUNYA :: I GRAN PREMI GENERALITAT :: ELS PRIMERS INSCRITS :: NO ES PROBABLE LA PARTICIPACIO DE CANYARDO, CARDONA I MONTERO

La U. E. de Sans retardava l'obertura d'inscripcions de la Volta esperant una contestació de la casa Orbea de Elbar per ésser el seu desig obrir amb el número 1 a favor de Salvador Cardona, guanyador de la darrera Volta. Després de molt esperar, ara surt la dita casa demanant una forta subvenció per a inscriure el seu equip format per R. i L. Montero, Cardona, Canyardo i quatre X. Naturalment que la U. E. de Sans no està disposada a abonar subvenció de cap mena a una fàbrica nacional de bicicletes per entendre que són aquestes fàbriques les que han de subvencionar la U. S. de Sans. S'inicia, doncs, la Volta a Catalunya amb els "forfaits" dels dits famosos corredors que la U. E. de Sans lamenta vivament.

Registrats els noms en cartera queda com segueix la primera llista d'inscrits:

1. Joan Mateu, de Pla de Cabra, primera categoria, U. E. de Sans.
2. Ramon Domingo, d'Igualada, segona categoria.
3. Dominco Piemontessi, primera categoria.
4. Allegro Grandi, primera categoria.
5. L. Giacobbe, primera categoria.
6. Meini, primera categoria.
7. Cavallini, primera categoria.
8. Josep Campamà, de Barcelona, primera categoria.
9. Vicenç Bachero, de Barcelona, primera categoria.
10. Joan Jimeno, de Barcelona, segona categoria.
11. Jaume Llorenç, de Barcelona, tercera categoria.
12. Ferran Munner, de Barcelona (Disset).
13. Marcel Maurel, d'Aucamville, primera categoria, francès.
14. M. Manche, de Roubaix, primera categoria, francès.
15. M. Hargues, de Tarnos, primera categoria, francès.
16. M. Latcegarray, de Bayona, primera categoria, francès.
17. Vicenç Buisants, de Limoges, primera categoria.
18. Josep Famanes, de Limoges.
19. Cyprien Elis, de Carcasone, primera categoria.
20. Valerià Riera, de Valence, primera categoria.

La inscripció a drets senzills es tanca el dia 27 del corrent.

UNA GRAN VETLLADA INTERNACIONAL PER AL DIMARTS

GRAN OMNIUM DE TRES NACIONS, PRESENTANT VICENÇ TRUEBA

Els rumors que han vingut circulant aquests dies sobre una probable gran vetllada al velòdrom de Sans, a base de routiers purs, han tingut feliç confirmació.

Ahir quedaren concertats els corredors i signats els oportuns contractes.

Aquesta vetllada serà una de les més importants que s'hagin celebrat a la pista sanseca, tant per la qualitat dels homes que figuren en el cartell com per la varietat del programa.

En el clou de la reunió, el match òmnium de les tres nacions (Itàlia, França i Espanya) i els participants Meini-Cavallini, Monclair-Roger i Canyardo-Trueba.

Trueba ve a córrer a Barcelona per tal d'agrair les atencions que durant la "tour" ha rebut en forma de cartes i telegrames.

El seu company serà el gran campió Marian Canyardo, que s'acomiadarà del públic barceloní abans de partir cap a Roma, on el diumenge ha de disputar el campionat del món.

Contra els nostres corredors s'oposen els italians Meini i Cavallini, aquell vencedor de tres etapes de la volta a Itàlia, havent estat classificat com el routier més ràpid de la seva nació. Cavallini és el guanyador de la volta a Itàlia d'aquest any en la categoria d'independents. Pel bàndol francès, Josep Mouclair, el notable "tour de France", considerat com un dels millors homes del moment, i André Roger, el nou professional, a la qual categoria ha ascendit en ació de la superioritat que venia demostrant davant els independents.

TIR DE COLOM CARDEDEU
10 copes d'argent - 21 agost

TIR

ALS CAMPS DEL TIR NACIONAL

Diumenge i dilluns passats, al camp de Montjuic i als llocs reservats al tir nacional al camp de la Salut, hi hagué molta concurrència de socis.

Al de Montjuic començaren a tirar-se séries amb arma curta per a ésser classificades al concurs que és obert. Destacà una de 94 punts, que féu la notable tiradora Paquita Morales de 10 bales a 25 metres i una altra de 97 punts d'En Josep M. Marfà. Com que en aquest concurs es classifiquen les deu millors séries, tots dos tiradors poden ja assenyalar-se un punt cadascú, puntuació difícil de batre.

"ESCOLA DE MATCHEURS"

El bon acolliment que ha tingut entre els aficionats la idea de crear aquesta Escola dóna els seus fruits, puix que es reben adhesions de valuosos elements de dins d'aquest esport, la qual cosa fa concebre grans esperances als organitzadors.

La reunió que s'efectuarà avui, dia 19, a dos quarts de vuit, al local de la representació i a la qual estan invitats tots els que s'han inscrit a la secció, tindrà per objecte nomenar els càrrecs dels directius. El socí D. M. Escolà s'ha ofert per a fer el model original de l'ensenya de l'E. M. B. (Escola Matcheurs de Barcelona).

A la llista darrerament publicada dels senyors inscrits cal afegir els senyors S. Artamendi, Millan L. Gaona, M. Masdeu, R. Bernadàs i L. Almarcha.

BOXA

Notes pregades

LA VETLLADA DE DEMA AL "LUNA PARK"

Interessant per demés es presenta la vetllada que demà tindrà lloc al "Luna Park".

Els combats de complement integrats per homes com Lozano el Campió d'Espanya del pes mosca i Vilanova el Campió de Catalunya del pes welter que seran enfrontats a dos boxadors de la valentia i empenta de Sanpedro i Cartes, fan que el programa sigui el més interessant que s'ha fet en aquesta temporada.

Ultra el combat de Lorenzo i Sàez és esperada amb gran interès per veure que farà el popular "Peret", que encara que ha deixat la boxa activa per haver de preparar els seus populains, fa que sempre estigui quelcom entre nosaltres.

El combat final entre Magliotzi i Esplugas, per haver de marxar precipitadament Magliotzi, serà Esplugas-Bru. En vista dels combats que últimament ha fet aquest darrer, no s'haurà perdut res en el canvi.

ATLETISME

LA VOLTA A SANS

La Secció d'Atletisme de la U. E. de Sans reprèn enguany la tradicional cursa a peu Volta a Sans, coincidint amb la Festa Major de la barriada, i que per causes diverses deixà de celebrar-se l'any passat.

S'ha fixat la data del 28 de l'actual, i s'espera que, atesa la vàlua dels premis que s'ofereixen—una vintena—, reunirà la prova un bon nombre de participants.

FUTBOL

NOTA DE LA U. E. DE SANS

Amb tota activitat es procedeix a l'acondicionament i cobriment de la tribuna del camp de joc, a fi de deixar-lo acabat per al partit del dia 28, primer del Campionat de Catalunya.

Per la durada d'aquest el Consell Directiu obre un abonament a seient de tribuna al preu de deu pessetes.

Així mateix n'obre un altre a llotja per 100 pessetes els set partits dels dit Campionat.

La inscripció, que és reservada únicament als socis del club, pot formalitzar-se a la secretaria tots els dies de les set a les vuit i de les deu a les dotze de la nit.

El futbol a les comarques

F. C. CREIXEL, 2; TORREBARRA (combinat), 1

jugà el partit més amunt esmentat Creixell. — Diumenge passat es jugà al camp de Torredembarra el partit més amunt esmentat. Els creixellencs es mostraren superiors al combinat i haurien guanyat per més gols a no ésser el públic, que envaí el camp tot sovint i al continuat canvi de jugadors que efectuaren. Marcaren els gols Draper i Andreu. El Creixell presentà: Andreu II, Mateu, Compte, Janer, Andreu I, Draper I, Mateu, Morros, Draper II, Andreu LI i Reverter.

Com vaig treure'm les arrugues a 60 anys
i vaig rejovenir-me de 20 anys

"Tinc seixanta anys, edat en què moltes vegades la dona ja no pensa en fer-se atractivola. Però jo, per curiositat, vaig voler provar els efectes de la Crema Tokalon, aliment del cutis, la famosa crema parisenca, al meu rostre fatigat i arrugat.

Imagineu-vos la meva sorpresa quan al cap d'un mes d'emprar aquest tractament, em digueren: "Us esteu rejovenint." Encoratjada per aquestes observacions, vaig perservenar, i al cap de cinc mesos s'havia realitzat un veritable miracle. Totes les que em troben em diuen que no aparento més de quaranta o quaranta-cinc anys. La meva cara és clara, formosa, lleugerament rosada i quasi no tinc arrugues. Es meravellós.

En vista d'això, si totes les dones volguessin emprar la Crema Tokalon, aliment del cutis, ja no hi hauria més àvies velles."

Nota. — La signant d'aquesta carta prefereix que no es publiqui el seu nom, però podem ensenyar la carta original. Garantim amb 10.000 pessetes que la Crema Tokalon, aliment del cutis, conté les substàncies nutritives que, segons els grans especialistes, la pell ha d'absorbir per a conservar-se clara, lisa, fresca i lliure d'arrugues. Apliqui's la Crema Tokalon, aliment del cutis, rosa a la nit, blanca al matí. Fins en una sola nit la transformació és meravellosa. Garantim el resultat o tornem els diners.

ESPECTACLES

TEATRES

TEATRE NOVETATS
Companyia lírica
LLUIS CALVO
Grans programes a honor i benefici del primer actor còmic Valeria Ruiz Paris. Tarda, 4'30: EL SEÑOR JOAQUIN, creació de Teini Aveill i el Benefici. L'Èxit més formidable de la lírica espanyola:
LUISA FERNANDA
per Vallejera, Vila, Ferret, Simon, amb la Llanos, Palacios, Baraja, Ruiz Paris, etc. 35 Professors d'Orquestra. 35. Nit, a les 10:
EL SEÑOR JOAQUIN
LUISA FERNANDA
per Vallejera, Vila, Gorgé, Vendrell i d'altres artistes de la tarda. Demà: Gran Matinée Especial: LOS CADETES DE LA REINA per Ferret, Vila. LUISA FERNANDA per Vallejera, Vila, Gimeno, Mayral. Nit: POR UNA EQUIVOCACIÓN i LUISA FERNANDA per Sagi Barba - Gubert - Simon, debutant l'eminent Selica Pérez Carpio, creadora de la protagonista a Madrid.
Despatx a Comptaduría

Demà, tothom a l'Olympia

TEATRE TIVOLI
Companyia del Romea, de Madrid.
Avui, tarda: NO HI HA FUNCIÓ. Nit, a les 10'30. L'indiscutible èxit: LA PIPA DE ORO
Fastuosa presentació. Grans ovacions a Margarida Carbajal i a les 60 vicetiples en el número "Las Pistoleras", que es repeteix cinc vegades

TEATRE NOU
El Teatre més fresc de Barcelona per la seva ventilació natural
Gran Companyia Lírica de Teatre Cubà
Avui, tarda, i totes les nits, a les 10'15: L'EXIT LIRIC DE L'ANY
LA VIRGEN MORENA
Triomf clamorós de l'eminent baríton
EDUARDO BRITO
i la revista HABANA - NEW-YORK. - Demà, dissabte, nit: Gran Funció de Gala d'Art Cubà, organitzada pel Comité de Belles Arts d'Internacional Club, a Honor de la Companya Cubana de Josep A. Miranda. - GRANDIOS PROGRAMA.

Dissabte, a l'Olympia, una obra de Puig i Ferreter

CINEMES

COLISEUM
TELEFONO 18466
Tarda, a les 4'30. Nit, a les 10'10:
SU NOCHE DE BODAS
per Imperio Argentina

PUBLI-CINEMA
Actualitats mundials - Documental
Vistges - Cia. - Sessió contínua
Butaca UNA PESSETA
Equip sonor R. C. A. Photophone

Cataluña
Avui, tarda, de 4 a 8; nit, a les 10.
Un film de René Clair:
SOUS LES TOITS DE PARIS

CINEMA PARIS
TARDA, 4'30 - NIT, 9'45:
MAGNE PROGRAMA
NATACIO
Imperio Argentina en el seu triomf
LO MEJOR ES REIR
Villy Fonst en
EL SECRETARIO DE MADAME

Els millors cantants Dissabte, a l'Olympia

CINE RAMBLAS
R. Centre, 36-38 - Telef. 18072
Còmica - Dibuixos sonors
CALLES DE LA CIUDAD
Sonora, per Gary Cooper
LO MEJOR ES REIR
En espanyol, per Imperio Argentina
Sessió contínua. PLATEA, 70 CTS.

Els parlamentaris catalans dissabte aniran a l'Olympia

Cinema Principal Palace
Aparell Western Electric
Sessió contínua des de 2'4 de 5.
Dibuixos sonors
MONTE-CARLO
per Jeanette MacDonald
BEAU GESTE
per Ronald Colman i Mary Boland

SALONS CINAES

CAPITOL: 4 tarda i 9'45 nit: "Toda una vida" (4, 6'10 tarda i 11 nit); "Intromisión" (5'30 tarda i 9'45 nit). CATALUNYA: 4 tarda i 9'45 nit: "Nacida para amar" (4, 6'50 tarda i 11'10 nit); "Su hombre" (5'30 tarda 9'45 nit) PATHE PALACE: 4 tarda i 9'30 nit: "Monte-Carlo" (5'20 tarda, 9'30 nit); "Aristócratas del crimen" (6'55 tarda i 11'05 nit). EXCELSIOR: 4 tarda i 9'30 nit: "El gaucho" (5'10 tarda i 9'30 nit) "La Ley del Harem" (6'45 tarda i 11'05 nit). MIRIA: 4 tarda i 9'45 nit: "El lobo de Wall-Street" (5'30 tarda i 9'45 nit); "Luces de Buenos Aires" (4 i 6'50 tarda i 11 nit). GRAN TEATRE COMTAL: Contínua 3'45 tarda: "Tres hombres malos"; "El rey que no supo serlo"; "La incorregible". MONUMENTAL: Contínua, 3'45 tarda: "El colegial", "Qué fenómeno!"; "Gente alegre". IRIS PARK: Contínua 3'45 tarda: "El signo del Zorro"; "El príncipe gondolero" ROYAL: Contínua 3'45 tarda: "La expiación del Dr. Fu Man Chu"; "La flota suicida". WALKYRIA: Contínua 4 tarda: "La expiación del Dr. Fu Man Chu" i "El desfile del amor". BOHEMIA: Contínua 4 tarda: "El Circo"; "Hombres peligrosos" i "Mamà". DIANA: Contínua 3'45 tarda: "El último desfile". "Un par de pijamas" i "Mamà". ARGENTINA i PEDRO: Contínua 3'45 tarda: "Jinete indomable"; "El amor y el diablo" i "La gran duquesa y el camarero"

A l'Olympia, dissabte, els millors dansaires

ESPORTS

FRONTO NOVETATS
AVUI, DIVENDRES
Tarda, a les 4'15
URANGA - ODRIOZOLA
CONTRA
EGOZQUE II - EGOZQUE I
Nit, a les 10'15
GURUCEAGA - TEODORO
CONTRA
GABRIEL I - GUTIERREZ
Detalls per cartells

Restaurant Porta Coeli
"FAR". DELICIOSA I ÚNICA TEMPERATURA. Servei de Gaviotes totes les nits. Cuina selecta a la carta. Coberts a 8 pessetes, especialitat Bullavesa, Mussclos, Llagosta. - Telèfon n.º 20357.

A S'AGARO EN PULLMAN
Dimarts, Dijous, Dissabtes i dies festius
Bitllets: VIATGES MARSANS, Rambla de Canaletes, 2, i VIATGES CATALONIA, Rambla dels Estudis, 12

11 PIANOS 11
lloguer, des de pessetes 8 al mes. - C. BIEGER
ERUG, 73

COMENÇA EL FINAL DE LA LIQUIDACIO de
Galeries SAY
Antics Magatzems
DAMIANS
ARTICLES QUE HAN D'ESGOTAR-SE AQUESTA SETMANA
PER QUEDAR-NE JA POQUES EXISTENCIES

Vestits de bany, totes les talles, a	2'95
Capells de Senyor, pella d'Itàlia	3'95
Corbates de seda, gran fantasia, a	0'45
Corbates noveltat, lot de tres corbates	0'95
Camises estoreta, de senyor	2'90
Impermeables seda, de senyora	18'—
Impermeables transparents	10'—
Cinturons pell per a Senyor	0'50
Mànetes imitació fibra	2'95
Sabatilles pella per al bany	0'75
Sabatilles amb brodats japonesos	3'45
Estoigs pintes, propi per a present	2'75
Gots d'aigua, lot de dos	0'45
Lot de tres pitets rinxolats	0'50
Jocs camisa i pantalons, fins brodats	3'25
Sostens popelin	0'80
Batista estampada, dibuixos modernissims, metre	0'40
Cretones, colors sòlids, metre	0'90
Sabates de senyora, infinitat de models	5'—
Sabates de senyor, darrer model	11'70
Capells de senyora, aquesta temporada	5'—
Collars perles imitació	0'50
Regadores decorades, de quatre litres	1'70
Ombrelles cretona per a platja	2'25
Pantalons blancs per a Senyor	4'95
Guardapols sarga	6'50
Pantalons blancs de senyor	4'95
Rellotges pulsera, esfera lluminosa	14'90
Cabdells crochet	0'75
Peces sutaix	0'50
Torçal seda, troca	0'25
Manat seda artificial, un	0'50
Echarpes crespó plissats	1'60
Ulleres níquel, vidres graduats	1'50
Llits metall daurat	115'—
Jocs de bitlles per a platja	1'50
Neveres model molt pràctic	39'—
Renards, imitació, a	9'10
Nines saló, bonics models	12'—
Portalàmpares llautó	0'25
Ventiladors	20'90
Marcs imitació pell	0'25
Marcs or	0'30
Butaques tapissades	15'75
Paraigüers complets	49'00
Llapissos tinta, la dotzena	0'75
Guants seda fantasia	4'25

FIXEU-VOS EN MOLTS ALTRES PREUS DELS NOSTRES APARADORS
VENIU AVIAT A APROFITAR AQUESTA UNICA OCASIO

PETITS ANUNCIS CLASSIFICATS

DIVERSOS

SOCI-COOPERADOR
en negoci de representacions organitzat amb coneixements industrials, es precisa. Dirigiu-vos a LA PUBLICITAT n.º 8.005.

VIES URINARIES
Defectes sexuals
POLICLINICA FARRE PIJOAN

ELS AVORRITS DE SA BLENORRAGIA
RECORREN a les especialitats
PARADELL c. NOU 28

"Super destroyer"
REUNEIX TOTS ELS AVANTATGES
Superior pel seu mecanisme de segur excèntric, que fa impossible tot disparo fortuit.
Fabricants GAZTARAGA, TROCAOLA I IBARZABAL - EIBAR
CARRABINES, REVOLVERS, ESCOPETES I CARTUTXOS.
Es necessiten representants a totes les poblacions i viatjants provincies a comissió. Dirigir la correspondència al Despatx central:
Preciados, 18 MADRID

CAPSES DE LUXE
PER A CASAMENTS I BATEIGS
ANTIGA CASA
BARGUES
33 — SANT PAU — 33

Dues grans revetlles

PER A DISSABTE I DIUMENGE AL PARC D'ESPORTS DEL SOL DE BAIX, LES CORTS
Sensacional espectacle. Grandiosa batalla naval i aèria. Veritable alarde pirotècnic, el més espectacular dels coneguts fins avui dia. Seu cuirassat i un dirigible prendran part en el gran combat naval. - PROGRAMA DE L'ESPECTACLE:

1. Una banda de Música amenitzarà l'acte. - 2. DEU UNITATS DE COMBAT de la Marina de Guerra d'un país imaginari, dividides en DUES ESQUADRES de CUIRASSATS I CREUERS, apareixeran illuminades amb potents reflectors elèctrics. - 3. Un DIRIGIBLE que pertany a una de les ESQUADRES, s'elevarà en l'espai, i evoluionarà fins a descobrir l'ESQUADRA ENEMIGA. - 4. L'ESQUADRA ENEMIGA descobreix el "Dirigible" amb els seus potents reflectors elèctrics. Les corneies d'"a bord" toquen "xafarranxo de combat" i els seus canons antiaeris obren el foc contra el globus. - 5. El DIRIGIBLE en veurels descobert, fuig veloç en direcció de la seva ESQUADRA, esquivant el combat. - 6. La presència del Dirigible advertirà la proximitat del perill i l'Esquadra força les seves màquines i es posen les unitats en moviment. El matalot sincceix a l'altra Esquadra amb motiu de les notícies portades pel Dirigible. I ambdues Esquadres comencen d'apropar-se. - 7. El Dirigible, més ràpid que les unitats de la seva Esquadra, aconseguirà primer l'Esquadra Enemiga, a la qual bombardeja deixant caure les seves "bombes". - 8. L'Esquadra enemiga li contesta amb els seus canons antiaeris i el combat queda entaulat fins a l'arribada de l'altra Esquadra. - 9. Quan la distància és la convenient, es romp el foc de l'ARTILLERIA DE GROS CALIBRE d'ambdues Esquadres, i continua el combat amb el Dirigible. - 10. El Dirigible és per fi arrepiegat pels projectils enemics, fa explosió en l'aire i crema fins a destruir-se. I SE SALVEN ELS AVIADORS amb els "Paracaigudes". - 11. Quan les DUES ESQUADRES s'han sprepat, a tara de canònets tremuen el foc també les bateries de calibre mitjà. L'aire s'omple materialment de MILERS de projectils. La BATALLA es generalitza i apareixen els resultats: es tremuen els pals, les xemenies, VOLEN LES SANTA BARBARES dels CUIRASSATS, els quals cremen pels quatre costats. - 12. Quan dels DEU VAIXELLS només n'han quedat QUATRE, l'Esquadra Enemiga es rendeix i presenta Bandera Blanca. Els navilis que la componen uneixen a llurar-se a l'Esquadra Vencedora. Les músiques i la maniobra amb llurs notes i llurs vàgues donen per acabada la BATALLA, i es dispara una Traca Valenciana com a final de l'espectacle.

PREUS: ENTRADA GENERAL, 60 Cèntims. ENTRADA PREFERENCIA, 1 Pesseta. ENTRADA DE TERRASSA, 2 Pesseta. COTXES PARTICULARS: GRATIS

L'espectacle començarà a tres quarts d'onze en punt i un cop acabat, als Jardins de l'Associació Hípica Galiguera i Esportiva de Catalunya, tindrà lloc un Ruit ball, alternant amb atraccions, durant el qual el servei de Restaurant anirà a càrrec de l'Empresa de "Miramar". Hi haurà servei especial d'autòbusos des de la Plaça de Catalunya i línia als autòbusos (lletra E) des de la Plaça de la Universitat fins a les portes del camp del Sol de Baix (Travessera de Les Corts), es podrà usar el tramvia número 15. - ES DESPATXEN ENTRADES AL CENTRE DE LOCALITATS.

UNA BOTELLA
de riquissima aigua de taula s'obté per uns centims amb un paquet de
Lithinés del Dr. Gustin

Casa de Caritat de Barcelona
SERVEI PUBLIC DE POMPES FUNEBRES
DIRECCIO I OFICINES: EDIFICI DE LA CASA DE CARITAT, carrer de Torres Amat, núm. 8
Telèfons: 16524 - 16525 - 16526

SUBCENTRALS: Carrer del Clot, núm. 71. Telèfon 50461
Carrer de la Creu Coberta, número 91. Telèfon 33701
SUCURSALS: Carrer de Sant Andreu, 221. Telèfon 51051
Plaça del Centre (Sans), número 4. Telèfon 33471
Passeig del Triomf, número 17 ... Telèfon 52012
Carrer de Sarrià, número 72 ... ... Telèfon 73632
BADALONA: Carrer Reial, número 110. Telèfon 87 B.
Carrer Fermín Galàn (St. Adrià), 26. Telèfon 248
HOSPITALET: Central: Laureà Miró, 60. Telèfon 33 H.
Sucursals: Pi i Margall, núm. 90. Telèfon 31226
Progrés (Coll Blanc), 58. Telèfon 31227
STA. COLOMA DE GRAMANET, Anselm Clavé, núm. 13